

-Pɔia" -ti San 'tmɔa

Kea 'a wlu -snεε nyio 'ɔn

¹ -Ta 'kmɔ a -teea a, -mε wlu nɪ ' sese, wlu nɪε
'de Kea 'ɔn -wεε wlu nɪ Kea.

² Wlu ke Kea 'kpaα tɛin" sese.

³ Kea cεεn 'de wlu 'ɔn -wεε ε po dɪ -wee' "klein
'kmɔ. Dε "o dε -ε -nɪα 'kmɔ -wεε wlu sea nɔ, -mε
se nɪ-.

⁴ 'De ε 'ɔn mɔ 'kmɔnɪα' -cεεn'- 'wɔ. Εε' 'kmɔ tu
mε -nɪ nyɔ -wee' 'a -sɔn'.

⁵ -Sɔn' -nɪα 'mɔα- ε -sɪn' 'de kwie 'ɔn, 'kaa kwie
se -sɔn' i "fian-.

⁶ Kea dboε nyɔ due', ɔɔ' 'nynɪ -nɪ San.

⁷ ɔ ji' -wεε ɔ 'e -sɔn' 'ɔ -ti' 'tmɔ, 'de nyɔ -wee' 'je
εε' -ti' tɔ' 'ɔn 'je 'bo ɔɔ' wɔi'".

⁸ ɔmɔ se -sɔn' nɪ-, 'kaa ɔ ji' -wεε ɔ 'je -sɔn' 'ɔ -ti'
'tmɔ.

⁹ Εε' -sɔn' tu mε -nɪ -sɔn' -cεεn'- -ε ji 'kmɔ 'de -ε
-sɪn' 'de nyɔ -wee' "klein "kpei.

¹⁰ Sesi mɔ -nɪ Kea 'a wlu -ɔ -nɪ 'kmɔ sese, ɔmɔ
Kea cεεn 'ɔn -wεε ε nɔ 'kmɔ 'kaa 'kmɔ "kpei nyɔ
se ɔɔ' -ti' 'wɔɔn-.

¹¹ ɔ jɪε 'e ɔɔ' -cε" 'kpa 'a 'blɔα- "kpei, 'kaa ɔɔ'
'cε-wi" se ɔ sɪn 'sɔɔn kɔɔn-.

¹² 'Kaa nyɔ klein" -kɔɔn ɔ sɪn 'sɔɔn -wεε -ɔɔ
-je ɔɔ' -ti' tɔ' 'ɔn, ɔ nɔε' 'sɔ -wi" -mɔ 'bεε' ɔɔ 'je
Kea 'a "nynuu- 'kpa.

¹³ ɔɔ 'jea Kea 'a "nynuu- 'kpa a, ε se 'e nyio 'ɔ
nymɔ ke, ɔɔ' tɔ' 'ɔn 'wɔ, ε 'wɔbε 'e Kea 'ɔn.

14 Kea 'a wlu -ne me -sreen nyio 'bn. ɔ "tie 'de -a "klu. ɔmo "diwan ke tɔ' -ti "ji 'bn. -A -jraa' ɔɔ' "ikmaa' 'me, ka "jujo due' koun -gbai' 'blea ɔ "bo 'a "ikmaa' -wee' "klein.

15 San -nia ɔɔ' -ti' 'a -ta 'jei ɔmo -na : "Ju -ɔɔ -ti' 'in 'tmva 'de ε -wee 'in 'na : ɔɔ muε jia' 'de 'bn 'de ε, ɔ nte dɛwɔn ɔ je 'bn -sii, dɛ-nvɛ' ɔ ke 'kmv 'kpaɔ 'bo 'bn "juɔi.

16 Dɪ -wee' "klein poɔε 'de ɔ 'bn kɪn, εmɛ -ti ɔ "jii -avn "diwan 'a "kwli -wee' wɔn.

17 Tɔ' -o, Kea jaa Moist kɛ' 'kwa -wee ε "nyɪ -avn, 'kaa ε cɛɛn 'de Sesi 'bn -wee ε "nyɪ -avn 'saa 'bn ke tɔ' -ti.

18 Nyɔ "o nyɔ se Kea "jriε 'jee due', 'kaa "Ju jo due' -nia 'o "Bo -pɔn" ε mɔ -sɛ 'kwla 'de -a -pee.

San Batisɪ 'a wlu

(Matie 3.1-12 ; Makɪ 1.1-8 ; Luikɪ 3.1-18)

19 Ka San nva Sesi 'a -ti' 'tmv sɔn 'ka ka : Suifu-wi" 'a "jru kpɔ' i -tevn -nia Selisalem dboε 'sraa -savn jrv' ke Kea -gbu sɔn opovɔn ke 'de San o -wee -vɔ mu ɔ i-teea', vɔ 'na : -Mɔ 'ee, -in -nɛ nyɔɔ -o ε ?

20 San wa 'wɔn i ɔ je wlu-, ɔ se dɛ jrɛ' -sie"-, ɔ 'na : 'In se Klistɪ nɪ-.

21 'De vɔ -tee' ɔ i ke'wle vɔ 'na : Nyɔ -in -nɪ 'ja a- ? -In -nɛ Eli -o ? San 'na : "In-, 'in se ɔ nɪ- 'De vɔ 'na : -In -nɛ Kea 'a wlu 'kwajaai -nɔ -oo ? San 'na : "In-, 'in se ɔ nɪ-.

22 'Sv vɔ 'na : 'De -mɛ -ma 'nyɪ wɛ- 'ja a- ? -Aa -teeɛ' -mii -wee nyv -dboa' -avn -a -je vɔvɔ "kuan kpa. Dɛ -ma -daa' -ma -cɛ" -gbo' ε- ?

23 'Bomɔ San wluu-, ɔ 'na : 'In nɛ

"ju -nɪa 'e -pɪɔŋ" blɔa "kpei 'a wee po wlu -o, ɔ
'naa : Ao nmae Tɔ"bo 'a -je !

Ka Kea 'a wlu 'kwajaai Esai 'tmɔ ε 'de ɔɔ' 'sbε 'di
ε, 'kamɔ 'mɔ nɪ-.

²⁴ 'De nyɔ ɔɔ dboa 'e San o 'mɔa- "klu ε,
Fariseɛn-wi" -nɪ 'e mu,

²⁵ ɔɔ -tee' ɔ i ka, ɔɔ 'na : -In sea Klisɪ nɪ-, -ɪn
sea Eli nɪ-, -ɪn sea Kea 'a wlu 'kwajaai nɪ 'ee, -mε
dεε -tɪ -ma po nyɔ "ni "jru ε- ?

²⁶ 'Sɔ San 'na : "ni mε 'ma po nyɔ "jru, 'kaa 'de
aopɔ "klu ε, "ju due' -nɪ 'e 'mɔ 'de ao se juo-,

²⁷ 'kaa 'ɪn se ɔɔ' "kwɫai 'a "dbi "ikain ka nɪ-.

²⁸ Dɪ -nɪ -wee' nɔsε' 'bo Betani 'de Sudɛn juɔɔ
'de, -ta San a pɔoa nyɔ "ni "jru ε.

San 'daa Sesi Kea 'a 'sraa -sablaa'

²⁹ Εε' -sɔn' jrε' -sɪan', Sesi jɪε 'de San o. 'sɔ ɔ 'na
: Kea 'a blaa ju -εε -kɔa' nyɔ -wee' 'a dεsɔvɪn, ε ka
!

³⁰ ɔmɔ -nɪ "ju -ɔɔ -tɪ' 'ɪn 'tmɔa -wεε 'ɪn 'na "ju
-ɔɔ jia 'bo 'ɔn 'de ɔ 'beɪ" ɔ je 'ɔn -sɪi, dε-nɔsε' ɔ nɪε
'kmɔ sese 'bo 'ɔn "juɔi.

³¹ 'ɪn se ɔ juo- -ke 'de-, 'kaa 'ma pɔε nyɔ "ni "jru
-wεε Israε-kɔvɪn 'je ɔɔ' -tɪ' juo-.

³² San wlu' ke'wɫε ɔ 'na : -Ta Kea 'a -Suu 'wɫa
'e jaɔn 'di, -wεε ε "sia i 'bo ɔ "jru ε, 'ɪn 'je εε' -ta
'mε. Ka -gbεε' nɪa, 'kamɔ ε nɪ-.

³³ 'De -mε 'mɔ sɪ ɔ juo ke -wee' 'de-, 'kaa Kea
-dboa' 'ɔn nyɔ "ni "jru pɔa', εmε -wlu 'ɔn -pee ka,
ε 'na : -Ma muε 'ma -Suu i 'jea', ε 'je i "si 'bo "ju
due' "kpei. ɔɔ' "ju tu mɔ -ɔɔ mu 'ma -Suu nyɔ
"jru pɔa.

³⁴ -wεε 'ɪn 'je εε' -ta, 'de ka ɔ nɪa Kea 'a "Ju, 'ɪn
'je kan' -wεε 'ɪn 'tmɔ ε 'de ao -pee.

Sesi 'a "i-saa' klai" nynuu

³⁵ Εε' -son' jre' -stan', -ta San nta 'bo o ni- ke'wle,
o ke o' klai" nynuu 'soon ke.

³⁶ O 'jea Sesi o -sia' 'su o 'na : Kea 'a 'blaa ju
-nao.

³⁷ San 'a klai" nynuu 'soon -nu 'woan wlu o
'tmva -ne 'su, su bla 'o Sesi 'de.

³⁸ Sesi -gbuan de 'su ka uba ji o kin o 'je kan'
'me, 'de o -tee' uuu i, o 'na : De aoa -pon i e- ?
Uu 'na : Rabbi, (e 'de me -ni nyu detooi) -ta ka -in
-koo e- ?

³⁹ 'Su o wlu' 'de su -pee o 'na : Ao ji 'je ! Uu mu'
-ceen', su je -ta o kooa 'je. 'Bomoo su ke o ni 'de
'wi -nta 'mva- 'di. 'De -ta ee nuva kan' -me -kwie"
jru -tee -gbao.

⁴⁰ Nyu 'soon -woan San 'a wlu -wee -su bla 'o
Sesi 'de e, uba' due' 'a 'nyu -ni Ancre, o ne Simo
Piei 'a de'di -o.

⁴¹ Omoo -saa 'i -o -jee o' de'di Simo 'de o 'na : -A
-jee' Mesi "jrie- -we- ! (e 'de me -ni Klist, Nyu'puui
Kea -tea' 'o e.)

⁴² -Wee o kpa Simo 'de Sesi o. Sesi -gbuan Simo
ja 'su o 'na : -In -ne Sonasi 'a "ju Simo -o, 'bode
e, -ma 'nyu -ni Sefasi (e 'de me -ni Piei, "sou).

Sesi 'da Filipu ke Natanae ke

⁴³ Εε' -son' jre' -stan' Sesi -nei" o 'je 'e Galile mu
'su o ke Filipu -gbuun', o wlu o -pee o 'na : -In bla
'bo 'un 'de.

⁴⁴ Filipu -mo 'wle 'o Besaida 'bo Ancre ke Piei
o -kwlo.

⁴⁵ Filipu ke Natanae 'jea 'su o wlu o -pee o 'na
: Natanae, "ju -oo -ti' Moisi 'cra 'de ke'e 'sbe 'di,

-wæe -ɔɔ -ti' Kea 'a wlu 'kwajaaʊn 'tmʊa -a -jeo'
-wæ-. E Sosev 'a "ju Sesi -ɔ -wluʊa Nasareti -o.

⁴⁶ 'Bomɔ Natanae wluu ɔ 'na : De 'dɔe 'beeɛ' ε
'je 'o Nasareti -mɔ 'wluʊ ? Filipu 'na : -Mɔ ji 'je
'su.

⁴⁷ Sesi 'jea Natanae ɔɔ jia 'de ɔ o 'su, ɔ wlu' 'de
ɔɔ' -ti' 'ʊn, ɔ 'na : Israe i 'a -ce" 'kpa -mɔ ka, si -ti
se 'de ɔ 'ʊn ni-.

⁴⁸ 'De Natanae -tee' ɔ i, ɔ 'na : -Ta -in juo 'ʊn ε-
? Sesi 'na : -Ta -in -nuʊa 'bo fikitu -son 'bo 'in 'jee
-ʊn, -mε Filipu se -ʊn 'daa- ji ke.

⁴⁹ 'Su Natanae 'na : Nyu detɔɔi, -in -niε Kea 'a
"Ju -wæe -in -ni Israe 'a 'beɔ.

⁵⁰ 'De Sesi wlu ɔ -pee ɔ 'na : De 'in 'na 'in 'je
-ʊn -wæ- 'bo fikitu -son, εmε -ti -in -je 'ma -ti' tɔ'
'ʊn ? -Ma muε di klae" klae" 'jriε- 'jeea', ε 'je -ju
-mi -sii.

⁵¹ -Wæe ɔ wlu ke'wle ɔ 'na : 'Ma 'tmʊε aopu
tɔ' -ti, aoa muε jaʊn 'jea' ε 'je wɔn kain-, 'de Kea
'a "soa-wi" 'je -ja -blu' nu 'bo nyio ɔ "Ju 'jru kpɔ'.

2

*Sesi 'a "i-saajrii' 'bo ba "blii "ti -kɔ "kpei 'bo
Kana*

¹ E nuε 'wɪ taan 'su, ba "blitii -kɔ -tuu" ε 'bo
Kana 'de Galile. Sesi de ni 'o 'ε.

² Uʊ 'da Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu -kɔ' -son -ke.

³ Nmɔ -kwεa 'su, Sesi de wlu' 'de ɔ -pee v 'na :
Uʊ se nmɔ 'ble 'bode -o.

⁴ 'Su Sesi 'na : "Ju 'nynɔ, aa' tɔ' ke 'ma tɔ' se
due' ni-. 'Ma -nε nɔ" se 'o nyini ke.

⁵ 'Su v wlu' 'de nyudiide 'jrii -gbleʊn' -pee, v 'na
: De "klein ɔɔ mua ao -pee 'tmʊa' a, ao nu ε.

⁶ -Ta εε nva kan' -mε "soijae -mεεο"- -nυ 'o, Suifw-wi" a po "ni 'di -wεε vba -sa -flen" kui ka vba nva 'de vυpυ "bli see ε. Ia' jae tu ε, "ni -svυ 'a kwla -mε" na a "ji jru' -wεε kmε' 'due kwla 'soon -o -ji" jru'.

⁷ 'Sυ Sesi wlu' 'de nyυdiide "jrii -gblevυn' -pee o 'na : Ao "jii- jae -nυ "ni ! -Wεε vυ po ι "ni 'di 'sv ι "ji.

⁸ 'Sυ Sesi 'na : Ao "plien la, ao 'je "ju -o -tea' diide "jru o i kpa. vυ "plien 'sv vυ kpe'.

⁹ Diidu "jruo -tei -nσ -tvan' "ni -ε -snεεa nmσ 'vυn -nε wσn 'sv -ta εε' nmσ tu 'wlvα o se 'o juo-, 'kaa diide -gblevυn -cria' "ni ε, -wi" -mv juo 'o 'ε 'pepe. 'Sυ o 'da 'nynσjei 'mε,

¹⁰ -wεε o wlu o -pee o 'na : Nyσσ 'nyυε nyυ nmσ 'dσe ke kpuυn-, -wεε -jε -sea wσn nmσ o 'bσσ de, -mε nyυ -wee' "jii la. 'Kaa -mσ -tee' nmσ 'dσe i mamav 'sv ti je ka nυ-.

¹¹ Ka Sesi nva σσ' "i-saa' jrii' nυ svυn, 'bo Kana 'de Galile 'kamσ -nao. σσ' "ikmaa' 'pεεn- "kpaε' 'bomu -wεε σσ' klai" nynυu 'je σσ' -tυ' tσ' 'vυn.

¹² 'Bo -mε 'de ε, Sesi ke o de o, σσ' "dei -wi" o, σσ' klai" nynυu mυε Kapεnaυm. 'Kaa vυ se 'o 'wυ -tuu" nυ.

*Sesi nυε 'dσσ poun i 'de Kea -gbυ klaa" 'di
(Matie 21.12-13 ; Makι 11.15-17 ; Luikι 19.45-46)*

¹³ Suifw-wi" 'a kvσnkwla' 'wlv -kσ nyυ a 'daa-Pakι "kvυan i 'sv, Sesi mυε Selisalem.

¹⁴ σ paa 'e Kea -gbυ klaa" 'di 'sv, o jεε 'e bli' plevυn o, 'blae plevυn o, "pai plevυn o, ε ke 'wei fai" poun ke, -mε vυ -tee i 'de vυpυ 'a klukpa 'de.

15 'Su ɔ "duε "dbu 'ʊn 'de ɔ nuε klaeɔ 'ʊn -wεε ɔɔ nu ʊpu i, ε ke ʊʊa' bli' ke 'blae ke. ɔ -gba' 'wei fai" puʊʊn 'a 'wei mu" ja, ɔ -gba' ʊʊa' klukpu -wee' ja.

16 -Wεε ɔ wlu 'e "pai pleʊn -pee ɔ 'na : Ao -sa dɪ -nɪ -ta. Ao 'bo 'ʊn "Bo 'a -gbu" 'dɔɔpo-gbu 'ʊn nuε.

17 'Su wlu -crɪa' 'de Kea 'a 'sbε 'di ɔɔ' klai" nynuʊ pu ε -kwɫɔ o. εε' wlu tu 'naa : 'Oo Kea, εε' -gbu" 'a 'tʊn a 'dba 'ʊn 'ε.

18 Suifu-wi" 'a "jru kpɔ i -teʊn "dua wlu 'ʊn 'su ʊʊ 'na : jrii' wε- -tɪn nu kaan -a -jee" "jriε 'su -ma nu dɪ -nɪ ε- ?

19 'De Sesi 'na : Ao -gba' Kea -gbu klaa" -nε "jεi-, 'ma muε poa' 'de 'wɪ taan 'di.

20 'Su Suifu-wi" wlu ɔ -pee ʊʊ 'na : -Ja" ! Kea -gbu klaa" -nε nyʊ poa 'de -sɪn 'a kwla -nyiiε 'jɔ -mεεo"- 'di ε, εmε -mɔ -na -tɪn -je po 'de 'wɪ taan -gbai' 'dii ?

21 'Kaa Kea -gbu -je Sesi a "sia 'nyɪn ε, εmε -nɪ ɔɔ' nyioɔ.

22 εmε -tɪ -ta Sesi sɔan "kunyɔ' 'su ɔɔ' klai" nynuʊ pu εε' wlu tu 'a -tɪ' -kwɫɔ o. 'Su dɪ "klein -crɪa' ke wlu Sesi 'tmʊa 'de ε ʊʊ 'je ɪ tɔ' 'ʊn.

De -nɪa 'e nyio 'ʊn ε, Sesi juε'

23 -Ta Sesi nɪa 'o Selisalem, Pakɪ 'a -kɔ' nɔ" ɔ, nyʊ -tuu"-tuu -je jrii' -wi" ɔ nuʊa -wεε -ʊʊ -je ɔɔ' -tɪ' tɔ' 'ʊn.

24 'Kaa Sesi se ʊpu -kwɫɪ" -te', dε-nuε' ɔ juo ʊʊ -wee' "klein 'mε.

25 Dɪ "klein -nɪa 'e nyio pεe o ε, ɔ juo ɪ -wee' 'mε. εmε -tɪ nyɔ se ε 'bεε- ɔ 'je nyio 'ɔ -po' bla 'de ɔ -pee.

3

Sesi ke Nikodemu ke

¹ 'Kaa "ju due' -nı 'e Fariseen-wi" "klu, ɔɔ' 'nyɔnı -nı Nikodemu, ɔ nıe Suifu-wi" 'a "jrı kɔɔ' i -teı 'a due' -o.

² Ɔmɔ -ji' 'de Sesi o "mau', -wɛɛ -ɔ -wlu ɔ -pee ka -ɔ 'na : Nyɔ dɛtɔɔi, ka -ın -wɔba 'e Kea o -wɛɛ -ın -je -a dɛ tɔɔ ɛ, -a -je kan' 'mɛ, dɛ-nuɛ' jrıı' -wi" -ma nua nyɔ jrɔ' se ɛ 'bɛɛ- ɔ 'jı nu -bo Kea se ɔ o sie ɛ.

³ Sesi wlu ɔ -pee, ɔ 'na : 'Ma 'tmuɛ -ɔn tɔ' -tı 'a tɔ' -tı, nyɔ -sea' 'wɔba' dee 'wɔb ɛ, ɔ se ɛ 'bɛɛ- ɔ 'je Kea 'a 'bɔ dɛ 'je.

⁴ 'Sɔ Nikodemu -tee' ɔ i, ɔ 'na : Ka nyɔ -kpa -kea" -mɔ 'je 'wɔba' dee 'wɔbɔn nu ɛ- ? Ɔ 'je 'de ɔ de 'di de mu -o -wɛɛ ɔ 'e 'wɔb ke'wɔɛ ?

⁵ Sesi 'na : tɔ' -tı 'ma 'tmuɛ -ɔn, -bo nyɔ se 'wɔb 'de "ni ke -suu 'ɔn ɔ se 'bɛɛ- ɔ 'je 'e Kea 'a Tɔ'bo -kwɔ 'di pa.

⁶ Dɛ -wɔba 'e nyıɔ 'ɔn -mɛ nıe nyıɔ -o, -wɛɛ dɛ -wɔba 'e Kea 'a -Suu 'ɔn -mɛ nıe Kea 'a dɛ -o.

⁷ -Bo 'ın 'na aɔ 'je 'wɔba' dee 'wɔb ɛ, tai' 'bo -ɔn -maa"-.

⁸ -Ma -jee', -ta pɔɔ' nıai" 'bo ɛɛ muu, 'de -ma -wɔn ɛɛ' -si' wlu 'mɛ, 'kaa -ta ɛɛ 'wɔba, -ta ɛɛ mua, -ın se 'o juo-. 'Kamɔ ɛ nı -ke 'de nyɔ -ɔ -wɔba 'de Kea 'a -Suu 'ɔn 'a -tı' 'ɔn.

⁹ 'Sɔ Nikodemu 'na : Ka -mɛ 'ɛ dɛ tu 'je nuɛ 'emu ɛ- ?

¹⁰ 'De Sesi 'na : -Mɔ -nıa Israe-nyɔ 'a dɛtɔɔi klaa" a, -ın se dı -nı -mı juo- ?

¹¹ 'Ma 'tmuɛ -ɔn tɔ' -tı, dɛ -a -juua, ɛmɛ -aa -tmu 'de dɛ "o dɛ -a -jea a ɛmɛ -ɛɛ -pɔ' -aa bla, 'kaa -pɔ' -aa bla a aɔa' -tuɛ" doın".

12 -Bo 'ma sea 'blua- "kpei dı 'a -tı' 'tmu, -wεε aoa' 'je -mı tō' 'bn 'ee, -mε -bo 'ma sea jaun 'di dı 'a -tı' 'tmu 'ee, ka ao 'je ıa' tō' 'bn 'jesun nu ε- ?

13 Nyō "o nyō jrō' se 'e jaun 'di mu due', -bo ε se nyıō 'ō "Ju -ō -wıba 'e jaun 'di nı ε.

14 'De ka Moist crooa -tien-sen tu "i 'de -pıōn" blua "kpei ε, 'kamō nyıō 'ō "Ju 'je 'o tu -kwı" kōεε -ke, -wεε υυ 'je 'ō inyna-

15 'De nyō "o nyō -je 'ō' -tı' tō' 'bn ε, 'ō 'e 'kmōıa' -sea' "tı -ta 'ble 'je.

16 Dε-nυε' Kea 'a nyıō 'ō -tı' kmaa' -sıε' sūn' i. εmε -tı ε -tu" -wεε ε to 'e εε' "Ju jō due' koun -gbai' 'de nyō "o nyō -jea 'ō' -tı' tō' 'bn je -tuōn blu 'kaa 'ō muε 'kmōıa' -sea' -kwε- -ta 'ble 'jea.

17 Kea mε 'de ε, ε se εε' "Ju 'nō 'kmı "kpei dbo 'de 'ō 'e nyıō 'pee kpūn-, 'kaa ε dbo' -wεε nyıō 'je 'pıba' 'je 'de 'ō 'bn.

18 Nyō -jea 'ō' -tı' tō' 'bn ε, 'pee se 'ō kpūn i, 'kaa nyō -sea' 'ō' -tı' tō' 'bn 'je ε, 'pee kpūn -mō 'mε sese, dε-nυε' 'ō se Kea 'a "Ju jō due' koun -gbai' 'a -tı' tō' 'bn 'je.

19 'De εε' 'pee tu mε -nı : -sōn' -jıa' 'nō 'kmı "kpei ε, nyıōpυ se ε "ını-, 'kaa kwıe mε υba -pōn, dε-nυε' υba' nııdı nınie "jrii.

20 Nyō "o nyō -ōō nııkplın nınia "jrii ε, 'ō 'nyε -sōn' 'bn 'ε, -sōn'ō faun a nıō', dε-nυε' 'ō plee 'ō' kplın 'a "kpaε' 'pεεan' 'mε 'de -sōn' 'bn.

21 'Kaa nyō -ōō nıa tōı' dı ε, 'ōmō -ōō jı 'e -sōn' 'bn -wεε ka 'ō 'jea Kea wōn ε, nyı a 'je ε i 'pepe 'de 'ō' nııdı 'bn.

22 'Bo -mε 'de ε, Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu muε 'e Suideblva "kpei. 'Bomɔ ɔ ke υυ nu 'wɪ pla-, -wεε ɔɔ po nyυ "ni "jru.

23 San foo" 'sυ a poε nyυ "ni "jru -ke 'bo Enon, ε ke Salimυ "kυban- i. 'Bomɔ "ni -tuu" nɪ-, -wεε nyiɔpυ a mu 'de ɔ o, 'de ɔɔ po υυ "ni "jru.

24 -Mε San se -kaso 'di mu ke.

25 'Sυ San 'a klai" nynuu 'a jrv' ke Suifvi due' -teε ba o -tooa' -pυn" 'de dɪ nyυ 'jea 'a nu -wεε υυ 'jea 'e Kea 'jri 'dei nmɔɔ 'ɔ -tɪ' 'υn.

26 Υυ jɪε 'e San o, 'de υυ 'na : -Aa dεtɔɔi, "ju ɔ -ke -ɪn -nɪa 'e Sudεn -gbuu 'de 'deε, -wεε -ɔɔ -tɪ' -ɪn -tmυa 'de -a -pee ε, -ɪn -gbυn 'nɔ, ɔmɔ -ɔɔ poa nyυ "ni "jru 'nɪa- -ke, nyυ -tuu"-tuu a muɔ o !

27 'De San wlu ka ɔ 'na : Nyɔ "o nyɔ se ε 'bεε- ɔ 'e dε 'ble -bo Kea 'a -cε" 'kpa se ɔ "nyɪ ε.

28 -Ta 'ɪn wluua -wεε 'ɪn 'na 'ɪn se Klist nɪ ε aoa' -cε" 'kpa 'je εε' -ta 'mε. 'kaa 'ɪn 'na 'ɪn nɪε ɔɔ' "juɔi nai -o.

29 Nyɔ -blea 'nynɔ ε, ɔmɔ -nɪ 'nynɔjei. 'Kaa 'nynɔjei 'a "dei -mɔ nɪε 'bo ɔ -pυn" -wεε ɔɔ po ɔɔ' wlu doin" o, -wεε dɪ ɔɔ 'tmυ, ɪ 'ble ɔɔ' 'mυa-. Εmε -tɪ 'ma -nε 'mυa- 'ma nυa nɪ 'pepe.

30 ɔmɔ 'ɔ 'nynɪ 'je "jei mu -o, -wεε 'ma -nε 'nynɪ 'e -son ji.

Sesi mɔ -wlv 'e javn 'di

31 Nyɔ ɔ -wlv 'e javn 'di, ɔ nɪε 'o nyυ -wee' "klein "jru kpɔ', 'de nyɔ ɔ -nɪa 'nɔ 'blva- "kpei ε, -mɔ nɪε 'blva 'a nyɔ -o, -wεε ɔɔ 'tmυ 'bluadidɪ 'a 'sυ 'a -tɪ', 'de nyɔ -wlv 'e javn 'di, -mɔ nɪε 'o dɪ -wee' "klein "jru kpɔ'.

32 Dɪ ɔ 'jea 'de ɔ 'wɔan, umɪ ɔɔ 'tmυ, 'kaa nyɔ ɔ -jea ɔɔ' -tɪ' 'wɔon-, ɔ se nɪ-.

³³ Nyo -jo -wɔɔan' ɔɔ' -ti' ε, -mɔ 'na Kea nɛ tɔ' -o.

³⁴ Nyo Kea dɔɔa, ɔɔ 'tmɔε Kea 'a wlu, dε-nɔε' Kea -kwε- εε' -Suu "kpei- ε je ɔ "nyɪ, ε se ε dbaa-

³⁵ "Bo kma "ju 'a -ti', εmε -ti ε -te' ɔ di -wee' kwa.

³⁶ Nyo -jea Kea 'a "ju 'a -ti' tɔ' 'ɔn ε, ɔ 'jeε 'kmɔniɑ' -sea' -kwε -ta 'ble ε, 'kaa nyo -sea' Kea 'a "ju 'a -ti' tɔ' 'ɔn 'je ε, ɔ se 'kmɔniɑ' 'je i, -mε Kea 'a 'cɛn -ni ɔ "kpei.

4

Sesi ke Samadi 'nynɔ ke

¹ Fariseen-wi" 'wɔn ε ka Sesi a 'da nyɔ -tuu"-tuu -wεε ɔɔ' klai" nynu a 'kpa "kpei 'de ɔɔ po nyɔ 'ni "jru ε -sii San.

² 'De tɔ' -ti 'ɔn ε, Sesi 'a -cε" 'kpa 'a po nyɔ "ni "jru -bo ε se ɔɔ' klai" nynu nɛ.

³ Sesi 'wɔan dε ɔɔa 'tmɔa -nε 'sɔ, ɔ 'wɔɔ 'e Suide 'mε -wεε ɔ mu 'e Galile de.

⁴ -Bo ɔ 'je 'emu ε, ɔ 'je Samadibɔa 'ɔn -tie" cɛn -o se.

⁵ 'Sɔ ɔ nynie 'o Samadi 'a -kwɔɔ due' nyɔ a 'daa-Sikaa -pɔn". εε' -kwɔɔ tu ke -kle' Sakɔbɔ "nyɪa ɔɔ' "ju Soseɔ tein" "kɔɔan- i.

⁶ 'Bomɔ Sakɔbɔ 'a "nibie ni-. Sesi na ɔ sea 'sɔ ε, ɔ -teε i 'bo "nibie wɔin", -mε 'jru -teε -gbao.

⁷ 'Sɔ Samadi 'nynɔ due' -jia' "niɔ- mu Sesi wlu -pee ɔ 'na : A "nyɪ 'ɔn "ni 'ɪn 'je 'na.

⁸ -Ta εε niɑ kan' -mε ɔɔ' klai" nynu muε diide -tiɑn' 'de -kwɔɔ.

⁹ 'Sɔ Samadi 'nynɔ -nɔ wlu' 'de Sesi -pee, ɔ 'na : ε dε-, -mɔ -niɑ Suifɔi ε, -mɔ -ɔɔ -dbaa' 'mɔ -niɑ

Samari 'nynɔ 'ni ? 'De see ε, Suifɔ-wi" ke Samadi
koun 'nyɛ 'ɔn 'ε, ɔɔa' poo wɔn o.

10 'Bomɔ Sesi 'na : bo a juo dε Kea a "nyɛ nyɔ
foo" 'ɔn 'de ε, 'de "ju -jɔ -ɔɔ -dbaa' avn "ni -bo a
juo -mɔ -ke 'de ε, -mε ɔmɔ a 'je -ɔ "ni 'dbaa 'de-,
-wεε -ɔ -je avn "ni -ε sea ma -ta 'ble "nyɛ.

11 'Nynɔkpao' -nɔ 'na : "Bo, -mɔ -sea' "ni -cri'
-dε 'ble, 'de "nibie tɛan 'di 'ee, -ta -mɔ -je 'kmɔ nɔ
ni -mε -sa -wεε -ɔn -je ε 'mɔ "nyɛ ε- ?

12 -Mɔ -bε"i -ɔn -je -a 'mɛa Sakɔbɔ -nyɛ" -a "nibie
-nε -sii ? ɔɔ' -cε" 'kpa ke ɔɔ' "nyuu- ke ɔɔ' nɔ"
dɪ 'na εε' "ni tu 'mε.

13 'Sɔ Sesi 'na : Nyɔ "o nyɔ -na "ni -je -mε ε, "ni
'natɔn a mu ɔ nɔa' ke'wε.

14 'Kaa nyɔ -na "ni 'ma mu ɔ "nyɛa', "ni 'natɔn
se ɔ nɔi 'bode. 'De "ni 'ma mu ɔ "nyɛa' εε mɛ
'kmɔnɪ ni 'a "jru nɛa' 'de ɔ 'ɔn 'bomɔ 'kmɔ -sea'
-kwe -ta 'ble 'je 'wɔ -wεε ε 'je i -si'.

15 'Sɔ 'nynɔkpao' -nɔ 'na : Tɔ"bo -ɔn -nyɛ" 'ɔn
εε' "ni tu 'de "ni 'natɔn je 'ɔn nɔ -wεε 'ɔn je "ni
-cria' ji -ta 'bode.

16 'Sɔ Sesi 'na : A mu a 'da aa' kvan -mε a ji de
-ta.

17 "Ju nynɔkpao' -nɔ -sε "kpei ɔ 'na : 'In se kvan
'ble. Sesi 'na : A -sa tɔ' a je wlu ka : 'In se kvan
'ble,

18 dε-nɔε' a 'ble kvan -wi" -mm" -wε- 'de-, 'de
-jɔ a nɛa 'e 'kwa kaan -mɔ se aa' kvan nɪ -ke. 'De
-mε 'ɔn ε, a 'tmεε tɔ' -tɪ.

19 'Sɔ ɔ 'na : Tɔ"bo, dε 'ma 'jea i 'de -ɔn 'ɔn ε,
εmε -nɪ -ɔn -nɛ Kea 'a wlu 'kwajaai -o.

20 -A "bo -wi" -gbεε Kea "juɔi 'bo crɔ -nε "kpei,
'de aopɔ mɔ ε, aɔ 'na -ta nyɔ 'jea Kea "juɔi -gbεε'

'bo -nɪ Selisalem.

²¹ 'De Sesi 'na : 'Nynɔkpao', a -gbɔn 'nɔ, nɔ" jɾɛ' -ɛɛ mu nynia' -wɛɛ ao se Kea -nɪa "Bo "juɔi -gbɛɛ i 'bo Selisalem ke cru -nɛ "kpei.

²² Aomɔ se dɛ aɔa -gbɛɛa' juo-, 'kaa -apɔ mɔ ɛ, dɛ -aa -gbɛɛ' a -a -juuɛ', dɛ-nuɛ' 'pɔɔa' cɛɛn 'e -a o Suifu 'ɔn.

²³ 'Mɔ -tmɔv' avn, nɔ" jɾɛ' -ɛɛ mu nynia', 'de ɛ nyɪni' -wɛ- mɔ. 'Bomɔ -gbɛɛvɔn -cɔvɔn' 'je "Bo -gbɛɛ' -ta "o -ta 'de -Suu ke tɔ' -tɪ 'ɔn. Dɛ-nuɛ' -gbɛɛvɔn "Bo a -pɔn a i vɔ -nao.

²⁴ Kea nɪɛ -Suu -o, ɛmɛ -tɪ nyɔ -a -gbɛɛ' ɛ "juɔi ɛ, vɔ 'je ɛ "juɔi -gbɛɛ' -o 'de ɛɛ' -Suu ke tɔ' -tɪ 'ɔn.

²⁵ 'Sɔ 'nynɔkpao' -nɔ 'na : 'In 'je kan' 'mɛ, Mesi, nyɔ a 'daa- Klist ɛ, ɔɔ muɛ jia'. -Bo ɔ ji -wɛɛ ɔ 'je dɪ -wɛɛ' "klein wɔ -sa 'de -a -pee.

²⁶ 'Sɔ Sesi 'na : ɛ nɪ 'mɔ -ɔ -nɪa avn -pee wlua -ta.

²⁷ Uɔ sɪɛ wlua' Sesi 'a klai" nynuu je de ji, 'sɔ dɛ ɔ ke 'nynɔkpao' -nɔ a wlua ɛɛ' tai' "maa vɔvɔ 'mɛ, 'kaa vɔa' due' se nu : Dɛ -ma -tee' v i ɛ- ? 'De dɛɛ-tɪ v ke -ma -tmɔ ɛ- ?

²⁸ 'Nynɔkpao' -nɔ sɪɛ vɔa' "nijae 'mɔa-, 'sɔ v muɛ nyɔ 'tmɔa' 'de -kwɔ.

²⁹ U 'na : Ao ji "ju -nɔ 'je, dɪ "klein 'ɪn nɔa ɪmɔ ɔ "si 'nyn, ɔ se Klist nɪ -taa mɔɔ ?

³⁰ Uɔ 'wɔan wlu -nɛ 'sɔ vɔ -wɛɛ' -kwɛ 'e -kwɔ i -wɛɛ vɔ mu Sesi "jɾɪɛ 'jɛɛa.

³¹ -Ta ɛɛ nɔvɔa kan' 'sɔ klai" nynuu a cɾɛɛ Sesi "kpei dɛdɪ -tɪ, vɔ 'na : -Aa dɛtɔɔi, -ɪn dɪ dɛ ke 'de !

³² 'Sɔ ɔ wlu' 'de vɔvɔ -pee ɔ 'na : 'In 'bleɛ diidɛ jɾɛ', ao se juo-.

33 'Sv klai" nynuu a -tee' ba i due 'due, sv 'na : Nyɔ jɔɔ' -jɔ diide -aee' ?

34 'Sv Sesi -se "kpei ɔ 'na : 'Ma diide me -ni "ju -ɔ dboa 'vn 'a -kwlvɪ nva', ke dbo ɔ "nyia 'vn 'a "i -kɔa' -ke.

35 Aoa wlu' kaan ao 'na 'cvi -nyii' -sie 'o -wee nyv 'e ko cen, 'kaa 'mɔ 'na ao kpa "jri "jei, ao -gbvvn' -kle' "kpei, ko -fluu" -wee i -tee cen-ti.

36 Nyɔ -ɔɔ cean ko ε, -mɔ 'je ɔɔ' -kei" 'me see, -wee ɔɔ 'kvn- ia' 'jɔ "jrui 'de 'kmvna' -sea' -kwe -ta 'ble 'a -ti' 'vn. -Bo ε ni kan' -me nyɔ -poa' ko ke nyɔ cean ko ke sv -wee' a muε 'mva- nva' -tadue.

37 'De εε' -ti' 'vn ε, de nyv a 'tmva nε tɔ' -o, nyv 'na : Nyɔ due' po ko -wee deejɔɔ' 'je ε cen.

38 -Kle' -εε dbo ao sea nv ε, εme -ε 'di 'vn dbo ao ko cean'. Nyv jrv' -nv' εε' dbo -wee aorp mɔ paa 'bo svsv 'a dbo "kpei.

39 'De 'nynɔkpao' -nv 'na : ɔ 'tmv dɪ "klein 'vn nva 'me 'de 'vn -pee, εme -nvε' -wee Samadi kɔvn -tuu"-tuu 'je Sesi 'a -ti' tɔ' 'vn 'bo εε' -kwlv -tu 'di.

40 εme -ti -ta Samaditεn nyv jia 'de ɔ o sv bae ɔ i 'de ɔ ke sv 'je i -te. 'Sv ɔ nvε 'wɪ 'sɔɔn 'mva-.

41 Nyv -tuu"-tuu -je ɔɔ' -ti' tɔ' 'vn ke'wle, de-nvε' sv 'wɔn ɔɔ' -ce" 'kpa 'a wlu.

42 -Wee sv wlu' 'e 'nynɔkpao' -pee, sv 'na : Kaan ka -a -je ɔɔ' -ti' tɔ' 'vn 'ε, ε se de a 'tmva 'de -a -pee -mεε' 'sv 'a -ti' nɪ-, 'kaa -aa' -ce" 'kpa 'wɔn ɔɔ' wlu 'me, εme -ti -a -je kan' -ceen'- ka ɔ nɪa 'blva -wee' "klein 'a 'pvi ε.

Sesi 'pve "jruei due 'a "ju

43 'Wɪ 'sɔɔn -nɪ -sia' 'sv Sesi 'wlv 'mva- 'me, -wee ɔ mu 'e Galile,

44 δε-νυε' ωω' -σε" 'kpa 'tmυυε' : Nyω 'ω -te' Kea 'a wlu 'kwajaai 'a ni' 'de ωω' -σε" 'ε 'blυa- 'di see.

45 -Ta ω nynia 'de Galile ε, υυ kpuυω ω sιn 'sωωn ka -cωωn' ka, δε-νυε' υυ 'wlyε Pakι 'a -kω' -sωn 'de Selisalem -ke, 'bomω υυ 'jee- dι "klein ω nυa 'o -kω' -sωn "jriε-

46 'Sυ ω μυε Kana de -ta ω nυυa "ni nμω 'υn 'de ε, 'bomω "jrujei klaa" due' nι- ωω nυ 'beω 'ω dbo. Ωμω -ωω "ju 'a δε ε pooa 'bo Kapenaυm.

47 Ka Sesi 'wlya 'e Suide ω jia 'e Galile ω 'wωn 'sυ ε, ω μυε 'de ω ω, -wεε ω bae ω i 'de ω 'je Kapenaυm mu, ω 'je ωω' "ju -ωω jia 'mea' 'puυ-

48 'Sυ Sesi 'na : -Bo ao se jrii' ke dι klae" "jriε- 'jee- ε, -mε aoa' 'je 'ma -ti' tω' 'υn.

49 "Jrujei -nω 'na : 'Ma 'blei, -ta 'ma "ju sea 'mεε ke ε, -ιn -nya" -a mu -too"-.

50 'De Sesi 'na : -In mu, -ma "ju 'puυ. De Sesi 'tmυa 'mυa-, "ju -nω 'je ε tω' 'υn 'ε, 'sυ ω μυε -kwλω.

51 -Ta ωω mua de ε, 'bomω ωω' dbonυυn -a 'jωω "i ke ω -gbυυn', -wεε υυ wly ω -pee ka, υυ 'na : -Ma "ju 'puυ.

52 Ω -teeε' υυpu i, ω 'na : Blaa nω" ω nι nμα" ka a- ? 'Sυ υυ 'na : -Saan' 'a -kwie" jrv -gbao ω mε ωω' 'wε- 'bω.

53 'Sυ ka ε nta 'e nω" -nta 'mυa- 'di mε Sesi 'na : -In mu, -ma "ju 'puυ, 'sυ "ju -saan" "bo po ε -ti' -kwly ω, 'sυ ω ke ωω' -gbυ" -sωn nyυ -wee' 'jee Sesi 'a -ti' tω' 'υn.

54 -Ta Sesi 'wlya Suide -wεε ω mua 'e Galile ε, jrii' ω nυa ιa' kpe 'sωωn -ne -nao.

5

Sesi 'puυε klωωi due' 'bo "ni -kwli"

1 'Bo -mε 'de ε, Suifw-wi" a -tue" -ko' jre' emε Sesi mu 'bn 'bo Selisalem.

2 'De Selisalem blaa blo' 'dei -wεε εε' blo' 'ble wɔn -tuu". εε' wɔn due' 'a 'nynt -nt 'blae 'a -gbεin" -je. -Pue" wlo' due' -nt 'o, εε' 'nynt -nt Betesida 'de Suifwlu 'di. 'Bomɔ υυ poo faa -mm".

3 Imt 'Wεnυυn 'pen -sɔn i blibli. "dɔun o, nyυ -υυa -kpaα' -gbɔun" "kpei o, klɔɔun ke. υυ -wee' a fue "ni 'a i-suua',

4 dε-nυε' Tυ"bo 'a "soai due' -a ji kpe due 'due 'de -ɔɔ -suua' "ni i, -wεε -bo 'wε-nυi -jɔ -saa "i -ɔ -kpa 'o "niɔ- 'sυ ε, ka "o ka mɔ'ɔ 'wε- 'je ε nt ε, ε 'bɔɔ.

5 'Bomɔ "Ju due' -nt -ɔ nυ 'o 'wε blɔɔ -sɔn 'a kwla taan 'jɔ -mε" na.

6 Ka 'wε- -kwle ɔ -pυn" -wεε ɔ 'pεan i Sesi 'jea kan' 'sυ ɔ -tee' ɔ i, ɔ 'na : -In -ntei" 'mε -tn -je 'pυυ ?

7 'Sυ 'wε- nυi -nɔ 'na : Tυ"bo nyɔ -bo "ni -suua' i -wεε ɔ 'je 'bn 'bo "niɔ- po ε, 'tn se ɔ 'ble. Nɔ" -ti 'tn 'jea 'bnson -mε nyɔ jrc' "sie i 'bo 'bn "juɔi sese.

8 'Sυ Sesi 'na : -In sɔn 'bn, -tn -duo" -ma sre' 'bn, -tn -je na-.

9 'Bo ε "sri "ju -nɔ je 'pυ. ɔ "dua ɔɔ' sre' 'bn 'sυ ɔ -tee naa' -pυn".

Dε -nυυa 'mυa- ε nt 'bo -kwlewɔ "kpei -o,

10 emε -ti Suifw-wi" wlu 'de "ju -nɔ -pee υυ 'na : -Kwlewɔ -nt -sɔn, -tn se ε 'bεε- -tn -je -ma sre' 'ble.

11 'Sυ ɔ 'na : "Ju -pυυa' 'bn mɔ -na -tn -duo" -ma sre' 'bn, -tn -je na-.

12 'De υυ 'na : "Ju -na -in -duo" -ma srε' 'bn -in -je na -mω 'o 'nyni wε- ?

13 'Kaa "ju -a 'wε- 'bwa se nyo ε nia juo-, δε-νυε' Sesi "maa' 'de nyυ "klu.

14 ε 'wlvα 'o mu ε, Sesi jεε "ju -o -pva -no 'mε 'de Kea -gbu klaa" 'di, -wεε o wlu o -pee o 'na : -In -pυυ' -wε- la, 'kaa -in -bo δεsavn ny-ti 'bode, -wεε -je -εε mua -bn "jrui nυva' de'bωo- no" je -je "kpei -tie" cen.

15 'Sυ "ju -no mu', -wεε ka Sesi 'pυυ- o, o 'tmυ ε 'de Suifv-wi" -pee.

16 εmε -ti Suifv-wi" a -pon Sesi 'a -ko i, δε-νυε', o 'pυυε nyo 'bo -kwlewι "kpei.

17 'Kaa Sesi wlu' 'de υυ -pee o 'na : 'In "Bo a nυε dbo 'wι "o 'wι -wee' 'di 'de 'ma nυε dbo -ke.

Kea 'a "ju 'a "ikmaa'

18 'De wlu -nia 'mva- "kpei ε, Suifv-wi" 'a "jru kpō i -tevn 'a -pon Sesi 'a 'dbaa' -ko i ke'wle, δε-νυε' ε se ωω' 'je -kwlewι wωon' 'sυ ni-, 'kaa ωω 'daa- Kea o "Bo 'a -ce" 'kpa -wεε ωω poo ωω' -ce" Kea "i ?

19 'Bomō Sesi "duo wlu 'bn ke'wle o 'na : 'Ma 'tmυυε aopy tō' -ti 'a tō' -ti, "Ju se ε 'bεε- o 'je 'e ωω' -ce" 'kpa 'bn 'wlv -wεε o 'e δε jrε' ny, dι o "Bo nva o 'jea ιmι ωω ny. 'De dι "klein "Bo a nva, ιmι "Ju a ny -ke,

20 δε-νυε' "Bo kma "Ju 'a -ti' -wεε εε tōω o dι "klein εε' -ce" 'kpa a nva. εε mu o dι klae" klae" tōωa' ke'wle o 'ji ny, -wεε ι 'je ao tai' "maa.

21 Ka "Bo a -sa' 'mεvn -klu' -wεε εε "nyia υpυυ 'kmvnia' a, 'kamō "Ju a "nyi nyυ o niai" 'kmvnia' -ke.

22 "Bo 'a 'je nyɔ "o nyɔ 'ɔ 'pee, dɛ-nʊɛ' ɛ -teɛ' "Ju 'pee -wee' "klein kwa,

23 -wee nyɔ -wee' "klein 'je "ju 'a ni' -te', ka ʊʊa -tea' 'Bo 'a ni' ɛ. Nyɔ -sea' "Ju 'a ni' -te' ɛ, -mɛ ɔ se "Bo -dɔɔ' 'ɔ ni' -te' -ke.

24 'Ma 'tmʊʊɛ aopɔ tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ, nyɔ -poa' 'ma wlu doin' o, -wee -ɔ -jea "ju -dɔɔa' 'ʊn 'a -tɪ' tɔ' 'ʊn ɛ, -mɛ ɔ 'jeɛ 'kmʊnɪa' -sea' -kwɛ -ta 'ble ɛ, -mɛ 'pee se ɔ kpʊn i, 'kaa ɔ cɛɛn 'e 'mɛa' 'ʊn, -wee ɔ -taan' 'e 'kmʊnɪa' 'ʊn.

25 'Ma 'tmʊʊ aopɔ tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ, nɔ' jɾɛ' -ɛɛ mu nɪnɪa', 'de ɛ nɪnɪ' -wɛ- mɔ, -wee 'mɛʊn 'je Kea 'a "ju 'a wlu 'wɔn, -wee nyɔ -ʊʊa mu ɛ 'wɔan' ʊʊ 'je 'kmʊ nɪ-,

26 Ka 'kmʊnɪa' nɪa 'e "Bo 'ʊn ɛ, 'kamɔ ɛ nɪ 'e "ju 'ʊn -ke.

27 ɛ -teɛ' "Ju nyɔ 'a 'pee kwa, dɛ-nʊɛ' ɔ nɪɛ nyɔɔ 'ɔ "Ju -o.

28 -Mɛ 'ɛ Tai' 'bo aopɔ "maa, nɔ' jɾɛ' -ɛɛ mu nɪnɪa' -wee 'mɛʊn -nɪa 'e -gbain' 'di 'je ɔɔ' wlu 'wɔn 'de ʊʊ 'je 'e -gbain' 'di 'wlu.

29 Nyɔ -nʊa dɛ 'dɔɛ ɛ, -wi" -mʊ a muɛ 'ʊnsɔan' -wee ʊʊ 'je 'kmʊnɪa' 'je, 'kaa nyɔ -nʊa dɛsaʊn ɛ, -wi" -mʊ a muɛ 'ʊnsɔan' -wee ʊʊ 'je 'e 'pee 'ʊn mu.

30 Sesi 'na : 'Ma -cɛ" 'kpa se ɛ 'bɛɛ- 'ɪn 'je dɛ jɾɛ' nʊ, ka Kea 'tmʊ ɛ 'de 'ʊn -pee ɛ, 'kamɔ 'ma 'je nyɔ 'a 'pee. 'De 'ma nyɔ 'a 'pee 'jesʊn -srɛi", dɛ-nʊɛ' 'maa -pɔn 'ma -cɛ" 'ɛ -kwɛtɪ nʊa' i, 'kaa "ju -dɔɔa' 'ʊn mɔ -ɔɔ -kwɛtɪ 'ma -pɔn i.

Sesi 'a -tɪ' 'a -ta 'jeʊn

31 -Bo 'ma 'sʊ a sea 'ma -cɛ" 'ɛ "kpɛi -tɪ 'tmʊ ɛ, -mɛ dɪ 'ma 'tmʊa, se tɔ' -tɪ nɪ-.

32 'Kaa nyo jro' mo -oo -tmu 'ma "kpei -ti 'de 'in 'je kan' 'me, de o 'tmba e nre to' -o.

33 Ao dboe nyu 'e San o, -wee o 'tmu- uupu to' -ti 'a -ti'.

34 'Mo e, e se nyio mo -je 'ma "kpei -ti 'tmu ni, 'kaa 'ma 'da kan' me -wee ao 'je 'pu.

35 Ka -tau a wan -wee ee 'jea i e, 'kamoo San ni-, 'de aoa' -ce" 'kpa mo 'woon- 'mba- nu-ti 'me 'de oo' -son' 'bn, 'de no" jre' 'di.

36 'De 'mo e, 'ma -ni "kpei -ti -ia -tmuba', 'bei" i je San 'a -ni -sii, de-nue' di "Bo 'nyia 'bn 'in 'jea nu -wee 'ma nua, i toe' ka "Bo dboa 'bn e.

37 'De "Bo -dboa' 'bn e, eme -tmu 'ma "kpei -ti -ke. Aomo se ee' wlu 'won due', ao se ee' "jua- 'je due'.

38 Aoa' -te' ee' wlu i 'de aopu 'bn, de-nue' "ju -jo e dboa, ao se oo' -ti' to' 'bn 'je.

39 Aoa 'jree- di -i -crua' 'de Kea 'a 'sbe 'di 'me, de-nue' ao 'na 'demo ao 'je 'kmunia' -sea' "ti -ta 'ble 'jee-. 'De di -crua' 'mba- mi -tmu 'ma -ti'.

40 'De -me 'kamoo ao 'na ao se 'no 'bn o jii, ao se 'kmunia' -ceen' 'jei.

41 'In se nyio pu 'a 'ma -ti' o poa' i -pon.

42 'Kaa 'in juoe' 'pepe, Kea 'a -ti' kmaa' se 'de aopu 'bn ni-.

43 'In ji' 'de 'bn "Bo 'a 'nyu 'bn -wee ao 'na ao se 'bn sin 'soon kpuen i, 'kaa -bo nyo jro' -te oo' -ce" 'e 'nyu "jru o ji 'su e, aoa kpuen o -mo sin 'soon.

44 Ka ao 'je de to' 'bn 'je sun nu mo 'de e- ? Aopu -oo -poan dewon nua' i 'de ba 'nyu i -wee -oo' -poan -je -wuba 'e Kea 'a 'su o i e.

45 'Kaa ao 'bo to' inaa ka 'mo -je aopu -ti' "bli

kpa 'bo 'un "Bo "juoi, ε Moisi ao tba to' 'i ε, omo
-je aopu -ti' "bli kpa.

⁴⁶ -Bo ao 'je Moisi 'a -ti' to' 'un 'de ε, -me ao
'bεε- ao 'je 'ma -ti' to' 'un 'je -ke, δε-νεε' o 'cru
'ma -puu" -ti 'me.

⁴⁷ 'Kaa δε o 'crua ao sea -me to' 'un 'je 'ee, ka ao
'je 'ma wlu to' 'un 'jesun nu ε- ?

6

Sesi "nyie nyiovu -tuu" diide

(Matie 14.13-21 ; Makı 6.30-44 ; Luiki 9.10-17)

¹ 'Bo -me 'de ε, Sesi muε 'e "ni 'a 'fo jre' o, εε'
"ni tu nıε 'e Tiberiadı 'de Galileblva "kpei.

² 'Su nyu -tuu"-tuu bla 'o o 'de, δε-νεε' jrii' o o
nva -weε o o 'bocca nyu 'a 'we- mı uva 'jei.

³ Sesi ke o o 'klai" nynuu 'ja 'o cru due' "kpei,
-weε uυ -te i.

⁴ -Me Pakı -nıa Suifu-wi" 'a kuonkwla' 'wlu -ko'
klaa" "kuvan- i keke-.

⁵ Sesi kpa "jrie "jei o 'jea nyu -tuu"-tuu -uva jia
'de o o 'su o wlu' 'de Filipu -pee o 'na : Filipu, -ta
-a -je diide -tun -weε nyu -tia ka 'je di ε- ?

⁶ O o 'da kan' 'me -weε o 'je Filipu i-tın', δε-νεε'
de o 'jea nu ε, o o' -ce" 'kpa jue'.

⁷ 'De Filipu 'na : -Bo ε nı 'wei 'a -kwlu due' 'a
-di'pen -tun -ε 'mo 'de ε, ε se uυpu "woin 'beei
-weε nyu due' 'a tie due' di -ti.

⁸ 'Su o o 'klai" nynuu 'a due' Ancre -o -nıa Simo
Piei 'a de'di wlu o -pee, o 'na :

⁹ "Ju-saan" due' -nı 'e -a "klu -ta, -o -ble -di'pen
kpli -mm" ke -smii' jo 'soon ke, 'kaa δε -me nı 'un
'de nyu -tia ka -wi" -mu 'a -ti' 'un ε- ?

10 'Sv Sesi 'na : Ao 'tmv sv sv 'je i -te. 'De 'bo 'a -ta -tu ε, sii" -tuu" -ni 'o. Uv -wee' beea o ε, sv 'bεε- "nynunmai 'a "wlu -mm" 'mε.

11 'Bomv Sesi "duo -di'pen -nia 'mva- 'bn -wee v po ia' Kea 'se- 'de v -gbl' nyv -tea i -wee' "klein "jrii, ι ke -smii' ke. Uv -wee' di' vva' -kwlv ka- 'sv sv je dbo.

12 -Ta sv -wee' dboa la, 'bomv Sesi wluu vv' klai" nynuu -pee v 'na : Ao 'ten ia' tii -sia 'o ε, -wee ia' due' kovn -gbai' je "ma.

13 Uv -kva' -di'pen kpl' -mm" -ni 'a dia' a, ia' tii -ι -sia 'omu -wee klai" nynuu 'tan a, ι "jie toe" 'a -puue 'jv 'svvn.

14 Nyv "klein -jeea' jrii' Sesi nva 'mva- "jriε- ε, sv 'na : "Ju -nv nte Kea 'a wlu 'kwajaai -jea 'nv 'kmu "kpei ji -o -ceen'-.

15 Ka vva jia Sesi klan" -klan klan" kpuan' -wee sv 'je v 'bev 'bn nv v 'jea kan' 'sv v 'wlv 'o sv sv "klu 'mε wvv-, -wee vv' 'sv mu 'e cv "kpei de.

Sesi na' 'bo "ni "kpei

(Matie 14.22-33 ; Maki 6.45-52)

16 -Ta kwie a kpuan 'sv ε, vv' klai" nynuu "sie i -wee sv mu 'o "ni -kwl'".

17 Uv 'ja 'e -kwεε" 'di 'sv sv -tee "ni cean' -puv" -wee vva mu 'e Kapεnavm fv o. Kwie a kpuv' -mε Sesi se sv sv jεε ke.

18 'Sv pov' klaa" -tee jia' -puv", "ni a 'fea sv' -gboe.

19 De vva' -kwεε" na 'bn 'bo "ni "kpei ε 'bεε- -je 'a -to -mm" ke -mεεo"- 'mε. 'Sv vva 'jee Sesi i vv na' 'o "ni "kpei vv jie 'de -kwεε" o fv o, 'sv favn a nv sv sv 'mε.

20 'Kaa Sesi 'na : 'Mō -o, faʻvʻn 'bo aopu- nʻe !

21 ʻUʻ nʻe "i ʻo 'je 'e -kwεε" 'di 'ja, 'sʻ -kwεε"
kpuʻen 'kpuʻ -ta ʻuʻa mua fō o.

Sesi -nʻi 'kmʻvʻnʻi diide

22 Ka -kwεε" due' -gbai' 'a 'sʻ nʻa 'o mu -wεε
Sesi ke ʻoʻ klai" nʻnuu sea 'e ε 'di 'ja -tadue, 'de
ʻuʻa' 'sʻ mua nʻvʻ -tuu"-tuu -sia 'e "nʻi 'de ʻo 'je kan'
'mε.

23 εε' -sʻn' dee -sʻtan' a, 'sʻ -kwεε" jri' 'wʻlʻe 'e
Tiberiadʻ -wεε -i ji -ta Sesi pʻoa -di'pʻen kplʻi 'a
Kea 'sʻε- 'de ʻuʻ di ε.

24 Ka Sesi ke ʻoʻ klai" nʻnuu sea 'mʻuʻa- nʻi ʻuʻ
'jea kan' 'sʻ ε, ʻuʻ -wee' 'ja 'e -kwεε" -nʻi 'di -wεε
ʻuʻ mu ʻo i -pʻʻan' 'de Kapʻenʻuʻm.

25 ʻUʻ jεεʻ 'de "nʻi klaa" 'de 'sʻ ʻuʻ 'na : Nyʻ
dʻetʻʻoʻi, blaʻ nʻo" -ʻnʻ ji 'nʻo ε- ?

26 'Sʻ Sesi wʻlu' 'de ʻuʻ -pee ʻo 'na : 'Ma 'tmʻʻ
aopu- tʻ' -tʻi 'a tʻ' -tʻi, dʻεε -tʻi aʻoa -pʻʻan' 'mi i ε,
εmε -nʻi aʻo diε -di'pʻen aʻo je dʻbo, aʻo se 'mi i -pʻʻn'
'de jrii' 'ʻnʻ nʻa aʻo 'jea "jriε 'ε -tʻi' 'ʻnʻ.

27 Diide -je -εε' -kwlea doʻa -tʻi ε, aʻo 'bo -mε i
-pʻʻen, 'kaa diide -jεε -kwlea 'ʻnʻ 'de -εε -nyʻa" nʻvʻ
'kmʻvʻnʻi' -sea' -kwε -ta 'ble ε, εmε aʻo 'je i -pʻʻn.
nyʻiʻ ʻo "Ju mʻ -je aopu- εε' diide tu "nyʻ, dε-nʻε'
ʻo mʻ "Bo Kea -tu" "i juʻo 'ʻnʻ

28 'Sʻ ʻuʻ -tee' ʻo i ʻuʻ 'na : Ka -a -je nʻvʻ -wεε dʻi
'klein Kea nʻa "i -a -je ʻa' 'sʻ nʻvʻ ε- ?

29 -Wεε Sesi 'na : Dbo Kea nʻa "i aʻo 'jea nʻvʻ ε,
εmε -nʻi aʻo 'je "ju ε dʻboʻa 'a -tʻi' tʻ' 'ʻnʻ 'je.

30 'Sʻ ʻuʻ 'na : Jrii' -je wε- -ʻnʻ -je nʻvʻ -bo -a -je 'de
-a -je -ma -tʻi' tʻ' 'ʻnʻ 'je ε- ? 'De dʻbo -je wε- -ma
nʻvʻ -gblein' ε- ?

31 -A "bo -wi" die 'maanti- 'de -puɔn" blva "kpei ka ε 'crua 'de Kea 'a 'sbe 'di ε : Ε "nyie uɔu jaun 'di diide uɔ je di

Ε "nyie uɔu diide -wɔva 'e jaun 'di uɔ je di.

32 'Sɔ Sesi 'na : Tɔ' -ti 'a tɔ' -ti 'ma 'tmɔ 'de ao -pee, ε se Moisi mɔ -nyɪ" ao diide -wɔva 'e jaun 'di ni, 'kaa 'in "Bo mε -εε -nyɪ" aopu- diide -cεen' -wɔva 'e jaun 'di ε.

33 Dε-nɔε' ε, diide -je Kea "nyia nyɔ ε, εmε -ni "ju -jɔ -wɔva 'e jaun 'di -wεε -ɔɔ -nyia" nyɔ 'kmɔni'a' a.

34 'Sɔ uɔ 'na : Tɔ'bo, -in -nyɪ" -avn εε' diide tu jeejee.

35 'Sɔ Sesi 'na : 'Mɔ -ni diide -εε -nyia" nyɔ 'kmɔni'a' a. Nyɔ -jia' 'nɔ 'mɔ o ε, 'muε- se -mɔ nɔ i 'bode, 'de nyɔ -jea 'ma -ti' tɔ' 'ɔn ε, "ni 'natun se ɔ nɔ i 'bode.

36 'In 'tmɔε 'de aopu- -pee sese, 'kaa ao 'na ao se 'ma -ti' tɔ' 'ɔn 'jei 'de -mε 'kamɔ ao 'jee 'ɔn "jriε- 'pepe.

37 Nyɔ "klein "Bo "nyia 'ɔn ε, uɔa muε 'nɔ 'ɔn o jia' se, 'de nyɔ -jia' 'nɔ 'mɔ 'o ε, 'in se ɔ "kpaε' poi,

38 dε-nɔε' 'in 'wɔε 'e jaun 'di, 'in je ji -wεε 'in 'je "ju -dboa' 'ɔn 'a -kwɔti nɔ. 'In se 'ma -cε" 'ε -kwɔti nɔa' ji.

39 'De "ju -dboa' 'ɔn 'a -kwɔ -ti mε -ni nyɔ "klein ɔ "nyia 'ɔn ε, 'in 'bo uɔa' due' koun -gbai' "maa, 'kaa 'in 'je uɔ -wee' "klein "kunyɔ' -sa 'de de 'bɔɔ- nɔ" 'di,

40 'In "Bo 'a -kwɔti εmε -ni nyɔ "o nyɔ -ɔ -jeea' "Ju "jriε- -wεε -ɔ -jea ɔɔ' -ti' tɔ' 'ɔn ε, -mε -mɔ 'jee

'kmɔnɪa' -sea' -kwɛ -ta 'ble. 'De 'ɪn 'je ɔ "kunyɪɔ' -sa de 'bɔɔ- nɔ" 'di.

41 'Sɔ Suifɔ-wɪ" a wluuɛ Sesi 'dei, dɛ-nɔʋɛ' ɔ 'na : 'Mɔ -nɪ diidɛ -wɪɔ 'e jaʋn 'di ɛ.

42 'De ʋa wlu ka ʋʋ 'na : Soseʋ 'a "ju Sesi ko -taa ? -A -juo ɔ "bo ke ɔ de 'mɛ o, -mɛ kɛ nɔ -wɛɛ ɔ 'na ɔ 'wɪɔ 'e jaʋn 'di ɔ je i "si ɛ- ?

43 'Sɔ Sesi 'na : Ao 'bo 'mii wluɛ.

44 Nyɔ se ɛ 'bɛɛ- ɔ 'je 'de 'ɪn o ji -bo "Bo -dboa' 'ɪn se ɔɔ' "jua- 'de 'ɪn o "biie- ɛ. 'De nyɔ -jia' 'de 'mɔ o ɛ, 'ma muɛ ɔ "kunyɪɔ' -saa' 'blɔ 'a -kwɛ- nɔ".

45 'De ɛɛ' -tɪ' 'ɪn ɛ, dɛ Kea 'a wlu 'kwajaaʋn 'cɪa 'de ʋa' 'sbɛ 'di, ɛ ka :

'De Kea 'ɪn mɔ nyɔ -wee' "klein 'je tɔ' -tɪ juo- -Bo ɛ nɪ kan' a, -mɛ nyɔ "o nyɔ -ɔ -wɔan 'Bo 'a wlu -wɛɛ -ɔ -kpɔʋn ɛ sɪn 'sɔɔn ɛ, ɔɔ' nyɔ tu a muɛ 'de 'ɪn o jia' se.

46 ɛ se -mɛ nyɔ jɔɔ' mɔ -jee' "Bo "jriɛ- nɪ-, -bo ɛ se 'mɔ -ɔ -wɪɔ 'e Kea o 'ma 'sɔ -jee' 'ɪn "Bo "jriɛ- nɪ ɛ.

47 Tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ 'ma 'tɔ' 'de ao -pee nyɔ -jea 'ma -tɪ' tɔ' 'ɪn -mɛ ɔ 'jee 'kmɔnɪa' -sea' -kwɛ -ta 'ble ɛ.

48 'Mɔ -nɪ 'kmɔnɪ diidɛ.

49 Ao "bo -wɪ" diɛ 'maanɪ- 'de -pɪɔn" blɔ "kpei, 'kaa ʋʋ 'mɛɛ.

50 Diidɛ -wɪɔ 'e jaʋn 'di, ɛ ka, nyɔ -diɛ -mɛ -mɔ se 'mɛi 'bode.

51 'Mɔ -nɪ 'kmɔnɪ diidɛ -wɪɔ 'e jaʋn 'di ɛ. -Bo nyɔ di ɛɛ' diidɛ tu ɛ, ɔɔ muɛ 'kmɔnɪa' jeejee. 'De diidɛ 'ma mua toa' a, ɛmɛ -nɪ 'ma ku. 'Ma to 'e 'ma ku 'mɛ 'de nyɔ -wee' "klein 'a 'pɔ-tɪ 'ɪn.

52 'Bo wlu -nia 'mua- "kpei ε 'su Suifu-wi" -teε 'un -saa' -pυn" υυ 'na : Ka "ju -no mo 'je 'e o' ku 'e tosun nu -weε -a -je ε di ε- ?

53 'Su Sesi pooe -ti' "i o 'na : to' -ti 'a to' -ti 'ma 'tmυυ aopy, -bo ao se nyio 'o "ju 'a ku di -weε ao se o' nmo 'na a, -me 'kmυnia' -sea' -kwe -ta 'ble se aopy- 'a de ni-.

54 Nyο -dia' 'ma ku 'de nyο -na 'ma nmo -me o 'jeε 'kmυnia' -sea' -kwe -ta 'ble ε, 'de 'in 'je o "kunyio' -sa de'bo- no".

55 De-nue' 'ma ku nie diide -ceen' -o, 'de 'ma nmo nie 'naade -ceen' -o.

56 Nyο -dia' 'ma ku 'de -o -na 'ma nymo -me -mo "tiε 'de 'mo 'un -weε 'mo "ti 'de o 'un.

57 Ka "Bo -nia 'kmυ dboa 'un -weε 'in nia 'kmυ 'de o 'un ε, 'kamο nyο -dia' 'ma ku a mu 'kmυnia' 'de 'un -ke.

58 'Ma ku me -ni 'kmυ ni diide -wlba 'e jaun 'di, ε ke maanι ao "bo -wi" dia -weε υυ 'mea se -koo'-, 'kaa nyο -o dia' 'ma ku, o muε 'kmυnia' jeejee.

59 Sesi 'tmυ wlu "klein -nia 'mua- 'me 'de Kea -gbu -nia 'o Kapenavm 'di.

Kmυni wlu

60 Sesi 'a klai" nynuu 'wοan wlu -ne 'su, υba' -tuu" 'na : -o -beε' wlu -kmai" kan' -mι 'a doin" o poa' a- ?

61 Sesi 'jea kan' 'de o' -ce" 'un ka o' klai" nynuu a "wuan 'bo υba' 'su 'nynι 'su o 'na : Wlu 'in 'tmυa εme -kpyo ao -kwlυυ ?

62 'De -me -bo aoa sea nyio 'o "Ju i 'je o' sea -ta o nia tein" de mu 'e -me ka o 'je nu ε- ?

⁶³ Kea 'a -Suu με -εε -nyl" nyv 'kμvnia', 'bluku -με se δε jre' 'βεε-. Wlu "klein 'in 'tmva 'de ao -pee ε, imi -ia ja Kea 'a -Suu, -εε -nyia" nyv 'kμvnia'.

⁶⁴ 'Kaa nyv jrv' -ni 'de aopv- "klu -ta -vva' 'je δε tō' 'vn. Δεε -ti o 'da kan' a, εμε -ni ε -teea -wee' 'sv Sesi juo nyv -vv sea δε tō' 'vn 'jei ke "ju -jea o 'e to 'me.

⁶⁵ Εμε -ti o -tue" "kpei o 'na : 'In wlu 'de ao -pee 'de 'in 'na nyv σεε 'βεε- o 'je 'no 'vn o ji -bo ε se 'de "Bo 'vn 'wlv ε.

⁶⁶ Δε -tba' 'o εε' no" tu 'di ε, o'v klai" nynuu 'a -tuu" 'wlv 'o o 'de 'me -wee vv ke o 'bo na -ti.

⁶⁷ 'Sv Sesi wlu' 'de nyv 'a -puue 'jo 'soon o -sa 'o -pee, o 'na : Aopv- mo 'ee, ao se ε "i ni ao 'je mu -kee ?

⁶⁸ 'Bomō Simō Piēi wlu o -pee o 'na : Tv"bo, nyv we- -a -je 'e o mu ε- ? -Mō mō -ble wlu -ia -nyia" nyv 'kμvnia' -sea' -kwe -ta 'ble 'dee.

⁶⁹ Imi -a -mō -je tō' 'vn, 'de ka -in -nia "Ju Kea -teea kpo "i ε, -a -je kan' 'me.

⁷⁰ 'Sv Sesi wlu' 'de vv -wee' -pee, o 'na : Aopv- -nia -puue 'jo 'soon ε, 'mō -se' aopv 'e nyv "klu -saa ? 'De -me 'kamō aoa' due' ni -suusavn 'a nyv.

⁷¹ -Me Simō 'o "ju Suida Isikario mō o'v 'da, δε-nyε' omō -o'v mu Sesi 'e toa', 'de -me 'kamō o ni klai" nynuu -nia -puue 'jo 'soon 'o due'.

7

Sesi 'a "dei-wi" se o'v -ti' tō' 'vn 'je

¹ 'Bo -mε 'de ε, Sesi a pleε Galileblva "kpei-, o se ε "inu o 'je Suide -te, dε-nυε' Suifu-wi" 'a "jru kpɔ' i -tevn a -pɔn ɔɔ' 'dba -kɔ i.

² -Kɔ' Suifu-wi" a -tu" 'a -wεε υva poa stavn'- "jei "kuvan- i.

³ 'Sυ Sesi 'a "dei-wi" wlu' 'de o -pee, υυ 'na : -In -wlv -ta, -in mu 'e Suide, -wεε nyv -nva 'nva 'je -ma nυvdt "jrie- 'jee- -ke.

⁴ Nyv "o nyo -nva" nyv 'jea juo ε, -mɔɔ' nυvdt 'a pa 'kwla. Ka -ma nva dt -ji -mυ kaan 'ja a, -mε -in -to -ma -cε" -wεε nyv -wee' "klein 'je -vn 'je.

⁵ Sesi 'a "dei-wi" foo" 'sv se ɔɔ' -ti' tɔ' 'vn 'je -ke.

⁶ Sesi wlu' 'de υpvυ -pee, o 'na : 'Ma -nε nɔ" se 'o nyvni ke, 'kaa aomɔ ε, nɔ" -wee' "klein nmɔi" 'de aov -ti' 'vn.

⁷ 'Blva 'dinyv se aovυ 'vn 'nyε, 'kaa υυ 'nyε 'mɔ 'vn 'ε, dε-nυε' ka υva' nυvdt nyvnia "jrii ε, υmυ 'ma 'tmυ.

⁸ Aovυ mɔ mu -kɔ' -sɔn, 'mɔ se εε' -kɔ' tu 'vn mui, dε-nυε' 'ma -nε nɔ" se 'o nyvni ke.

⁹ ɔ 'tmva wlu -nυ 'de υυ -pee 'sv o sie 'e Galile.

Sesi muε -kɔ' -sɔn

¹⁰ -Ta Sesi 'a "dei-wi" mua -kɔ' -sɔn ε, Sesi mu' -ke, 'kaa nyo jrv' se ε juuo, o mu' wɔɔ-.

¹¹ -Kɔ' o 'wυ o 'sv Suifu-wi" a -pɔn o i, υva -teeε' nyv i, υυ 'na : -Ta o nυ ε- ?

¹² 'De nyv "klu ε, -tuu"-tuu a jaa wlu ja -wεε υva 'tmυ ɔɔ' -ti'. Jrv' 'na : ɔ nυε nyo 'dɔe -o. Jrv' 'na : ɔ se nyo 'dɔe nυ-, ɔɔ -saa nyv 'a "jru -jei".

¹³ 'Kaa nyo jrv' 'o wa' wɔn' i, ɔɔ' 'tmυ ɔɔ' -pυn" -ti, dε-nυε' υva pleε υva' "jru kpɔ' i -tevn 'mε.

14 -Ta ε nynia 'o -kɔ'ɔ -kwea' 'sɔ, Sesi muε 'e Kea -gbu klaa" 'di -wεε ɔ -te nyɔ Kea 'a wlu tɔɔa' -pɔn".

15 'Sɔ tai' "maa Suifɔ-wi" 'mε, ɔɔ 'na : "Ju -nɔ -mɔ sea 'sbe jrε' 'ciɔn 'ee, kε nɔ 'sɔ ɔ juo di -tia ka -mɔ ε- ?

16 'Bomɔ Sesi wluu- ɔɔ -pee, ɔ 'na : De 'ma tɔɔa nyɔ -ta, ε se 'de 'ma -cε" 'ɔn 'wɔɔ, 'kaa "ju -ɔ dɔɔa 'ɔn ε, 'de ɔ 'ɔn 'demɔ ε 'wɔɔ.

17 Nyɔ -nɔε "i -ɔ -jea Kea 'a -kwɔɔtɔ nɔ ε, -bo 'ma nyɔ dεtɔɔsɔn 'wɔɔ 'e Kea 'ɔn ɔ, -bo ε 'wɔɔ 'e 'ma -cε" 'kpa 'ɔn ɔ, ɔmɔ -je ε juo-.

18 Nyɔ -ɔɔ -tmɔa ɔɔ' 'blei 'a -tɔ' -mɔɔ' -pɔn ɔɔ' -cε" 'ε 'nyɔn 'wɔɔa i. 'Kaa nyɔ -ɔɔ -pɔan ɔɔ' dɔɔi 'a 'nyɔn 'wɔɔa' i ε, -mɔ ɔ' 'tmɔε tɔ' -tɔ. 'Kɔɔa' dε-saan" ka se 'de -mɔ 'ɔn nɔ-

19 Moisi se aɔpɔ Kea 'a kε "nyɔ ? 'Kaa aɔa' due' koun -gbai' ka 'a 'je kε' -nε wɔn. Dεε-tɔ aɔa -pɔn 'ma 'dbaa' i ε- ?

20 'Sɔ ɔɔ -wee' 'na : -Suusaɔn -nɔ 'de -ɔn 'ɔn, nyɔ -ɔɔ -pɔn -ma 'dba -kɔ i ε- ?

21 'De Sesi 'na : De 'ε kpe due' 'ɔn nɔa, εmε -maa" aɔ -wee' "klein tai'.

22 Moisi mɔ -bla' 'klɛn mu-tɔ 'a kε' -ɔ -nyɔ" aɔpɔ. 'De ε se 'e Moisi mɔ 'ɔn 'wɔɔ, ε 'wɔɔε 'e aɔ "bo -wi" 'ɔn sese. -Wεε aɔa kpa nyɔ 'klɛn 'bo -kwɔɔwɔ "kpei.

23 -Bo nyɔ 'klɛn kpa 'bo -kwɔɔwɔ "kpei -mε 'ε -saa Moisi 'a kε' 'ee ? -Mε dεε-tɔ -bo 'mɔ 'pɔɔ-nyɔ 'bo -kwɔɔwɔ "kpei -wεε aɔa 'kpa 'cɛn ε- ?

24 Ka aɔa' 'jrɔε- ε 'jea dε, aɔ 'bɔ εε' 'pee 'je -tɔ kan', 'kaa aɔ -srɛi" 'de aɔa' nyɔ 'a 'pee 'jesɔn 'ɔn.

Sesi -nɔ Nyɔ 'pɔɔi -ɔ -jea ji ε

25 Nyv -nia 'o Selisalem vva' jrv' 'na : "Ju vva -pōan i v̄v 'jea 'dba, o ko -taa ?

26 Ao -gbv̄n 'e, o v̄v wlu' 'bo nyv -wee' "juoi -o, 'kaa nyv -je o dε -pee 'tmv, o se n̄i-. -Aee' ka o n̄ia Nyv'p̄v̄vi ε, -aa klav̄"-wi" 'je ε tō' 'v̄n -wε- -cεen'- ?

27 'De -mε 'kamv̄ Nyv 'p̄v̄vi -o o mua jia' a, -ta o o mua 'wlv̄a' -a se 'o juoi, 'kaa -jv̄ -m̄v̄ ε, -ta o 'wlv̄a -a -juo 'o 'ε.

28 -Ta εε n̄va kan' -mε Sesi n̄iε nyv Kea 'a wlu tōv̄a' 'de Kea -gbv̄ 'di. 'Sv̄ o kpa wlu "jei o 'naa : Ao 'na ao juo 'v̄n 'ε, -wεε -ta 'v̄n 'wlv̄a ao juo 'o -m̄v̄ ? 'De -mε 'kamv̄ 'v̄n se ji 'de 'ma -cε' 'ε 'nyn̄i 'v̄n, 'kaa "ju -jv̄ -d̄bov̄a' 'v̄n o o 'nyn̄i 'v̄n mε 'v̄n jii-. O m̄v̄ -n̄i tō' -t̄i 'a -cε" 'kpa, 'kaa ao se -m̄v̄ juuo-.

29 'M̄v̄ juuo', dε-n̄v̄ε' 'bo o -p̄v̄n" m̄v̄ 'v̄n 'wlv̄, 'de o m̄v̄ -d̄bo' 'v̄n.

30 'Sv̄ vva -p̄v̄n v̄v 'je o inynaa, 'kaa nyv jrv̄' se o sv̄n -p̄v̄n" -te', dε-n̄v̄ε' o o -nε n̄v̄" se 'o nyn̄i ke.

31 'De -mε 'kamv̄ nyv -tuu"-tuu n̄i 'e nyv "klu v̄v 'je o o' -t̄i' tō' 'v̄n -wεε vva wlu ka, v̄v 'na : -Sōnt̄i Klis̄i -m̄v̄ o o mua jia' 'ee, o o m̄v̄ε jrii' -tuu"-tuu n̄va' o 'je "ju -jv̄ m̄v̄ -sii -taa ?

Sesi 'tmvε o o' 'mε -t̄i

32 Dε nyv a "wuan 'v̄n 'de Sesi 'a -t̄i' 'v̄n 'de nyv "klu ε, εmε Fariseen-wi" 'wv̄n, 'sv̄ 'sraa -sav̄n 'a klav̄"-wi" ke Fariseen-wi" d̄boε nyv -wεε v̄v 'je o inynaa-.

33 'Sv̄ Sesi 'na : 'v̄n ke ao n̄i -ta 'mε dε-saan" ke, -wεε 'v̄n 'je 'e "ju -d̄bov̄a' 'v̄n o de mu.

34 Aoa m̄v̄ε 'mi i -p̄v̄an', 'kaa ao se 'v̄n 'jei, dε-n̄v̄ε' -ta 'ma mua ao se 'bo 'a mua' 'bεε-.

35 'Su Suifu-wi" a -tee' ba i due 'due υυ 'na :
-Ta ɔ 'e paa -wεε -a se ɔ 'jei ε- ? -Aee' ɔ 'je 'e
Suifu-wi" -gbaa' Klekɪ-blva "kpei kɪn mu -wεε ɔ
'je Glekɪ-wi" de tɔɔ- ?

36 Wlu ɔ 'tmva -nε, -mε 'de 'deε -gblein' ε- ? De
-nɪ aoa muε 'mi i -pɔan', 'kaa ao se 'bn 'jei, de-nυε'
-ta 'ma mua nɪa' ao se 'bo 'a jia' 'bεεi ε-.

'Kmwɪ ni 'a -gbuu

37 'Bo -kɔ'ɔ de 'bɔɔwɪ -kɔan -tɪ' "kpei ε, Sesi
nyna i 'bo nyɔ -kwea -wεε ɔ kpa wlu "jei, 'de ɔ
'na : -Bo "ni 'natɔn a sea nyɔ nυ ε, -mε ɔ ji 'nɔ
'bn ɔ -wεε ɔ 'je 'na.

38 Nyɔ -jea 'ma -tɪ' tɔ' 'bn ε, 'kmv nɪ ni 'a "jru
mɪ -εε mu 'de ɔ 'bn wlvɑ' -wεε -ε -je -gbuu -si'.
'Kamɔ ε 'crɪε 'de Kea 'a 'sbε 'di.

39 Kea 'a -Suu nyɔ -jea Sesi 'a -tɪ' tɔ' 'bn a mua
'jea' a, εmε -εε -tɪ' ɔɔ 'tmva 'o 'mva-. Εε' nɔ" tu 'di
-mε nyɔ se Kea 'a -Suu 'ble ke, de-nυε' -mε Sesi
se 'e Kea 'a kεεma'de 'bn mu ke.

Nyɔ -seea' 'bn 'ε 'de Sesi 'a -tɪ' 'bn

40 Nyɔ jrv' -nɪa 'e nyɔ "klu 'wɔan ɔɔ' wlu -nɪ
'sv, sv 'na : "Ju -nɔ, ɔ nɪε Kea 'a wlu 'kwajaai -o
-cεεn'-.

41 Jrv' 'na : ɔ nɪε Nyɔ'pυvi -o. 'Kaa deejrv' 'na
: Ao mɔ ɔ naa tɔ' i 'ee, 'de Galilelvɑ "kpei mɔ
Nyɔ'pυvi 'je 'wlvɔ ?

42 Wlu -ε -crɪa' 'de Kea 'a 'sbε 'di ε se ka 'da
'dee- ? Ε se 'na 'de Dafidɪ 'a "ji 'di 'bo Betelem
Dafidɪ ɔ -kwɔ 'bomɔ Klisɪ 'je 'wlvɔ- ?

43 'Su 'de Sesi 'a -tɪ' 'bn ε, vva' 'sv -seea' 'bn 'ε.

44 Nyɔ jrv' -nɪa 'de vsvv "klu -nɪei" sv 'e Sesi
inynaa-, 'kaa nyɔ jrv' se ɔ svn -pvn" -te'.

Suifv 'a klae"-wi" kue 'jru

⁴⁵ E nva kan' 'sv nyv Fariseen ke 'sraa -saun dboa -nv muε 'e vvvv o de, -wεε -wi" -mv 'na : Dεε-ti ao se o ja a- ?

⁴⁶ 'Sv dboun -nv 'na : Ka "ju -nv o wlua -a se nyv jrv' 'je, o se kan' wlu due'.

⁴⁷ 'Bomv Fariseen-wi" wluu ka, sv 'na : -E, ao mv "tai- aov -cei" -wε-, "ju -nv je ao 'srε ipoo -kee ?

⁴⁸ 'De -aa klae" ke Fariseen-wi" "klu ε, nyv due' koun -gbai' se ov' -ti' tv' 'vn 'je.

⁴⁹ Nyv -vv sea Moisi 'a ke' juv, sv nιε 'davn nyv -o !

⁵⁰ 'Bomv vva' due', Nikodemv -o mua 'e Sesi o "mv" wluu, o 'na :

⁵¹ -Bo -a se nyiv 'o wlu 'wvn, 'de de o nva -bo -a se ε juv 'e -a -βεε' -a -je o 'pee kpvvn- ?

⁵² 'Sv sv 'na : -Mv 'ee, -vn -nιε Galile i -o -kee ? -Mε -vn -gbvn 'e 'sv 'di kea' ka Kea 'a wlu 'kwajaai due' koun -gbai' ka sea 'e Galilebva "kpei 'wlv due' -ma muε kan' 'jea' !

⁵³ Vv -kva' kan' 'daa' 'sv sv muε -gbεin" woi due due'.

8*Jei" 'jenynokpao' due' 'a -ti'*

¹ 'Sv Sesi muε 'e olift-crv "kpei.

² -Svn' 'o -nεε -stvn -klae" pεεn 'sv, Sesi -cruven 'de Kea -gbu klaa" 'di ke'wle -wεε nyv -wee' "klein a mu 'de o o. 'Sv o -tee i, -wεε ov tov vvvv de.

³ 'Sv 'nynokpao' due' sv kpvvn a jei" "kpei ε, vvvv ke' wv-saun o, Fariseen-wi" 'ble too' -too too" 'sv sv ja 'o nyv -wee' "juvi.

4 'De υυ wlu 'e Sesi -pee, υυ 'na : Nyυ δετοι, 'nynokpao' -ny, nyυ κρυον jει" "kpei.

5 Moισι 'a κε' 'na υυα' 'nynokpae' tu ε, nyυ tbaa υυρυ "soi i 'su υυ 'e 'me. 'De -mo 'ee, ka -ma -da a- ?

6 Υυα 'tmυ εε' wlu tu 'me -wee υυ 'je ο wlu 'a "kle by 'dei -te' 'de υυ 'je ο -ti' "kpei bla. 'Kaa Sesi -crie" "jri i -wee οο ny -cie, οο 'cry 'o 'blυo.

7 Ka υυρυ a -tee' ο i sou' sou", 'kamο υυα -tee' ο i. 'Su Sesi kpa "jru "jei, ο 'na : Nyο -nta 'de aopy "klu -wee -ο sea δεσayn ny due' ε, -me -mo -saa "i ο 'e "sou po.

8 'Su ο -crie" "jrui ke'wle -wee οο 'cry 'o 'blυo.

9 -Ta υυ 'woan wlu -nta 'mυa- 'su υυα' ppe a -ce' υυρυ "bli. 'Su δε -tba' 'e υυα' klae" ο -wee -ε -jua υυα' mu" υυ -wee' a mu' due 'due, 'su Sesi ke 'nynokpao' -nyna i 'bo ο "juoi -ny 'a 'su sie 'o.

10 'Su Sesi kpa "jri "jei -wee ο wlu 'de υ -pee, ο 'na : 'Nynokpao', -ta nyυ -υυα -nyta' ayh -ti' "kpei -wee' mu ε- ? Nyο jro' se ayh 'pee κρυον- ?

11 U 'na : In Ty"bo, nyο jro' se 'yn 'pee κρυον -o. 'Su Sesi 'na : 'Mo se ayh 'pee κρυον i -ke. A mu, 'kaa a 'bo δεσayn nyε 'bode.

Fariseen-wi" a -saa Sesi 'a wlu -gbee' wο i

12 Sesi wlye υυ -pee ke'wle, ο 'na : 'Mo -ny 'kmy 'a -son'. Nyο -bla' 'bo 'yn 'de ε, -me ο se 'e kwie 'di naai 'bode, 'kaa ο nyε 'e -son' -εε -nyta" nyυ 'kmynta' 'yn.

13 'Bo -me "kpei 'su Fariseen-wi" wlu' 'de ο -pee, υυ 'na : -Ti' -ma -tmυa ι se to' -ti ny-, δε-nyε' -ma ποε -ma -ce" 'kpa -ti' ο.

14 'Bomο Sesi 'na : -Bo 'ma sea 'ma -ce" -ti' ο po mo 'de ε, δε 'ma 'tmυa ε nyε to' -o, δε-nyε' -ta 'yn

'wɔba 'ɪn juo 'o 'ɛ, -ta 'ma mua 'ɪn juo 'o 'ɛ, 'kaa aopu- mo se -ta 'ɪn 'wɔba ke, -ta 'ma mua juo-.

15 'De nyɔɔtɔ' 'ɔn mo aoa 'jee nyɔ 'a 'pee, 'kaa 'maa 'je nyɔ "o nyɔ 'ɔ 'pee.

16 'De -bo 'ma sea nyɔ 'a 'pee 'je mo 'de ɛ, 'ma nyɔ 'a 'pee 'jesun nɛ tɔ', dɛ-nɔɛ' 'ɪn se due' nɪ, 'ɪn "Bo -dboa' 'ɔn ke 'ma -a -na'.

17 ɛ 'crɪɛ mo 'de aoa' kɛ' 'di, ɛ 'na : -Bo nyɔ 'sɔɔn 'je dɛ 'ɛ -ta, -wɛɛ ɔɔ 'tmɔ dɛ due' ɛ, -mɛ dɛ ɔɔ 'tmɔba ɛ nɛ tɔ' -o.

18 'Ma pɔɛ 'ma -cɛ" 'kpa -tɪ' o -wɛɛ 'ɪn "Bo -dboa' 'ɔn -mo ɔ po 'ɔn -tɪ' o -ke.

19 'Sɔ ɔɔ -tee' ɔ i, ɔɔ 'na : -Ta -ɪn "Bo mo nɪ ɛ- ? 'Sɔ Sesi 'na : Ao se 'mo juo-, ao se 'ɔn "Bo juo-. -Bo ao juo 'ɔn 'de ɛ, -mɛ ao 'bɛɛ- ao 'je 'ɔn "Bo juo -ke 'de-.

20 -Ta Sesi a 'tmɔba wɔ -nɪa 'mɔba- -mɛ ɔ nɛ nyɔ dɛ tɔɔa' 'de Kea -gbu klaa" 'di, -ta 'wɛi 'dipodɛ nɪa fɔ o ɛ. Nyɔ jɔɔ' se ɔ sɔn -pɔn" -te', dɛ-nɔɛ' ɔɔ' kɔn nɔ" se 'o nyɪ ke.

Sesi 'tmɔɛ ɔɔ' 'mɛ -tɪ

21 Sesi wɔlɔ' ke'wɔɛ, ɔ 'na : 'Ma muɛ mua' -wɛɛ ao 'je 'mi i -pɔn, 'kaa aoa muɛ 'mɛa' 'de aoa' dɛsaɔn 'di, dɛ-nɔɛ' -ta 'ma mua ao se 'o 'a jia' 'bɛɛ- i.

22 'Bo ɛɛ' wɔlɔ tu "kpei 'sɔ Suifɔ-wi" 'na : ɔ 'je ɔɔ' -cɛ" 'dba -ae, -aee' dɛɛ-tɪ ɔ 'na -ta 'ma mua ao se 'o 'a jia' 'bɛɛi ɛ- ?

23 'Sɔ Sesi 'na : Aomɔ 'wɔɛ 'nɔ 'blɔa- "kpei, 'kaa 'mo 'wɔɛ 'e jaɔn 'di, ao nɛ 'kmɔ -nɛ 'ɛ nyɔ -o, 'kaa 'mo se 'kmɔ -nɛ 'ɛ nyɔ nɪ-.

24 ΕΜΕ -τι 'ἰν 'na : Aoa μυε 'μεα' 'de aoa' dῡsain 'di. Δε 'ἰν nῡa 'ῡn -bo ao se ε τῶ 'ῡn 'je ε, aoa μυε 'μεα' 'de aoa' dῡsain 'di.

25 'Su ῡῡ -tee' ὦ i, ῡῡ 'na : Nyo -ἰn -nῡ mῶ 'de ε- ? Sesi 'na : Δε 'ἰn 'tmῡa ao -pee sese εμε 'ἰn nῡ 'ῡn.

26 'Ἰn 'bleε dῡ -tuu"-tuu 'ἰn 'je 'tmῡ 'de 'ἰn 'je -ti' -pῡn" tba 'de aopῡ- 'ῡn 'de-, 'kaa "ju -dboa' 'ῡn a 'tmῡε τῶ' -ti. Dῡ 'ἰn 'wῶan 'de ὦ 'wῶn ε, ia' 'sῡ 'ma 'tmῡ 'de 'blῡa 'dinyῡ -pee.

27 'Kaa ka ὦὦ 'tmῡa "Bo 'a -ti' 'de ῡῡ -pee ε, ῡῡ st 'mii' wῶn.

28 'Su Sesi 'na : -Sῶntῡ aoa mua nyῡὦ ὦ "Ju tu -kwlῡ" kῶa' a -wεε ῡῡ 'jeὦ i nyna a, 'bomὦ δε 'ἰn nῡa 'ῡn ao 'je ε juo-. 'Maa -sa 'o 'ma -ce" -kwlῡ" 'maa nῡ δε. Δε 'ἰn "Bo tῶὦa 'ῡn εμε 'ma nῡ.

29 "Ju -dboa' 'ῡn ke 'ma -a -na', ὦ se 'ma 'sῡ "i "tai-, δε-nyε' ὦὦ -kwlῡti mῡ 'ma nῡ jeejee.

30 -Ta Sesi a wlua kan', 'sῡ nyῡ -tuu"-tuu -a -je ὦὦ -ti' τῶ' 'ῡn.

-Ce" -peeteῡn ke kῡὦnpῡ- ke

31 'Su Sesi wlu' 'de Suifῡ-wi" -jea ὦὦ' -ti' τῶ' 'ῡn -pee, ὦ 'na : Wlu 'ma tῶὦa aopῡ- -bo ao kpῡn ε i -sisi' ε, -mε ao nῡε 'ma klai" nynuu -cῡὦn' -o.

32 -Mε aoa μυε τῶ' -ti jua', -wεε τῶ' -ti 'je ao seie.

33 'Su ῡῡ 'na : -A -mὦ -nῡε Ablaam 'a "nynuu- -o, -a se nyo jrὦ' ὦ kῡὦn nῡ due', δεε -ti -ἰn -na aoa μυε aoa' -ce" -pee -tea' a- ?

34 'De Sesi 'na : 'Ma 'tmῡῡε aopῡ- τῶ' -ti, nyo "o nyo -ὦὦ nῡa δεsavn ε, -mε ὦ nῡε δεsavn 'a kῡὦn -o.

35 'De kῡὦn -mὦ ε, -gbu" -ε 'di ὦὦ nῡῡa nyῡ "juὦi ε, ὦ se 'o "ikὡn-, 'kaa "ju mὦ -kὡn 'o "i, ὦ nῡε ὦ "bo 'a "ju jeejee.

36 'De -bo Kea 'a "Ju -mɔ seie aopu- ε, -me ao -tee aoa' -ce" -pee -ceen' -cen -ceen'.

37 Ka ao 'wɫɔa' 'e Ablaam 'a "ji 'di ε, 'in juoε', 'kaa aoa -pɔn 'ma 'dbaa' i, δε-νεε' 'ma wlu 'a pa 'de aopu 'ɔn.

38 Δε 'in 'jea 'de 'ɔn "Bo o ε, εμε 'ma 'tmɔ, 'kaa aomɔ ε, δε ao "bo -tua" ao wɔn ε, εμε aoa nɔ.

39 'Su ɔɔ 'na : -A "bo -ni Ablaam. 'Bomɔ Sesi 'na : -Bo ao ni Ablaam 'a "nynuu 'de ε, -me ao 'beeε' ao 'je ɔɔ' kplɪn nɔ 'de-.

40 'Kaa kaan ka 'mɔ -ɔɔ -tmɔɔa aopu tɔ' -ti 'in 'wɔan 'de Kea 'wɔn ε, aoa -pɔn 'ma 'dbaa' -kɔ i. Ablaam -mɔ se -me nɔ o.

41 Aoa nɔε ao "bo 'a kplɪn. 'Su ɔɔ 'na : -A se -pɔε' nynuu ni-, Kea due' koun -gbai' me -ni -a "Bo.

42 'De Sesi 'na : -Bo Kea ni ao "Bo 'de ε, -me ao 'beeε' ao 'je 'ma -ti' kma-, δε-νεε' 'de Kea o 'demɔ 'in 'wɫɔ -wεε 'in ji 'nɔ 'blɔa- "kpei. 'In se ji 'de 'ma -ce" 'kpa 'a 'nyni 'ɔn, 'kaa εμε -dɔbɔ' 'ɔn.

43 Δεε -ti aoa' 'wɔn 'ma wlu 'mii ε? Εμε -ni ao se ε 'beε- ao 'je 'ma wlu doin" o po see.

44 Ao "bo -ni -sion', εμε -ti ao niεi" ao 'je ao "bo 'a -kwɫɔti nɔ. -Sion' niε "ku 'dbai -o sese. ɔɔ' nɔ tɔi" -ti 'nɔ 'kmɔ, δε-νεε' tɔ' -ti se 'de ɔ 'ɔn ni-. -Bo ɔɔ sea si 'tmɔ ε, -me ɔɔ -sa' 'bo ɔɔ' -ce" -kwɫi" ɔɔ jea 'tmɔ, ka ɔ jua ε 'mii see ε, δε-νεε' ɔ niε si 'tmɔ i, ɔmɔ -ni si "bo.

45 'Kaa 'mɔ ε, 'ma 'tmɔε tɔ' -ti, εμε -ti aoa' 'je 'ma -ti' tɔ' 'ɔn.

46 Nyɔ wε- -je 'ma desavɔn -ciε "kpei -te' kaan- 'de ao "klu ε-? 'De -bo 'ma sea tɔ' -ti 'tmɔ 'ee, -me δεε-ti aoa' 'je 'ma -ti' tɔ' 'ɔn ε-?

47 Nyɔ -wɫɔa 'e Kea 'ɔn -mɔ ɔ poε Kea 'a wlu

doin" o, 'kaa aomɔ se 'e Kea 'ʊn 'wɫɔ, ɛmɛ -tɪ aoa' po ɛɛ' wɫu doin" o.

Sesi ke Ablaam ke

⁴⁸ 'Sɔ Suifɔ-wi" wɫu ɔ -pee, ʊʊ 'na : -A -sa tɔ' -aa -jea -ʊn Samadikɔin 'daa-, -sion' 'ɔ -sɯ -nɪ 'de -ɪn 'ʊn -cɛɛn' - !

⁴⁹ 'Sɔ Sesi wɫu' ka, ɔ 'na : -Sion' 'ɔ -sɯ se 'de 'ʊn nɪ-, 'kaa 'ma 'bɛɛ- 'ʊn 'Bo 'a 'nynɪ "i, 'de aopɔ mɔ ɔ -flɛɛn' 'ʊn 'ɛ.

⁵⁰ 'In se 'ma -cɛ" 'ɛ 'nynɪ 'wɫɔa i-pɔn, "ju due' -nɪ 'o -ɔɔ -pɔn 'ma 'nynɪ 'wɫɔa' i, ɔmɔ -nɪ 'pee 'jei.

⁵¹ 'Ma 'tmɔɛ tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ, nyo -ɔɔ -jea 'ma wɫu wɔn ɛ, ɔ se 'mɛi 'nɔ 'kmɔ.

⁵² 'Sɔ Suifɔ-wi" 'na : 'Aa ! "Bo, ka -sion' 'ɔ -sɯ nɪa 'de -ɪn 'ʊn ɛ, -a -je kan' -wɛ- la, Ablaam ke Kea 'a wɫu 'kwajaʊn -wee' 'mɛɛ, -wɛɛ -mɔ -naa' nyo -jea 'ma wɫu wɔn ɛ, -mɔ se 'mɛi "pɪ.

⁵³ Ablaam -nɪa -a "bo -mɔ 'mɛɛ, -maa naa tɔ' i -ɪn -bɛ"i -ɪn je ɔ -sii ? 'De Kea 'a wɫu'kwajaʊn-wi" -mɔ -wee' 'mɛɛ -ke, dɛ -ma -daa' -ma -cɛ" ɛ- ?

⁵⁴ 'Sɔ Sesi 'na : -Bo 'ma sea 'ma -cɛi" 'bɛɛ' 'de ɛ, -mɛ 'ma 'nynɪ se dɛwɔn nɪ-, 'kaa 'ɪn "Bo aoa 'daa- aoa' Kea a, ɛmɛ -ɛɛ -bɛɛ' 'mi "i.

⁵⁵ 'Kaa ao se ɛ juo-, 'mɔ juue' 'mɛ. -Bo 'ɪn 'na 'ɪn se ɛ juo ɛ, -mɛ ka ao nɪa sɪ 'tmɔʊn, 'kamɔ 'ma mu nɪa'. 'Kaa 'ɪn juue' -wɛɛ 'ma 'je ɛɛ' wɫu wɔn.

⁵⁶ Ablaam -jɔ -nɪa aopɔ "bo ɛ, 'ma jia' 'bleɛ -mɔɔ' 'mɔa-, -sontɪ ɔ 'jee ɛ "jriɛ-, ɔ 'di nmɔ wɔn.

⁵⁷ 'Sɔ Suifɔ-wi" 'na : -Mɔ -sea' -sɪn 'a kwɫa -mm" 'ble ke ɛ, -mɔ -jee' Ablaam "jriɛ- !

⁵⁸ 'De Sesi 'na : 'Ma 'tmɔ aopɔ tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ -ta Ablaam a 'wɫɔa, -mɛ 'ɪn nɪ sese.

59 ጋ 'tm̄ba wlu -ne 'su ህፃ 'tuēn "sei kwa -wēe ህፃ 'je ጋ itbaa-. 'Su ጋ "maa ህፃፃፃ "jrii wጋጋ-, -wēe ጋ 'wlu 'e Kea -gbu klaa" 'di.

9

Sesi 'p̄v̄v̄e "d̄oi due'

1 -Ta Sesi a -sia' 'su ε, ጋ 'jee "ju due' -ጋ 'wluፃ- "jri 'a waa' 'bn.

2 'Su Sesi 'a klai" nyuuu -tee' ጋ i, ህፃ 'na : Nyu d̄et̄ጋጋi, -ጋ nu d̄esaun -wēe "ju -nጋ ጋ 'jei ε- ? ጋጋ' -ce" 'kpa -aee' -in" ጋ "bo ke de kee- ?

3 'Su Sesi -se "kpei ጋ 'na : ε se ጋጋጋ ጋ, nyu -wlu ጋ -nu' d̄esaun ko-, 'kaa ε nu kan' 'm̄e -wēe Kea 'a nuፃፃ d̄i 'je "jri "kpaē po 'de ጋ 'bn.

4 -Ta -s̄on' nūa 'e ke ε, 'in 'je "ju -ጋ d̄boa 'bn 'a d̄bo nu -ጋ, d̄e-nuē' kwie -ε 'bn nyጋ sea 'b̄eε- ጋ 'jea d̄bo j̄r̄e' nuፃፃ ε, εε k̄p̄on'.

5 -Ta 'in nūa 'nጋ 'bl̄ba- "kpei ke ε, 'in nūe 'kmu 'a -s̄on' -ጋ.

6 Sesi -k̄oa' d̄e -ne 'ε 'tm̄ba' 'su, ጋ poē t̄on 'ጋ 'bl̄ጋ -wēe ጋ crii εε' 'p̄ጋጋ -c̄ei", 'de ጋ c̄ēn "d̄oi -nጋ 'p̄ጋጋ "jri,

7 -wēe ጋ wlu ጋ -pee, ጋ 'na : -In mu 'e "niጋ 'bo Siloe wጋn -wēe -in -je "jri i 'sran. (Siloe -ne, ε 'de m̄e -nu -tadboi.) "D̄oi mu 'e 'm̄e kan' -c̄ēn'-, -wēe ጋ 'sran "jri i. -Ta ጋጋ jiia de -m̄e ጋጋ 'jee i 'pepe.

8 'Su nyu -ህፃ -ke ጋ "k̄uፃan i ke nyu -ህፃ -juጋ -ta ጋጋ -srጋጋa nyu ጋ t̄ein" -ke, ህፃ 'na : "Ju -ጋጋ -tea i -wēe -ጋጋ -srጋጋ' nyu ጋ 'de ε, ጋ ko -taa ?

9 Nyu j̄r̄u' 'na : ጋጋጋ -ጋ. J̄r̄u' 'na : "In- ጋ ko-, 'kaa ጋጋ' -kooጋ' i -ጋ. 'Su ጋጋጋ ጋ -ce" 'kpa 'na : 'Mጋ -ጋ.

10 'Su uυ -tee' ɔ i, uυ 'na : Ka -ma 'jri nu 'baisun
ε- ?

11 ɔ -se "kpei ɔ 'na : "Ju nyu a 'daa- Sesi ε, ɔmɔ
-cɛn' 'un 'pɔɔ "jri -wɛɛ -ɔ -na -un mu "jrii 'sran
'de Siloe wɔn. 'Demɔ 'un mu kan' -cɛɛn'- -wɛɛ 'un
'sran "jrii 'su 'ma "jri 'bai-.

12 -Wɛɛ uυ -tee' ɔ i, uυ 'na : -Taka ɔɔ' "ju tu nu
ε- ? 'Su ɔ 'na : 'In se 'o juo-.

"Doi -ɔɔ 'jri 'baia' ɔmɔ Fariseen-wi" a -tee' i

13 'Su uυ kpa "doi -ɔɔ "jri ɔ 'baia' -nɔ 'e
Fariseen-wi" "juɔi.

14 'De 'wɪ -ε 'di Sesi nuɔa 'pɔɔ -wɛɛ 'baia' "ju -nɔ
'ɔ "jri 'mɔa- ε nɛ -kwlewɪ -o.

15 'Su Fariseen-wi" a -tee' ɔ i ke'wɫɛ, 'de dɛ -nuɔa
ɔ "jrii -wɛɛ ka ɔ nuɔa i 'jesun 'a -po' bla. 'Bomɔ ɔ
poo uυpυ "kuan, ɔ 'na : ɔ cɛn 'un 'pɔɔ "jri -wɛɛ
'un 'sran "jri i 'de 'ma 'je i 'pepe.

16 Fariseen jrv' 'na : "Ju -nuɔa dɛ -nɛ ε, ɔ se 'e
Kea 'un 'wɫɔ, dɛ-nuɛ' ɔɔ' 'je -kwlewɪ 'a kɛ' wɔn.
'Kaa deejrv' 'na : Dɛsaun nuɪ 'beeɛ' ɔ 'je jrii' -nuɔa
kan' nuυ ? 'Su uυ -seea' 'un 'ε 'bo uυa' 'su 'nyuɪ.

17 'Su Fariseen-wi" -teeɛ' "doi -nɔ i ke'wɫɛ, uυ
'na : "Ju -baia' -ma "jri 'ee, ka -ma naa tɔ' i 'de ɔɔ'
-tɪ' 'un ε- ? 'Su ɔ 'na : ɔ nɛ Kea 'a wɫu 'kwajaai
due' -o.

18 Ka "ju -nɔ 'wɫɔa 'su ɔɔ' 'jea i ε, -wɛɛ ɔɔ 'jea
i kaan ka a Suifu-wi" se ε "int uυ 'je ε tɔ' 'un 'je.
Uυ nuɛ' mamaυ 'su uυ je ɔ "bo -wi" 'da.

19 -Wɛɛ uυ -tee' uυpυ i, uυ 'na : "Ju -nɔ ao 'na
aoa' "ju -ɔ -wɫɔa "jri 'a waa 'un -oo ? 'De kɛ nu
kaan ka -wɛɛ ɔɔ 'je i ε- ?

20 'Su ɔ "bo -wi" 'na : Iun -aa "ju -o, ɔ 'wɫɔɛ "jri
'a waa 'un -cɛɛn'-.

21 'Kaa ka -jo ε nva -wεε ɔɔ 'jea i ke, 'de nyo -baia' ɔɔ' "jri ε -a se -mɪ juo-. Ao -tee' ɔɔ' -ce" 'kpa i, ka "junmou a 'bea -wεε ɔɔ 'tmva ɔɔ' -ce" 'ε "kpei -ti ε, 'kamɔ ɔ 'bea 'o.

22 Dεε-ti -wεε ɔ "bo -wi" wlua dε -nε 'un ε, εμε -ni favn -a nu vupv, dε-nvε' Suifv-wi" 'beε- wlu 'un 'ε sese, vυ 'na nyo "o nyo -ɔɔ mua Sesi Nyv 'pvi Klist 'daa' a, vva muɔ 'de vva' Kea -gbu klaa" 'di -saa'.

23 Εμε -ti -wεε ɔ "bo -wi" 'na : ɔ -kwε-ε "junmou 'mε, vυ -tee' ɔɔ' -ce" 'kpa i.

24 'Sv Fariseen-wi" 'da "ju -ɔɔ "jri 'baia' -nɔ 'mε ke'wle, -mε ɔɔ' 'daa kpe 'sɔɔn -ni -nao -wεε vυ 'na : -ln -tmv tɔ' -ti 'bo Kea "juɔi. -Apv mɔ juue', "ju -nɔ nιε desavn nvi -o.

25 'Sv ɔ 'na : -Bo ɔ nι desavn nvi ε, 'mɔ se -mε juo-. Dε due' koun -gbai' mε 'mɔ juo o, 'mɔ -dɔa" 'de ε, 'ma 'jee i kaan ka.

26 -Wεε vυ -tee' ɔ i ka vυ 'na : Dε ɔ nu -un "jri i ε- ? Ka ɔ nu -ma "jri 'a 'baisvn ε- ?

27 'Sv ɔ 'na : 'ln 'tmvε -wε- 'de ao -pee 'de- -wεε ao 'na ao se ε doin" -tu" i, dεε-ti aoa -tee' ε 'mi i ke'wle ε- ? -Aee' ao nιε "i ao 'je ɔɔ' klai" nynuu nι- ?

28 Wlu -nε sev 'wɔin -kwε 'sv vυ -tee ɔɔ' -cree" 'a -pvn" vυ 'na : -Mɔ -ni "ju -nɔ ɔ klai "ju, -apv mɔ nιε Moist 'a klai" nynuu -o.

29 -A -je kan' mε, Kea wlu' 'de Moist -pee, 'kaa -ta "ju -nɔ -mɔ 'wlvα -a se 'o juo- mɔ "pɪ.

30 'Sv "ju -nɔ 'na : -Jε -maa" a nyv tai' -mε -nao, εμε -ni ao 'na -ta ɔ 'wlvα ao se 'o juo-, 'de -mε 'kamɔ ɔ 'bai- 'ma "jri.

31 'Sv ɔ 'na : -A -je kan' mε Kea 'a kpvn

dεsaυnυn 'a baewlu-, 'kaa nyo -cc -je ε wcn -wεε -cc nυa εε' -kwlυtι ε, cmc -cc baewlu εε kpon.

32 Nyo -wlya -c sea i 'je due', nyo se cc "jri 'bai ke -a se -mε 'wcn kpe due'.

33 -Bo "ju -nc se 'e Kea 'yn 'wly 'de ε, c se ε 'βεε- c 'e jrii' jre' nυ.

34 'Su υυ 'na : -Mc -cc nyicjc -wee' 'wlya 'de dεsaυn 'di ε, -mc -cc tcw -apy mc dε ! 'Su υυ nυ c i.

Pεε 'a "jri 'a wa -ti

35 Ka υυ nυ c i Sesi 'wcn. C ke c 'jeea 'de c wly c -pee c 'na : -In -je nyic c "Ju 'a -ti' t' 'yn 'εε ?

36 'Su c 'na : Nyυ dεtcw, nyo -o wε- ? -In -too c 'yn, -wεε 'yn 'e cc' -ti' t' 'yn 'je.

37 'Bomc Sesi wlyυ c -pee ka, c 'na : Cc' "ju tu -yn -jee c "jriε- -wε-, cmc -c -ke -ma wlya 'o -ta.

38 'Su c 'na : 'In 'je ε t' 'yn 'ε, 'ma 'blei ! -Wεε c "sii- 'koi- i 'bo Sesi "juoi.

39 'Bomc Sesi 'na : 'In jie 'pee 'je -ti 'de 'bly- nε "kpei, -wεε nyυ -bba' 'jea i υυ 'je i 'je, 'de nyυ -bba -jea i υυ 'je "dc.

40 Fariseen jrv' -nιa 'omu 'wcn wly -nι 'sυ ε, υυ -tee' c i, υυ 'na : -Apy mc nιε "dcyn -o -kee ?

41 Sesi 'na : -Bo ε nι aoa' "jri 'a 'sυ mι -wa 'de ε, -mε ao se 'e dεsaυn 'di nι. 'Kaa aoa 'daa- aoa' -ce" i 'jevyn, εmε -ti aoa' dεsaυn a mu ao "kpei nιa' jeejee.

10

'Blaejei -ccwn'-

1 Sesi poεε -ti' "i c 'na : 'Ma 'tmυ aopy' t' -ti, nyo -sea' 'o 'blae 'a -kleε 'a pawcn "i cεεn-, -wεε

-o -jiiia -klæe "jru -tajro o, -mε -mo 'o jei tu nιε "jrii -o, o nιε "ku 'dbai.

² 'Kaa nyo -jo -cεεan 'bo -klæe wɔn "i -wεe -o pa 'e 'blae o ε, omo -nι 'blae 'a jei.

³ Omo 'blae ifuoi a kain "wɔin -wεe -o pa 'e o' 'blae o. 'De o' 'da o' -nι 'a 'nynι due 'due -wεe ιa bla 'o o 'de, dε-nυε' ι juo o' wlu 'mε -wεe o' kpu 'e "kpaε'.

⁴ -Bo o po ι -wee' "klein "kpaε' ε, -wεe o na 'bo ι "juoi 'de o' 'blae nι 'bo o 'de, dε-nυε' ι juo o' wlu 'mε.

⁵ Ia' bla 'o nyo 'srυ 'de, -bo ιa se o 'je -mε ιa tεen o kɪn ιa 'kpa 'kwla, dε-nυε' ι se nyo 'srυ 'a wlu juo-.

⁶ Sesi poo -tι' -nιa 'mυa- "i 'mε 'de υυ -pee, 'kaa dε o 'tmυa, nyo -nιa 'o υυ se 'e ε 'dei 'wɔn.

Sesi -nι -gbεin" -je

⁷ Emε -tι Sesi wluu ke'wle, o 'na : Tɔ' -tι 'a tɔ' -tι 'ma 'tmυυ aopυ, 'mo -nι 'blae 'a -klæe 'a -gbεin" -je.

⁸ Nyυ "klein 'mo sea ji ke -wεe -υυ jia tεin" ε, υυ nιε "jriυn ke "ku 'dbaυn -o. 'Kaa 'blae se υυpυ 'a wlu doin" o po.

⁹ 'Mo -nι -gbεin" -je, nyo -o -cεεan 'o 'mo "i ε, o' mυε 'pυυa'. O 'bεε- o 'je "kpaε' "si 'de o 'je de ji 'de 'fleυn, o' mυε diide 'jea' o 'je di.

¹⁰ "Jrii -mo o jie "jriia' ke "ku 'dbaa' ke dι dooa 'a 'sυ 'a jia', 'kaa 'mo ji' -wεe 'blae 'je 'kmυnιa' 'je 'de 'kmυnιa' 'je i siie-.

Sesi -nι 'blae 'a jei

¹¹ 'Mo -nι 'blaejei -cɔɔn'-. 'Blaejei -cɔɔn'- -mo, o to 'e o' 'kmυ 'mε 'de o' 'blae 'a -tι' 'υn.

12 Nyɔ -ɔɔ -tea' 'blae 'dei -wɛɛ nyɔ 'jea -kei" -sa' a, -mɔ se 'blae 'a jei -cɔɔn' nɪ-. 'Blae se -mɔ 'ɔ dɛ nɪ-, ɛmɛ -tɪ -bo -ci' a sea 'blae kpɔan' ji, -bo ɔ 'je ɛ i 'sɔ ɛ, -tbu ! 'Sɔ ɔ 'kpa 'kwla, -wɛɛ -ci' a kpɔn ɪ 'de ɛɛ -gbɪ' ja.

13 ɔ 'kpa 'kwla, dɛ-nɔɛ' ɔɔ nɔɛ 'wei 'a 'sɔ 'a dbo, ɔɔ' -tu" 'blae 'a -sɔɔn.

14 'Mɔ nɪ 'blaejei -cɔɔn'- o, 'ɪn juo 'ma 'blae 'mɛ -wɛɛ 'ma 'blae juo 'ɪn.

15 Ka 'ɪn "Bo jua 'ɪn 'kamɔ 'ɪn juo 'ɪn "Bo, -wɛɛ 'ɪn to 'e 'ma 'kmɔ 'de 'ma 'blae 'a -tɪ' 'ɪn.

16 'Blae jrɪ' 'ɪn 'ble -ɪ se 'nɔ 'blae-gbɔn 'di pa ke, 'ɪn 'je -mɪ 'nɔ paa -o -ke, ɪ -wee' a muɛ 'ma wlu doin" o poa', -wɛɛ ɪ 'je 'blae 'a -gbɔn due' nɪ- 'de ɪa' jei 'je due' koun -gbai nɪ-.

17 'ɪn "Bo kma 'ma -tɪ', dɛ-nɔɛ' 'ɪn to 'e 'ma 'kmɔ 'mɛ, -wɛɛ 'ɪn 'je ɛ 'ɪn "duo- ke'wɛɛ.

18 Nyɔ jrɔ' se ɛ 'bɛɛ- ɔ 'je 'ɪn 'ma 'kmɔ 'kwa -sa. 'Ma -cɛ" 'kpa -toɛ 'e mu 'de 'ma -cɛ" 'ɛ -kwɔtɪ 'ɪn. 'ɪn 'bɛɛ' 'ɪn 'je ɛ 'e to-, 'ɪn 'bɛɛ' 'ɪn 'je ɛ 'e -cri', dɛ -ɛɛ wlu 'ɪn "Bo -tua" 'ɪn, -wɛɛ 'ɪn 'jea nɔ, ɛmɛ -nao.

19 Suifɔ-wi" 'bɔɔ- de ke'wɛɛ ɔɔ je 'ɪn -seea' 'bo ɔɔ' wlu -nɪ "kpei.

20 Aoa' -tuu"-tuu 'na : -Sion 'ɔ -suu -nɪ 'de ɔ 'ɪn, suan -a nɔ ɔ, dɛɛ -tɪ aoa po ɔɔ' wlu doin" o -gblein' ɛ- ?

21 Deejrɔ' 'na : Nyɔ -sion 'ɔ -suu nɪa 'e 'ɪn ɛ, -mɔ 'ɔ wlu kan'. 'De -suusaɔn mɛ 'bɛɛ-, ɛ 'e "dɔɔn 'a "jri 'bai- ?

Suifɔ-wi" a -fuuɛn Sesi nya

22 ɔɔ nɪɛ "i -kwɛ- -kɔ -tua" 'bo Selisalem, dee' 'a ji nɔ".

23 'Sv Sesi a na i 'de Kea -gbu 'di -wεε ɔɔ mu 'e εε' -gbu" wɔ ʊʊ -tuu" a Salomɔ ɔ 'nynu o fɔ o.

24 'Sv Suifu-wi" pɔɔɔ 'o -kwea'-, -wεε ʊʊ 'na : -Aa pleεε tɔ' i 'de -ma -tɪ' 'ʊn 'sʊʊ ? -Bo -ɪn -nɪ Klisɪ ε, -mε -ɪn -tmʊ ε 'pepe ke 'de -a -pee !

25 'Bomɔ ɔ 'na : 'In 'tmʊʊε aopʊ' -wε- 'de-, 'kaa ao 'na ao se ε tɔ' 'ʊn 'jei. Dɪ "klein 'ma nʊa 'de 'ɪn 'Bo 'a 'nynu 'ʊn ε, ɪmɪ -ɪa -tmʊ 'ma "kpei -tɪ.

26 'Kaa ao 'na ao se ε tɔ' 'ʊn 'jei, dε-nʊε' ao se 'o 'ma 'blae 'a -tɔin" nɪ-.

27 'Ma 'blae a pɔε 'ma wlu doin" o, 'ɪn juo 'ma 'blae 'mε, dε-nʊε' ɪa na 'ʊn o,

28 'Ma "nyɪ ɪ 'kmʊnɪa' -ε sea -kwε -ta 'ble ε, ɪ se i son i 'nɔ 'kmʊ 'de nyɔ -ɔ -jɪ 'de 'ʊn 'kwa "fla, -mɔ se nɪ-.

29 'In "Bo -ε -nyɪ" 'ʊn ε, ε 'bei" ε je dɪ -wee' -sii, 'de nyɔ "o nyɔ jɔɔ' se ε 'bεε- ɔ 'jɪ 'de 'ɪn "Bo 'kwa "fla.

30 'In ke 'ɪn "Bo nɪε dε due'.

31 ɔ 'da kan' 'sv Suifu-wi" 'tɛn "soi ke'wle ʊʊ 'je ɔ itbaa-.

32 -Wεε Sesi wlu ka, ɔ 'na : Dɪ 'dɔε -ɪ -wɪʊa 'de 'ɪn "Bo o ε, 'ɪn nʊɪ' ao jɪ 'je, ɪa' -jε -εε -tɪ' 'ʊn ao 'je 'ʊn "soi itbaa -gbo' ε- ?

33 'Sv ʊʊ 'na : ε se 'de dε 'dɔε -ma nʊa 'a -tɪ' 'ʊn mɔ -a -na -a -je -ʊn "soi itbaa nɪ-, 'kaa -ma tɔε Kea wɔn o, -mɔ -ɔ -nɪa nyɔ ε, -mɔ -ɔɔ nʊ ɔɔ' -ce" Kea 'ʊn.

34 'De Sesi 'na : ε se 'crɪε ka 'de aɔa' ke' 'di, 'ɪn 'na : Ao nɪε -kɪ' -oo ?

35 Dε ke' 'tmʊa, nyɔ jɔɔ' se ε 'bεε- ɔ 'je ε i-sa. 'De -bo ke' mε 'daa- nyʊ "klein Kea 'a wlu 'tmʊʊa -pee -kɪ' 'ee, -mε dε jɔε' wε- aɔa 'tmʊ ke'wleε ?

36 'Mō Kea -sa -pūn" -wēε ε dboa 'nō 'blva- "kpei ε, -bo 'mō 'na : 'in nīε Kea 'a "Ju -o ε ao 'na 'ma toε Kea wōn o ?

37 -Bo 'maa nū dī 'in "Bo "sia 'nynū ε, -mε ao 'bo 'ma -tī' tō' 'bn 'jεε.

38 'De -bo 'ma sea dī 'in "Bo "sia 'nynū nū ε, -mε -bo aoa' 'je 'ma wlu tō' 'bn mō 'de ε, ao 'je εε' nūsdī -mī tō' 'bn dēwε-jε. -Bo ao nū kan' a, -mε ka 'in "Bo nīa 'de 'bn -wēε 'in nīa 'de 'in "Bo 'bn ε, 'de ao 'je ε tō' 'bn 'je la.

39 Ǿ 'da kan' 'sū sūa -pōn ǾǾ' kpūn -kō i ke'wle, 'kaa Ǿ wan sūpū 'kwa.

40 ε 'wlvā 'o mu ε, Sesi cēn Sudēn -gbuu, Ǿ muε 'e ε 'de. εε' -ta San pōoa nū "nī "jru tēin" 'de ε, -wēε Ǿ -te 'bo i.

41 'De nū -tuu"-tuu a jī 'de Ǿ o, -wēε sūa wlu ka, sū 'na : San se jrii' jrε' nū -mō, 'kaa dī "klein Ǿ 'tmvā 'de 'ju -nō 'Ǿ -tī' 'bn ε, ι nīε tō' -o.

42 'Sū nū -tuu"-tuu -je Sesi 'a -tī' tō' 'bn 'bo 'a -ta -tu.

11

Lasa 'a 'kmv deji -tī

1 "Ju due' -ǾǾ 'nynū -nīa Lasa, Ǿmō 'wε- kpūn. ǾǾ' "ju tu "tīε 'o Betani. 'Bo εε' -kwlō -tu 'dī mō ǾǾ' de 'dinyņkpaε' Madi ke vā' jrō' Matī nī-.

2 Madi -nū sūv -wla Tv"bo 'a bī -dai'klō "jru -wēε -v -jaa ι vā' "mū- kui, sūv -vā de 'dī nmōu Lasa 'a dε ε pōoa.

3 De'dinyņkpaε' -nū sū dboε nū Ǿ Sesi 'i, -sū 'na : Tv"bo, ju -ǾǾ -tī' -in -kma ǾǾ' dε -εε pōoa.

4 Sesi 'wɔan dɛ -nɛ 'sɔ ɔ 'na : ɛɛ' 'wɛ- tu se ɔ 'dbai, ɛ kpɔn' -wɛɛ ɛ 'je Kea 'a 'nynu "i 'bɛɛ-, 'de ɛ 'e Kea 'a "Ju -cian" "kpei -tu".

5 'De Sesi kma Matɪ ke ɔɔa' de'di nynɔkpao' ke ɔɔa' "dei Lasa 'a -tɪ'.

6 ɔ 'wɔan Lasa 'a dɛ 'ɛ pɔoanyɪ ɛ, -ta ɔ nɪa, ɔ nɔɛ 'o 'wɪ 'sɔɔn dee-,

7 -wɛɛ ɔ wlu 'de ɔɔ' klai" nynu -pee, ɔ 'na : -A mu 'e Suide de.

8 'Sɔ ɔɔ' klai" nynu 'na : Nyɔ dɛtɔɔi, -ɪn -na dɛ- ? 'De Suide Suifɔ-wi" a -pɔan -ma "soi kpi "i 'dbaa' -kɔ i ɛ, ɛ sea 'ɪn -kwle ke ɛ, 'demɔ -ɪn -na -a mu de ke'wɛɛ ?

9 'Bomɔ Sesi wluu 'de ɔɔ -pee ɔ 'na : Dɛ -ɛ -wɔa 'e -sɔn'ɔ -stan' -wɛɛ -ɛ -jɛɛa kwie 'a kpɔan' a, ɛ se 'jɔɔ 'a bɪ 'a -puue 'jɔ 'sɔɔn nɪ- ? -Bo -sɔn' -sɪn' -wɛɛ nyɔ 'e na a, ɔɔ' bɪɛ 'ɛ -tiie-', dɛ-nɔɛ' ɔɔ 'jɛɛ 'kmɔ 'a -sɔn' i.

10 'Kaa -bo kwie kpɔn -wɛɛ nyɔ 'e na a, ɔɔ' bɪɛ ɛ -tiie', dɛ-nɔɛ' ɔ se 'de -sɔn' 'ɪn nɪ-.

11 Sesi 'tmɔa wlu -nɪ 'de ɔɔ -pee 'sɔ, ɔ pɔɛ "kpei ɔ 'na : -Aa "dei Lasa a 'kpa "nyɔ', 'kaa 'ma mu' 'ɪn 'je ɔ "nyɔ' -sa.

12 'Sɔ ɔɔ' klai" nynu 'na : Tɔ"bo, -bo ɔɔ sea 'mɔ ɛ, -mɛ ɔɔ muɛ 'pɔɔa'.

13 -Jaa'- -mɛ Lasa 'a 'mɛ -tɪ mɪ Sesi a 'tmɔa 'o, 'kaa "nyɔ' -cɛɛn' 'kpa-tɪ mɛ klai" nynu a 'wɔn 'mii.

14 'Sɔ Sesi wa wɔn 'mi i, ɔ 'tmɔɛ 'pepe 'de ɔɔ -pee, ɔ 'na : Lasa 'mɛɛ.

15 'Kaa -jɛ 'ɪn sea 'o nɪ -wɛɛ ɔ 'mɛa, ɛ 'blɛɛ 'ma 'mɔa ɛɛ muɛ nɔa' -wɛɛ aɔa' Kea -kwɪ" -tea' 'je iku. 'Kaa -a mu 'de ɔ o.

16 'Sv Toma nyo a 'daa -gbaju wlu' 'de klai' nynuu -sia o -pee, o 'na : Ao 'nyl -a mu -ke, -wεe -a -ke o 'e 'mε -tadue.

Sesi -nι "kunyιo' soan' ke 'kmυnιa' ke

17 -Ta Sesi a nynia 'o Betani -mε Lasa nυε 'e -gbaun' 'di 'wlι -nyiiε sese.

18 'De Betani se Selisalεm o tεεn-, -je 'a -toe taan -nι 'o ι 'nynι,

19 εmε -tι Suifυ -tuu" ji Matι ke Madi -tι' -kwli' i -tu" 'a 'de υba' de'di 'a 'mε -tι 'bn.

20 Matι 'woan Sesi 'a jinyntι 'sv ε, υ 'joo "i, -mε Madi -mυ -tee i 'de -gbu" 'di.

21 'Sv Matι wlu' 'e Sesi -pee, υ 'na : Tυ"bo, -bo -ιn -nι -ta 'de ε, -mε 'ma de'di se 'mei 'de oo.

22 'De kaan ka mo 'de ε, 'ιn juε' de "klein -ma mua Kea i -teea' a, εε mυε nυa' see.

23 'Sv Sesi wluε 'de υ -pee o 'na : Aa' de'di a mυε 'kmυ de jia'.

24 'Bomο Matι wluu ka υ 'na : 'In 'je kan' 'mε, -soantι 'mεbn -wee' a mua 'kmυ de jia' a, oo mυε 'bnsōan' 'e.

25 'De Sesi 'na : 'Mo -nι "kunyιo' soan', 'mo -nι 'kmυnιa', nyo -o -jea 'ma -tι' to' 'bn ε, -bo o 'mε mo 'de ε, oo mυε 'kmυnιa'.

26 'De ka nyo -nιa 'kmυ -wεe -o -jea 'ma -tι' to' 'bn -mo sea 'mei 'bode, a 'je -mε to' 'bn 'εε ?

27 'Sv υ 'na : In Tυ"bo, ka -ιn -nιa Klistι, Kea 'a "Ju, 'de -ma 'no 'blυa- "kpei ji -tι 'tmυba sese ε, 'ιn 'ji to' 'bn 'ε.

Sesi -fιn"

28 Matι -kōa' kan' 'daa 'sv υ mυε υa' "dei Madi 'daa' -wεe υ paa υ "stan υ 'na : -Aa detooi ji' -wε-, o 'na a mu.

29 Madi 'wɔan wlu -nɛ 'sɔ ɔ wan 'o 'blɔɔi -fai -wɛɛ ɔ mu 'e Sesi o.

30 -Ta ɛɛ nɔɔa kan' -mɛ Sesi se -kwɔɔ i "si ke, -ta Matɔ 'jɔɔ "i -wɛɛ ɔ ke ɔ -gbɔɔan' 'bo ɔ nɔ-.

31 -Ta Suifu-wi" -a -tua" Madi -tɔ' -kwɔɔ' i a kɔan 'e mu 'sɔ ɛ, ɔ "siɛ "kpae' -wii", 'sɔ ɔɔ bla 'bo ɔ 'de, ɔɔmɔ a naa tɔ' i, ɔɔ 'na -mɛ ɔa muɛ -fɔn" 'a 'de -gbɔɔn' "kpei 'de-.

32 Madi nɔɔnia -ta Sesi nɔa -wɛɛ ɔ 'jee ɔ "jriɛ- 'sɔ, ɔ -gblee ɔ bɔ wɔ, 'de ɔ 'na : Tɔ"bo, -bo -ɔn -nɔ -ta 'de ɛ, -mɛ 'ma de'di se 'mɛi 'de ɔɔ -ba.

33 Sesi a kɔan 'e 'sɔ ɔa -fɔn", Suifu-wi" -ke ɔ jia ɔɔa -fɔn" -ke. 'Sɔ ɔ -ciian' kui', de-nɔɔɛ' ɛ cɛn ɔ pɛɛ "i.

34 'De ɔ 'na : -Ta aɔ -tee ɔ i ɛ- ? 'Sɔ ɔɔ 'na : Tɔ"bo, -ɔn -ji" 'je.

35 'Sɔ Sesi -fɔn".

36 Suifu-wi" -jee ɔ "jriɛ 'na : Aɔ -gbɔn de ɔ kma ɔɔ' -tɔ' ɛ.

37 'Sɔ nɔɔ jɔɔ' wlu' ka 'de ɔɔpɔ "klu, ɔɔ 'na : ɔmɔ -baia' "dɔi 'a "jri ɛ, ɔ se ɛ 'bɛɛ- ɔ 'je ɛ nɔ -wɛɛ Lasa se 'mɛi 'de o ?

Sesi ja Lasa 'kmv de

38 'Sɔ Sesi -ciian' ku' i ke'wɔɔɛ, -wɛɛ ɔ mu 'e -gbɔɔn' "kpei. -Jaa' -mɛ ɔɔ -teɛ' Lasa i 'de 'soa 'a -kwɔɔwɔn 'di -wɛɛ ɔɔ nɔ "soukpo ɔɔ kaan 'o mu.

39 Sesi 'na : Aɔ -sa 'o "soukpo -nɛ ! 'Sɔ "ju ɔ -mɛa 'a de'di Matɔ 'na : Tɔ"bo, ɔ nɔɔɛ 'e -gbɔɔn' 'di 'wɔ -nyiiɛ, ɔɔ' 'nɔ a ji' la o.

40 Sesi 'na : 'In se 'na -bo a -te' 'ɔn -kwɔɔ" ɛ, aa muɛ Kea 'a 'nɔnɔ 'wɔɔɔn "jriɛ- 'jeeaa' ?

41 Ɔ sa 'o "sou 'mε, -wεε Sesi kpa "jri "jei, 'de Ɔ 'na : 'In "Bo, 'ma pɔε ε 'sε- dε ε kpɔn a 'ma baewlu ε.

42 Ka εε kpɔn a 'ma bae wlu jeejee ε, 'n 'je kan' 'mε, 'kaa 'n 'da kan' 'mε 'de nyɔ -gbaea' 'n 'dei -ta 'a -ti' 'n, -wεε ka ε dɔa 'n sɔ 'je ε tɔ' 'n 'je.

43 Ɔ 'da kan' 'sɔ Ɔ kpa wlu "jei kpleiin, Ɔ 'na : Lasa, -n -si" "kpaε' !

44 'Sɔ "ju -mεa -nɔ sɔn 'n 'ε. Ka ɔɔ' bɪ ke sɪn -piian' dɪfɔ i ε, 'kamɔ sɔ nɔ ɔɔ' "jru -ke, 'sɔ Ɔ nyna i. 'De Sesi wlu, Ɔ 'na : Ao -sɔ dɪfɔ kui, -wεε Ɔ 'je naa' 'bεε- !

Nyɔ due' -je 'mε 'bo nyɔ -tuu" 'a -kɔi"

(Matie 26.1-5 ; Maki 14.1-2 ; Luiki 22.1-2)

45 Suifu -tuu" -jia' Madi -ti' -kwɪ' i -tu" 'a a, sɔa' jɪv' 'jeea dε Sesi nɔa "jriε- 'sɔ sɔ 'je ɔɔ' -ti' tɔ' 'n 'ε.

46 'Kaa sɔa' jɪv' mu' -wεε sɔ pɔ εε' "kuan Fariseen-wi".

47 'Sɔ Fariseen-wi" ke 'sraa -saun 'a klae" 'kɪen -gbajeun "jru -wεε sɔ 'na : Dε -a -je nɔ 'ja a- ? "Ju -nɔ, ɔɔ nɔε jrii' -tuu"-tuu.

48 -Bo -a -tai" Ɔ "i -wεε Ɔ 'ju nya kpa 'ja a, -mε nyɔ -wee' "klein a muε ɔɔ' -ti' tɔ' 'n 'jea', -mε Rɔmε-wi" -blea 'blɔa- -nε sɔa muε jia' -wεε sɔ 'je -aa -kwɔ mɔ ɔ -aa 'blɔa- ma" i -sa.

49 'Bomɔ sɔa' due' Kaifu, -ɔ -nɪa 'sraa -sai klaa" 'de εε' -sɔn -tu 'di wluu-, Ɔ 'na : Aoa' 'wɔn dε jɪε' 'mii 'de ɔɔ' -kɔ 'di.

50 -Bo nyɔ due' koun -gbai 'mε 'bo nyɔ -tuu" 'a -kɔi" ε "paa' 'de aoa' -ti' 'n, ε je 'blɔa- -wee' 'a isɔan' -sii. Aoa' 'wɔn -mε 'mii -ta kee ?

51 De ɔ 'tmva 'mva- ε se 'e ɔɔ' -ce" 'kpa 'bn 'wlv.
'Kaa ɔ nta Kea 'a 'sraa -sai klaa" 'de εε' -sun -tu
'di ε, εμε -ti ka Sesi 'jea 'me 'de Suifu-wi" 'a -ti'
'bn ε, Kea jɔɔ εε' wlu tu 'kwa, -wεε ɔɔ 'tmv ε.

52 'De ε se 'e Suifu-wi" 'a 'sv 'a -ti' 'bn ni-, 'kaa ɔ
'je 'me -o -wεε ɔ 'je Kea 'a "nynuu- -gbaa di 'mii
'jrui 'kɪen-, 'de vɔ 'je kooa due 'a -ci ma.

53 De -tba' 'o εε' 'wɪ tu 'di ε, Suifu 'a klae" 'bεε-
Sesi 'a 'me -ti 'a wlu 'bn 'ε.

54 εμε -ti 'de εε' nɔ" tu 'di ε, ka Sesi a nva -mu'
-ji" 'de Suifu-wi" "klu 'de ε, ɔ 'bo -me o 'kaa ɔ muε
'e 'blva -jrε' -ke -pɪɔn" blva "kvan i 'di -wεε ɔ ke
ɔɔ' klai" nynuu -te i 'bo -kwɔ due' -εε 'nynɪ nta
Eflaim 'di.

55 'Sv Suifu-wi" 'a kvɔnkwa' 'wlv-kɔ "kvɔvan- i.
'De εε' -ti' 'bn ε, nyv -tuu" a muε Selisalem -wεε
de vva nva see 'de 'pepenɪ -ti 'bn ε, vɔ 'je ε nɔ.

56 'Sv vva -pɔn Sesi i 'de Kea -gbu klaa" 'di, -wεε
vva -tee' ba i due 'due vɔ 'na : Ka aoa naa tɔ' i ε-
? ɔ se -kɔ' -sɔn jii -ae ?

57 'Sraa -saun 'a klae" ke Fariseen-wi" 'tmvε
nyv, vɔ 'na : -Ta ɔ nta nyɔ ɔ -jea 'o ε, -me ɔ ji -a
'tmv- -wεε -a -je ɔ kpun.

12

Madi poε Sesi 'a bɪ -dai'klɔni kui (Matie 26.6-13 ; Maki 14.3-9)

1 Kvɔnkwa' 'wlv-kɔ sia 'wɪ -mεεo" 'sv, Sesi muε
Betani 'bo Lasa ɔ ja 'kmv de o -kwɔ.

2 'Bomɔ vɔ pii ɔ -pee, -wεε Mati a -gble' diide.
Lasa niε 'e nyv -vɔ -ke Sesi a diia -tadue "klu.

3 'Sv Madi "due -dai'klɔ -sooε nyv a 'daa 'naa
-εε sɔɔn kma 'a 'bn ? ε ke de jrε' se o beεε-. εμε

υ 'wla Sesi 'a bu "jru 'de υ jaa ι va' "mu- kui. 'Su -dai'kloni 'a 'nu "jie -gbu".

⁴ 'Su Sesi 'a klai" ju due' Suida Isikario, Simo 'o "ju -oo mua Sesi 'e toa' o wlu ka, o 'na :

⁵ Δεε -ti nyb se -dai'kloni -ne ple ε se 'wei -tuu" 'je 'de nyb se ε nua" nyb "ny ε- ?

⁶ Δε oo 'tmua 'mua-, ε se nua" nyb mu -uba -ti' "si o "i ni-, kaa o ne "jrii -o. -Ke uba' 'wei nua 'di ε, omo -oo -tee' i 'kaa oo -sa 'e 'ε mi "mi".

⁷ 'Bomo Sesi wluu- o 'na : -In -wlv 'o "junynokpao" -nu o 'tin, δε υ 'jea 'ma "ku "jrii nu 'de ε, εμε va nua 'o -ta.

⁸ Ao ke nua" nyb a muε i -tea' jeejee, 'kaa 'mo ke ao se i -tei jeejee.

Uv 'bleeε Lasa 'a -ti' 'dii

⁹ Ka Sesi nua 'o Betani, Suifv-wi" 'won ε 'su, uba' -tuu"-tuu mu 'o 'ε. 'Kaa ε se Sesi 'a "jrie- 'jee-ti 'a 'su με υυ mu ni-, υυ mu' -wee υυ 'e Lasa o -sa "kunyio' 'je -ke.

¹⁰ 'Su 'sraa -saun klae" -wi" poeε -ti' -wee υυ 'e Lasa 'dba -ke,

¹¹ δε-νεε' 'de oo' -ti' 'bn ε, Suifv -tuu"-tuu -uba -wlv 'e υυυυ "klu -wee -uba -je Sesi 'a -ti' to' 'bn.

Sesi pa 'o Selisalem

(Matie 21.1-11 ; Maki 11.1-11 ; Luiki 19.28-40)

¹² -Son' jre' -sian' 'su ε, nyb -tuu"-tuu -υυ jia -ko' -son 'won Sesi 'a 'bo Selisalem ji -ti 'me.

¹³ 'Su υυ cen -gben' -wee υυ 'joo "i 'de uba kpa wlu "jei uba nu : -Kai" 'mate oo ! "Ju -oo jia 'de Tv"bo 'a 'nyu 'bn ε, "diwan kpun o oo ! Kea po Israe-koun 'a 'beo "diwan oo !

¹⁴ Sesi 'jee soofae' ju due' με o -te "kpei, ka wlu -crua' 'de Kea 'a 'sbe 'di 'da.

15 ε 'na :

Selisalem-koun, faun 'bo ao nve, ao -gbun 'no,
 aoa' 'bec o ji', o -tee soofae' ju "kpei.

16 Δι -nia 'mva- o' klai" nynuu si 'mii 'won "i-saa'
 no". 'Kaa Sesi mu javn 'di la kpun- -wee ka di
 -crua' 'de o' -ti' 'un 'de- i nynia 'o ε, 'de υυ po i
 -kwlυ o.

17 -Ta Sesi 'daa- Lasa -wee o 'wlva 'e -gbain' 'di
 'de o jia 'kmυ de ε, nyυ "klein -jea εε' -ta a, υυa
 'tmυ i jeejee 'de nyυ -pee.

18 Εμε -ti nyυ -tuu"-tuu mu o "i 'jaa', δε-νεε'
 jrii' o nva 'mva- εμε -εε 'nyni υυυυ 'won.

19 'Su Fariseen-wi" a wlu' 'bo υυa' 'su 'nyni, υυ
 'na : Aoa 'jee, nyυ -wee' "klein bla 'o o 'de -we-
 Ao se ε 'βεε- ao 'je δε jre' nu 'bode.

Nyυ -sea' Suifu ni -pon Sesi i

20 Nyυ -υυ -jia' -gbεεa' 'bo Selisalem -ko 'o 'wι o
 ε, Klekt nyυ jrυ' -ni 'e υυυυ "klu.

21 Υυ -kpa Filipυ -wlva 'o Besaida 'de Galile
 -pυn", υυ 'na : "Bo, -aa -pon -a -ke Sesi 'e 'jee-.

22 Filipυ mua 'su -mυ 'tmυυ ε Ancre, -wee ka
 υυ nia 'ooun υυ mue Sesi -pee 'tmva'.

23 'Bomυ Sesi "duo- wlu 'un o 'na : No" -ε 'di
 nyio 'o "Ju 'jea 'nyni 'wlυυ ε, ε nyni' -we- la.

24 'Ma 'tmυυε aopy tō' -ti, kojυ nyυ poa 'e -klu'
 -bo ε se 'me 'ja a, -me εε mue due' sia' mamav
 'su, 'kaa -bo ε 'me 'de 'blυ 'un ε, εε' kpau a mue
 'jo -tuu" croa'.

25 Nyυ -o' -tυvan' o' -ce" 'ε 'kmυ "kpei- ε, εε
 muo kwa "maa', 'de nyυ -boa o' -ce" 'ε 'kmυ 'de
 'blva- -ne "kpei ε, o'μo εε mu 'kwa sia', -wee -o
 -je 'kmυ -sea' "ti -ta 'ble 'je.

26 -Bo nyɔ -nɛi" ɔ 'je 'ɔn "juɔi nɔɔ ɛ, -mɛ ɔ bla 'bo 'ɔn 'de, -wɛɛ -ta 'ɔn nɛ, 'ma "juɔinɔɔi 'je 'o nɔ -ke. Nyɔ -ɔɔ nɔɔa 'ɔn "juɔi a muɛ dɛwɔn nɛa' 'de 'ɔn "Bo "jri 'de.

Sesi 'tmɔɛ ɔɔ' 'mɛ -ti

27 'Sɔ ɔ 'na : Kaan ka 'ma pɛɛ nyna soo. -Wɛɛ ka 'ɔn 'je 'da la ? 'ɔn nɔ 'ɔn "Bo, ɛ seie 'ɔn 'de 'kle -nɛ 'kwaa ? ɛ 'bo kan' nɛ, dɛ-nɔɛ' 'ɔn ji' -wɛɛ 'ɔn 'je 'e 'kle 'je nɔ" -nɛ 'ɔn ɔɛɛn-.

28 ɛmɛ -ti 'ɔn 'na 'ɔn "Bo, ɛ 'bɛɛ' ɛɛ' 'nynɔ 'i. 'Sɔ wlu jɛɛ' -wɔɔ 'e jaɔn 'di -ɛ -na : 'ɔn 'bɛɛ- ɛ 'i 'mɛ sese, 'de 'ma muɛ ɔ 'i 'bɛɛ- ke'wɛ.

29 Nyɔ -nɛa 'o -wɛɛ -ɔɔ -wɔɔn wlu -nɛ, ɔɔ 'na : ɛ -tɛn -plan". Jɔɔ' 'na : "ɔn-, ɛ Kea 'a "soai -wlu ɔ -pɛɛ.

30 'Bomɔ Sesi 'na : ɛ se 'de 'ma -ti' 'ɔn mɔ wlu -nɛ wluu nɔ-, 'kaa 'de aɔa' -ti' 'ɔn -o.

31 Kaan ka la 'kmɔ "kpeinyɔ 'a 'pɛɛ 'jɛɛɛ' -wɛ-. -Jɛ mɛ la ɔɔa' "jru kpɔ' i -tei -sion' ɔ jɛɛ "kpɛɛ pɔɔa'.

32 'De 'mɔ ɛ, -sɔntɔ nyɔ a mua 'ɔn tu -kwɔɔ" koa' -wɛɛ ɔɔ 'je ɛ "jɛi kpa a, 'ma muɛ nyɔ -wɛɛ" "klein 'a "jua- 'de 'ɔn o "biia'.

33 -Bo ɔ 'tmɔ wlu -nɛ ɛ, -mɛ ka ɔɔ' 'mɛsɔn 'jɛa nɔ ɛ, ɛmɛ ɔɔ 'tmɔa 'o 'mɔa-.

34 'Bomɔ nyɔ -kwea de wluu ka, ɔɔ 'na : Dɛ -a -jɛa 'de -aa kɛ'ɛ 'sbɛ 'di ɛ, ɛmɛ -nɔ Klisi a muɛ 'kmɔnɛa' jɛɛɛ. -Mɛ dɛɛ-ti -ɔn -na, ɔɔa muɛ nyɔ ɔ "Ju tu -kwɔɔ" kɔa' -wɛɛ ɔɔ 'je ɛ "jɛi kpa a- ? -Ta -mɔ ɔ nyɔ ɔ "ju tu nɔ 'ja a- ?

35 'Sɔ Sesi wlu' 'de ɔɔ -pɛɛ, ɔ 'na : 'kmɔ 'a -sɔn' nɔ 'de aɔɔɔ "klu 'mɛ ke 'de 'wɔ pla 'di. -Ta -sɔn' nɛa 'e ke ɛ aɔ na 'de ɛ 'ɔn -wɛɛ "bɛɛ-kwie je aɔɔɔ

"jru -tiie'-. Nyo -ɔɔ na 'de kwie 'di ε, -ta ɔɔ mua
ɔ se 'o juo-.

³⁶ -Ta -sɔn' nɪa 'de aopɔ "klu ke ε, ao 'je εε' -ti'
tɔ' 'ɔn, -wεε ao 'je -sɔn'ɔ nyɔ 'kpa.

Sesi -koa' wlu -nɪa 'mɔa- 'tmɔa' 'sɔ, ɔ 'wɔɔ 'de
ɔɔɔɔ "klu 'mε -wεε ɔ "maa ɔɔɔɔ "jrii.

Suifɔ-wi" se Sesi 'a -ti' tɔ' 'ɔn 'je

³⁷ 'Kamɔ ɔ nɔ jrii' -tuu"-tuu -nɪ 'bo Suifɔ-wi"
"juɔi, 'kaa ɔɔ se ɔɔ' -ti' tɔ' 'ɔn 'je.

³⁸ -Wεε dε Kea 'a wlu 'kwajaai Esai 'tmɔa tɛin"
'de ε, ε 'je 'o nɪni. ɔ wlu' ka 'de-, ɔ 'naa :

Tɔ"bo, -a -tmɔa -ma -ti' -tmɔ -tmɔ 'dee, -ɔ -je -aa
wlu tɔ' 'ɔn ε- ? 'De nyo -je Tɔ"bo 'a "ikma
sɔn i 'de ε 'di ε- ?

³⁹ ɔɔ se ε tɔ' 'ɔn 'jea 'bεε-, εmε Esai 'jee nya i -wεε
ɔ wlu ka ke'wɔε ɔ 'na :

⁴⁰ Kea "sun ɔɔɔɔ 'a "jri 'mε -bo ε nɪ kan' -wεε ɔɔa'
"jri 'je i 'je -ti 'bɔ, ɔɔa' pεε 'je i 'wɔn -ti 'bɔ
'de ɔɔ je 'nɔ 'ɔn o "biie-, 'de 'ɪn je ɔɔɔɔ 'a
'wε- 'bɔɔ-.

⁴¹ Wlu -nɪa 'mɔa- a, Esai 'jeeε Sesi 'a 'nɪnɪ 'wɔɔsɔn
nya, εmε -ti ɔɔ 'tmɔ ɪ.

⁴² 'De -mε 'kamɔ Suifɔ-wi" 'a klae" jru' 'je Sesi
'a -ti' tɔ' 'ɔn, 'kaa ɔɔ se "ɪnɪa 'de Fariseen-wi" je
ɔɔɔɔ ɪnɔ 'de ɔɔa' "jruɪ 'kɪn-gbu 'di.

⁴³ ɔɔa' nyɔ tu ε, ɔɔ se Kea 'a nyɔ -ti' o poa'
i-pɔn, nyɔɔ 'ɔ -nε nyɔ -ti' o poa' mε ɔɔa -pɔn
-gbɛin'.

Dε -kpɔɔan nyɔ 'pee ε

⁴⁴ 'Bomɔ Sesi kpaa wlu "jɛi, ɔ 'na : Nyo -jea 'ma
-ti' tɔ' 'ɔn ε, -mε ε se 'mɔ -ɔɔ -ti' ɔ 'je tɔ' 'ɔn nɪ-,
-mε "ju -dɔa' 'ɔn mɔ -ɔɔ -ti' ɔ 'je tɔ' 'ɔn.

⁴⁵ 'De nyo -jeea' 'ʊn "jriɛ-, -mɛ ɔ 'jee "ju ɔ dboa
'ʊn "jriɛ- 'mɛ -ke.

⁴⁶ 'Mɔ jɛ 'e 'blʊa- "kpei -ta, ka -sɔn' nɪa, -wɛɛ
nyo "o nyo -jea 'ma -tɪ' tɔ' 'ʊn ɛ, ɔ 'bo 'e kwie 'di
"tɪ ɛ.

⁴⁷ -Bo nyo 'wɔn 'ma wlu -wɛɛ ɔ se ɛ wɔn 'je ɛ,
-mɛ ɛ se 'mɔ -je ɔ 'pee kɔʊn nɪ-, dɛ-nʊɛ' 'ʊn jɪ'
-wɛɛ 'ʊn 'je nyɔ 'pʊɔ-, 'ʊn se jɪ -wɛɛ 'ʊn 'je nyɔ 'pee
kɔʊn-.

⁴⁸ Nyo -saa 'ma wlu sɔn -sɔn, -wɛɛ -ɔ -na -ɔ se
ɛ wɔn 'jei ɛ, -mɛ dɛ -jea ɔ 'pee kɔʊn, ɛ -nao, -mɛ
wlu 'ʊn 'tmʊa ʊmɪ -ɪa mu ɔ 'pee kɔʊn 'a dɛ'boʊwɪ
o.

⁴⁹ Dɛ-nʊɛ' 'ʊn se 'o 'ma -cɛ" -kwɪ" 'wɪɔ -wɛɛ 'ʊn
se wlu-, 'kaa dɪ "klein 'ʊn 'tmʊa 'ʊn 'Bo 'a -cɛ" 'kpa
-tuɪ" 'ʊn wɔn -wɛɛ 'ma tɔɔ ɪ nyɔ.

⁵⁰ 'De 'ʊn 'je kan' 'mɛ, wlu ɛɛ -tua" 'ʊn wɔn ɛ, ɪa
pɔɛ 'kmʊ -sea' "tɪ -ta 'ble "jru "kpei-. Dɪ 'ma 'tmʊa
'ja a, 'ʊn "Bo mɔ -da kan' -wɛɛ 'ma 'tmʊ ɪ.

13

Sesi wɔɔ wɔ' klai" nynuu bɪ i

¹ Kɔʊnkwɪa' 'wɪɔ -kɔ ɔ "kɔʊn i 'sʊ, ka Sesi 'a
'nɔ 'blʊa- "kpei 'wɪɔ nɔ" nynɪa -wɛɛ ɔ 'jea 'de ɔ
"Bo o mu, ɔ 'je kan' 'mɛ. Nyɔ -nɪa wɔ' dɛɛɛʊn 'nɔ
'blʊa- "kpei, ɔ kma ʊpʊɔ 'a -tɪ' 'mɛ mamaʊ 'sʊ ɔ
je mu ɔ je nyɪ.

² -Ta Sesi ke wɔ' klai" nynuu nɪa -kwie" dɛ dia'
a, -mɛ -sɔn' pɔ wɔ' ple tɔ' 'bo Simɔ 'ɔ "ju Suida
Isikario -kwɪ" -wɛ- sese.

³ Ka Sesi 'wɪɔ 'e Kea 'ʊn 'de wɔ mua 'e Kea o
de ɛ, 'de ka ɔ "Bo -te' ɔ dɪ -wee' "klein kwa a, ɔ
juɪ'.

4 Ɔ sɔn 'ɔn 'ɛ 'sɔ ɔ -sa dɪ ɔ paa 'ɔn 'bo "kpei kui 'de ɔ "duo -pua" 'ɔn ɔ cɛn ɛ -sewei'.

5 -Wɛɛ ɔ po "ni dɛ 'di, 'sɔ ɔ -tɛɛ ɔɔ' klai" nynuu bi iwɔɔa' -pɔn", 'de ɔɔ cri ɪ -puua"- ɔ cɛan -sewei' kui.

6 'Kamɔ ɔ nu -wɛɛ ɔ jɛɛ Simɔ Piɛi, 'sɔ Piɛi 'na : 'ɪn- 'de, Tɔ"bo, -mɔ -mɔ' -je 'mɔ bi iwɔɔ- ?

7 'Sɔ Sesi wlu ɔ -pee ɔ 'na : Dɛ 'ma nɔa -ta -ɪn se ɛɛ' bɔ juoi kaan ke, 'kaa -ma muɛ 'dei i'wɔan' 'de nya.

8 'De Piɛi 'na : ɛ se 'bɛɛ-, Tɔ"bo, -ɪn se 'ɔn bi iwɔɔi. 'De Sesi 'na : -Bo 'ɪn se -ɔn bi iwɔɔ 'ja a, -mɛ -ɪn se 'ɔn dɛ 'kwa 'jei.

9 'Sɔ Simɔ Piɛi 'na : "Aa Tɔ"bo, -bo ɛ nɪ kan' a, -mɛ ɛ 'bo 'ma bi 'a 'sɔ nɪɛ, 'kaa -ɪn -jre 'ɔn kwa -ɪn -wɔɔ 'ma "jru 'ɔn -ke.

10 'De Sesi 'na : Nyɔ -jrea 'bode ɛ, -mɔ se ɛ 'bɛɛ- ɔ 'e jre ke'wɛ -wɛɛ ɔ 'je 'pepe nɪ- -bo ɛ se ɔɔ' bi 'a 'sɔ iwɔɔa' nɪɛ. 'De ao nɪɛ 'pepe -mɔ, 'kaa ɛ se ao -wee' "klein nɪ-.

11 Dɛɛ-tɪ ɔ 'da kan' a, ɛmɛ -nɪ ɔ juo "ju -ɔ -jea ɔ 'e to 'mɛ 'de ɔpɔpɔ "klu, ɛmɛ -tɪ ɔ 'na ao -wee' "klein se 'pepe nɪ-.

12 Sesi -kɔa' ɔa' bi iwɔɔa' 'sɔ, ɔ paa ɔɔ' dɪ 'ɔn 'ɛ, -wɛɛ ɔ -te i 'de ɔ wlu ɔpɔpɔ -pee ɔ 'na : Dɛ 'ɪn nɔa -ta ao 'wɔn 'e ɛ 'dei 'mɛɛ ?

13 Aoa 'daa- 'ɔn Nyɔ dɛtɔɔi ke Tɔ"bo ke, 'de ao -sa tɔ', dɛ-nɔɛ' ɪmɪ 'ɪn nɪ -cɛɛn'-.

14 'Mɔ -jɔ -nɪa Tɔ"bo -wɛɛ -ɔ -nɪa Nyɔ dɛtɔɔi ɛ, -bo 'mɔ wɔɔ aopɔ bi i ɛ, -mɛ ao 'je ba bi iwɔɔ -o due 'due -ke.

15 -Kɔ ao 'jea 'o 'de bla a, ɛmɛ 'ɪn tɔɔ aopɔ 'mɔa-, -wɛɛ ka 'ɪn nɔa a, 'de ao 'je kan' nu 'e ba -pee.

16 tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ 'ma 'tmʊʊ- aopʊ, nyɔ ɔɔ nʊʊa nyʊ "juɔi ɛ, ɔ se 'i 'bɛ ɔ se -jɔ ɔɔ nʊʊa "juɔi -sii, 'de nyɔ nyʊ dʊoa ɔ se 'i 'bɛ ɔ se -jɔ -dʊo' ɔ -sii.

17 Kaan ka la, dɪ ao 'jea nʊ ɛ, ao juɪ' -wɛ-. -Bo ka ɪ "sia 'nyɪɪ ao nʊ kan' a, -mɛ "diwan a muɛ aopʊ kpʊʌn'.

18 ɛ se 'de ao -wee' "klein 'a -tɪ' 'ʊn mɔ 'ma 'tmʊʊ ɛɛ' wlu tu nɪ-. Nyʊ 'ɪn -sa 'o ɛ, 'ɪn juo ʊpʊpʊ 'mɛ, 'kaa wlu -crɪʊa' 'de Kea 'a 'sbɛ 'di ɛ, ɛ 'je 'o nyɪɪ -o. ɛɛ' wlu tu 'naa : Tʊ -ke 'ma di, "ju -ɔ -ke 'ma poa sʊn -ta -due ɛ, ɔmɔ -tʊa' 'ʊn bʊ -pʊn".

19 ɛɛ' dɛ tu se 'o nyɪɪ 'sʊ 'ɪn je nɔ" nya sie 'ɪn je ɛ 'tmʊ 'de ao -pee, -wɛɛ -bo ɛ nyɪɪ 'o ɛ, 'de "ju 'ɪn "sia 'nyɪɪ, ka ɛ nɪa 'ma -cɛ" 'kpa a, 'de ao 'je ɛ tɔ' 'ʊn 'je.

20 Tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ 'ma 'tmʊʊ aopʊ, nyɔ 'ɪn dʊoa nyɔ -kpʊʊʌn ɔ sɪn 'sɔɔn ɔ, -mɛ ka nyɔ ɔ kpʊʊʌn 'mɔ sɪn 'sɔɔn ɔ, 'kamɔ ɛ nɪ-. 'De nyɔ -kpʊʊʌn 'ʊn sɪn 'sɔɔn ɔ, -mɛ ka nyɔ ɔ kpʊʊʌn "ju -dʊoa' 'ʊn sɪn 'sɔɔn, 'kamɔ ɛ nɪ -ke.

Sesi 'tmʊɛ ɔɔ 'e to -tɪ

(Matie 26.20-25 ; Maki 14.17-21 ; Luiki 22.21-

23)

21 Sesi -kɔa' wlu -nɪ 'a 'tmʊa' 'sʊ, ɔ pɛɛ o "kaɛɛ "jrii 'sʊ ɔ wa wɔn 'mii 'pepe ɔ 'na : Tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ 'ma 'tmʊʊ aopʊ, aɔa' due' -a mu 'ʊn 'e toa'.

22 'Sʊ ɛ "maa ɔɔ' klai" nynuɪ tai', ʊʊa -gbʊɛn' ba ja due 'due, dɛ-nʊɛ' nyɔ Sesi a 'da 'de ʊpʊpʊ "klu ʊʊ se ɔ juo-.

23 'De klai" ju due' -jɔ -nɪa Sesi 'a -tɪ' kmaklai" ju -mɔ 'pɛɔn jai.

24 'Sʊ Simɔ Piɛi 'wɔɔ "jri ja -wɛɛ ɔ 'je Sesi i -tee' 'de nyɔ ɔɔ 'daa 'a -tɪ' 'ʊn.

25 -Wεε klai" ju -tu 'pεan Sesi jai -nɔ, -tee' ɔ i ɔ 'na : Tɔ'bo, ε nyɔ -o ε- ?

26 'Sɔ Sesi 'na : Nyɔ 'ma mua -di'pɛn tie 'e 'sma o tbaa' -wεε 'ɪn 'je ε "nyɪ ε, -mε ɔmɔ -nao. ɔ tbe 'de 'sma o 'sɔ ɔ "nyɪ ε Simɔ 'ɔ "ju Suida Isikario.

27 Suida 'a -nεε kpɔn -di'pɛn tie 'sɔ Satan pa 'e ɔ 'ɔn 'ε. 'Sɔ Sesi wlu ɔ -pee ɔ 'na : Dε -ɪn -nɪaɪ" -ɪn -jea nɔ ε, -ɪn nɔ ε -too"-.

28 Wlu Sesi 'tmɔa 'mɔa-, nyɔ "klein -ke ɔ nɪa dε dia' se 'e ε 'dei 'wɔn.

29 Dε Suida nɪa 'wei i -tei ε, εmε ɔɔa' jɔv' a naa tɔ' i, ɔɔ 'na -mε Sesi a wlu ɔ -pee 'de ɔ 'je -kɔ' diide -tɪan' mu. 'De -bo ɔɔmɔ a sea 'je ke'wle ε, ɔɔ 'na : -Mε Sesi a 'tmɔɔ- Suida 'mε -wεε ɔ 'je wεenyɔ dε "nyɪ.

30 Suida -mɔ kpɔan -di'pɛn tie 'sɔ ɔ crεε "kpei-, ɔ je "kpaε" "si, -mε kwie kpɔn'.

31 Suida "sia "kpaε" 'sɔ Sesi 'na : Kaan ka la nyɔ ɔ "ju 'a 'nyɪ 'wɔa' po "jri "kpaε" -wε-, -wεε Kea 'a 'nyɪ 'wɔa' 'je "kpaε" 'pɛεn- 'de ɔ 'ɔn.

32 'De -bo Kea 'a 'nyɪ 'wɔa' po "jri "kpaε" 'de ɔ 'ɔn ε, Kea a mu ɔ kεεma' 'ɔn nɔa' 'de εε' -ce" 'kpa 'ɔn. 'De ε -te εε' nɔ-tɪ -wε.

33 'Ma "nyɪnuu-, ao ke 'ma -a -teε i 'de nɔ" dεwε-'di ke. Aoa mɪε 'mi i -pɔan' 'de dε 'ɪn 'tmɔa 'de Suifɔ-wi" -pee 'de ε, εmε 'ma 'tmɔ la 'de ao -pee -ke. 'ɪn 'naa, -ta 'ma mua ao se 'o 'a mua' 'bεε i.

34 'Ma "nyɪ aɔpɔ kε' dee-, ao kma ba 'a -tɪ' due 'due, ka 'ɪn kma aɔpɔ 'a -tɪ' ε, 'kamɔ ao 'je ba 'a -tɪ' kma due 'due -ke.

35 -Bo aɔpɔ kma ba 'a -tɪ' due 'due ε, 'bomɔ ka ao nɪa 'ma klai" nyɪnuu ε, nyɔ -wee' "klein 'je ε juo-.

Piɛi 'a Sesi wɔn -sa -ti
(*Matie 26.31-35 ; Maki 14.27-31 ; Luiki 22.31-34*)

³⁶ 'Sɔ Simɔ Piɛi -tee' ɔ i ɔ 'na : Tɔ"bo, -ta -ma mu ε- ? 'De Sesi 'na : -Ta 'ma mua a, -ɪn se 'o -mɔ 'ɔ jia' 'bɛɛ- kaan ka ke, 'kaa -ma muɛ 'bo 'ɔn 'de blaa' 'de nya.

³⁷ 'Sɔ Piɛi 'na : Tɔ"bo, dɛɛ-ti 'ɪn se ε 'bɛɛ- 'ɪn 'je -ɔn 'de bla kaan ka a- ? 'ɪn -tee 'ma 'kmɔ 'e toa' 'a kein"ke 'de -ma -ti' 'ɔn.

³⁸ 'Sɔ Sesi 'na : -ɪn -tee' -ma 'kmɔ 'e toa' 'a kein"ke 'de 'ma -ti' 'ɔn -cɛɛn'- ? 'Kaa tɔ' -ti 'a tɔ' -ti 'ma 'tmɔ -ɔn, nɔ" -ti sɔn" 'jea -sro' -sɪan a, -ma muɛ wluɔ' kpe taan -ɪn -je nɔ, -ɪn se 'ɔn juo-.

14

Sesi -nɪ -jɛblɔ nyɔ ɔ kpa 'e Kea o ε

¹ Ao 'bo -sɔɔn -tu" ε 'de ao pɛɛ o, ao -te Kea -kwɪ" 'de ao 'je 'mɔ -kwɪ" -te' -ke.

² -Teɪn -tuu"-tuu -nɪ 'e 'ɪn "Bo o -gbu" -sɔn. -Bo ε se kan' nɪ 'de ε, -mɛ 'ɪn 'tmɔ -wɛ- 'de ao -pee 'de, 'kaa 'ma muɛ aɔa' -teɪn nmaea'.

³ 'De -bo 'ɪn mu -wɛɛ 'ɪn -kɔ' aɔa' -teɪn nmaea' a, -mɛ 'ma jɪɛ de -wɛɛ 'ɪn 'je aɔpɔ 'ɔn "duo- 'de -ta 'ɪn nɪa -wɛɛ ao 'je 'o nɪ -ke.

⁴ -Ta 'ma mua ao juo 'o 'ε, ao juo 'bo 'a -je 'mɛ.

⁵ 'Sɔ Toma 'na : Tɔ"bo, -ta -ma mua -a sea 'o juo 'ee, ka -a -je 'o 'a -jɛblɔ 'a juosɔn nɔ ε- ?

⁶ -Wɛɛ Sesi wlu ɔ -pee ɔ 'na : 'Mɔ -nɪ -jɛblɔ, 'mɔ -nɪ tɔ' -ti, 'mɔ -nɪ 'kmɔnɪa'. Nyɔ "o nyɔ -jea 'de 'ɪn "Bo o ji -wɛɛ -ɔ sea 'de 'ɔn o cɛɛn, -mɔ se nɪ-.

⁷ -Bo ao juo 'ɔn 'de ε, -mɛ aɔa muɛ 'ɪn "Bo juua' -ke, 'kaa dɛ -tba' -ta -sɪan a, ao juo', 'de ao 'jee ɔ "jɪɛ- -wɛ-.

8 'Su Filipu 'na : Tu'bo, -in -tɔɔ -avn -in "Bo -wɛɛ -aa pɛɛ 'je i -te.

9 'De Sesi 'na : Filipu, 'nɔ ao ke 'ma -a -sa naa' 'de tɛan kan' 'su ɛɛ, -in se 'bn juuɔ kee ? Nyɔ -jea 'bn, -mɛ ɔ 'je 'in "Bo 'mɛ, -mɛ dɛɛ-ti -in -na -in -tɔɔ -avn -in "Bo ɛ- ?

10 Ka 'in nɪa 'de "Bo 'bn -wɛɛ "Bo nɪa 'de 'bn ɛ, -in se ɛ tɔ' 'bn 'jee ? Wlu "klein 'ma 'tmɔa ia' 'wlu 'o 'ma -cɛ" 'kpa -kwɪ". 'In "Bo -tia" 'de 'bn ɛ, ɛmɛ -ɛɛ nu ɛɛ' -cɛ" 'ɛ nuɔdi.

11 Ka 'in nɪa 'de 'in "Bo 'bn -wɛɛ 'in "Bo nɪa 'de 'bn ɛ, ao 'je ɛ tɔ' 'bn 'de -bo ɛ se -mɛ ni ɛ ao 'je nuɔ di -ni -mi tɔ' 'bn dɛwɛ-je.

12 Tɔ' -ti 'a tɔ' -ti 'ma 'tmɔ 'de ao -pee : Nyɔ -jea 'ma -ti' tɔ' 'bn ɛ, di 'ma nɔa ɔɔ mu i nɔa' -ke, ɔɔ muɛ ia' klae" -ni mi nɔa', ɛ 'je -ji 'mɔ nɔa -sii, dɛ-nɔɛ' 'ma muɛ 'e 'in "Bo -puɔn".

13 'De dɛ "klein aɔa mua i -teea' 'de 'ma 'nyɔn 'bn ɛ, 'ma mu ɛ nɔa', -wɛɛ 'in "Bo 'a 'nyɔn 'je "i 'bɛ 'de "ju 'bn.

14 -Bo ao -tee' dɛ "o dɛ i 'de 'ma 'nyɔn 'bn ɛ, 'ma mu ɛ nɔa'.

Kea 'a -Suu 'a ji -ti

15 -Bo ao kma 'ma -ti', -mɛ ao -te' 'ma kɛ' i 'de aɔpu 'bn.

16 -Wɛɛ 'mɔ 'je 'in "Bo ibae 'de ɛ 'je aɔpu -ti' -kwɪ' i -tu" i deejrɔ' ja -wɛɛ -mɔ ke aɔpu 'je i -te 'de 'wɪ -wee' 'di.

17 ɔmɔ -ni Kea 'a -Suu -ɛɛ -tmɔa tɔ' -ti ɛ. 'Blɔa 'di nyɔ -sea' Kea 'a -ti' tɔ' 'bn 'je ɛ, ɔɔ se ɛ 'bɛɛ-ɔɔ 'e ɛɛ' -Suu -tu 'je, dɛ-nɔɛ' ɔɔa' juo ɛɛ' nuɔdi "i, ɔɔ se ɛ juuɔ-. 'Kaa aɔpu mɔ ɛ, ao juuɛ', dɛ-nɔɛ' ɛ ke aɔpu "ti -wɛɛ ɛɛ mu 'de aɔpu 'bn nɪa'.

18 'In se aopv "kwie sie, 'ma muε aopv o jia'.

19 'De nɔ' pla 'di ε, 'blva 'di nyv se 'ʊn 'jriε- 'jeei 'bode. 'Kaa aopv mɔ ε, aoa muε 'ʊn 'jriε- 'jeea', dε-nvε' 'ʊn niε 'kmv, 'de aoa muε 'kmvniɑ' -ke.

20 'De εε' wɪ tu 'di ε, ka 'ʊn niɑ 'e "Bo 'ʊn -wεε aomɔ niɑ 'de 'mɔ 'ʊn, 'de 'mɔ niɑ 'e aopv 'ʊn ε, aoa muε jua'.

21 Nyɔ -ɔ kpʊn a 'ma kε' i -wεε -ɔɔ -je ε wɔn ε, -mε ɔmɔ -kma 'ma -ti'. 'De nyɔ -kma 'ma -ti' ε, 'ʊn "Bo a muε ɔɔ' -ti' kmaa', 'ma muε ɔɔ' -ti' kmaa' -wεε 'ʊn 'je 'ma -ce" 'kwla -sa 'de ɔ -pee.

22 'Sv Suidi wlu ɔ -pee, ε se Suida Isikario -mɔ ni-, ɔ 'na : Tv"bo, dεε-ti -ʊn -je -ma -ce" 'kwla -sa 'de -amɔ -pee, -wεε -ʊn se -ma -ce" toi 'de 'blva 'dinyv -pee ε- ?

23 'Bomɔ Sesi wluu ɔ -pee ɔ 'na : -Bo nyɔ kma 'ma -ti' ε, ɔɔ muε 'ma wlu i -tea' 'de ɔ 'ʊn se -wεε 'ʊn "Bo 'je ɔɔ' -ti' kma-, 'de 'ʊn ke 'ʊn "Bo ke -a -je 'de ɔ 'ʊn ji 'de -a ke ɔ 'je i -te.

24 Nyɔ -sea' 'ma -ti' kma -mɔ 'ɔ -te' 'ma wlu i 'de ɔ 'ʊn. 'De -mε 'kamɔ wlu aoa 'wɔan -ta, ε se 'e 'ma -ce" 'ʊn 'wlv, ε 'wlvε 'e 'ʊn "Bo dboa 'ʊn 'ʊn.

25 -Ta ao ke 'ma -a -teea i ke ε, 'bomɔ 'ma 'tmv-ia' dɪ tu 'de ao -pee.

26 'Kaa aoa' -ti' -kwli' i -tu" i -Suu -kwεai 'ʊn "Bo a mua jaa' 'de 'ma 'nyv 'ʊn ε, εmε -εε mu ao dɪ -wee' tɔɔa', -wεε ε 'je ao dɪ "klein 'ʊn 'tmva -kwlv o poo-.

27 'In sie aopv 'de pεe 'a blua' 'ʊn 'ʊn "nyv aopv 'ma pεe 'a blua'. Ka 'blva 'dinyv a "nyv nyv dε ε, 'ʊn se ao pεe 'a blua' "nyv kan'. Ao 'bo -sɔɔn -tu" ε, aoa' bo pεe i pleεε.

28 De 'in 'tmva ao 'wɔn ε, 'in 'na : 'Ma mu', 'kaa 'ma muε aopv o de jia'. -Bo ao kma 'ma -ti' 'de ε, -mε de 'ma mua 'de 'in "Bo o ε, εε' muε aoa' 'mva 'blea 'de-, de-nvε' 'in "Bo 'bei" flifli ε je 'vn -sii.

29 'De kaan ka la, 'in sie nɔ" nya 'in je ao di -ni 'tmv-, -wεε -sɔnti ia mua 'o nynia' 'de ao 'ji tɔ' 'vn 'je.

30 'In ke ao se de -tuu" 'tmvi, de-nvε' 'ju -nia 'e nyv -sea' Kea juo 'de ε, ɔɔ ji'. 'De ɔ ke 'ma- se de i plaan-,

31 'kaa ka 'in kma 'in "Bo 'a -ti', -wεε 'ma nva di -wee' 'bo 'in "Bo 'a wlu "i ε, 'blva 'dinyv 'ji juo -o. Ao sɔn 'vn, -a -wlv -ta.

15

Tu ke εε' 'dao 'a "ipoo-ti

1 'Mɔ -ni Fiinyε tu -cεεn', 'in "Bo -ni εε' jei.

2 'Dao -tba' 'bo 'vn -pvn" -wεε -εε' croa a, -mε tujei a 'kpaεε. 'De 'dao -jε -εε croa ɔ nmɔ -mε 'kwa -wεε εε' croa' 'je "kpei 'kpa.

3 Wlu 'in 'tmva ao -pee 'de εε' -ti' 'vn ε, ao nυε 'pepe 'bode.

4 Ao "ti 'de 'in 'vn -wεε 'in 'je 'de aopv 'vn "ti. Ka -bo tudao se 'o εε' -gboo -pvn" "si, -mε ε sea croa' 'bεε-, 'kamɔ -bo ao ke 'ma -a se "i "sii- ε, -mε ao se ε 'bεε- ao 'je de 'jre nυ.

5 'Mɔ -ni Fiinyε tu -wεε aomɔ ni εε' 'dae-. Nyɔ -tia" 'de 'mɔ 'vn -wεε -ɔ 'vn 'mɔ "tia, -mε ɔɔ 'bleε 'jɔ -tuu". 'De -bo 'mɔ se 'e aopv 'vn ni ε, ao se ε 'bεε- ao 'je de 'jre nυ.

6 -Bo nyɔ -ke 'ma -a se "i "sii- ε, -mε ka tudao -εε' croa 'jɔ nva, 'kamɔ ɔ ni-. εε' tudao tu ε, tujei

a -σε' 'o εε' -gboo -pυn" 'me -wεε οο po ε i, -wεε nυo a po tudae soε "jri 'de ia wan.

⁷ -Bo ao "ti 'de 'υn -wεε 'ma wlu 'je 'e aopυ 'υn "ti ε, -mε δε ao nιai" ao -tee' ε i, aoa mu ε 'jea' see.

⁸ -Bo ao cro 'jο -tuu" ε εmε -εε muε nυa' -wεε 'υn "Bo 'a 'nynι 'je "i 'βε -wεε aopυ 'je 'ma klai" nynuu nι-.

⁹ Ka "Bo kma 'ma -ti' ε, 'kamο 'υn kma aopυ 'a -ti' -ke. Ao -te' 'e 'ma nυo 'a -ti' kmaa' 'di i.

¹⁰ -Bo ao 'je 'ma wlu wον ε, -mε aoa muε 'e 'ma nυo 'a -ti' kmaa' 'υn "tia, ka 'υn 'jea 'υn "Bo 'a wlu wον -wεε 'υn "tia 'de οο' nυo 'a -ti' kmaa' 'υn ε.

¹¹ 'In 'tmυ ia' dι tu 'mε 'de ao -pee -wεε 'ma 'mυa- 'je 'e aopυ 'υn nι-, 'de aoa' 'mυa- 'je 'pepe nι-.

¹² 'Ma κε' ka : Ao kma ba 'a -ti' due 'due ka 'υn kma aopυ 'a -ti' ε.

¹³ Nυo 'a -ti' kmaa' -je -jea "i 'βε -ε -jea -ιn -to 'e -ma 'kmυ 'de -ma "δει-wι" 'a -ti' 'υn -sii, -mε se nι-.

¹⁴ Δε 'υn 'tmυa 'de ao -pee -bo ao nυ ε, -mε aopυ nιε 'ma "δει-wι" -o.

¹⁵ 'In se aopυ "juοinυυn 'daa- 'bode, δε-nυε' nυο -nιa nυo "juοinυυi ε, δε οο' 'blei a nυa ο se ε juo-, 'kaa 'ma 'daa- aopυ "δει-wι", δε-nυε' dι "klein 'υn 'cιan 'bo "Bo -pυn" ε, 'υn -σι 'kwla 'de ao -pee.

¹⁶ Ε se aopυ -sa 'υn 'bomu nι-, ε 'mο -kpa 'e nυo "klu sυn -ο -cra aopυ i -wεε ao 'je mu, ao 'je 'jο cro 'de aoa' 'jο 'je sie 'kpa nυ -wεε dι aoa mua "Bo i -teea' 'de 'ma 'nynι 'υn ε, ε 'je ι aopυ "nυι.

¹⁷ Δε -εε -cιε 'ma cria 'de ao -pee -gblein', εmε -nι ao kma ba 'a -ti' due 'due.

Nyo -sea' Kea juo ε

18 Ao si ε -kwlv o -bo 'kmv "kpei nyv 'nyε aopv 'vn ε, -mε 'mō mō vυ 'nyε 'vn tεin".

19 -Bo ao nι 'blva "kpei nyv 'de ε, -mε 'kmv a muε aoa' -tι' kmaa' 'de-, ka εε' -ce" 'ε 'bleedi nia. 'Kaa δε ao sea εε' nyv nι-, -wεε 'mō -sa aopv 'e 'kmv "kpei nyv "klu ε, εmε -tι vυ 'nyε aopv 'vn.

20 Wlv 'vn 'tmvva aopv ε, ao po ε -kwlv o, nyv "juovvvi se "i 'βε Ϸ se ϷϷ' 'blei -sii. -Bo vυ -tu" 'vn 'kle ε, vva muε aopv 'kle -tu" 'a -ke. -Bo vυ -te' 'ma wlv i ε, -mε vva muε aoa' -ne wlv i -tea' -ke.

21 'Kaa vva muε aopv dι -nι -wee' "klein "jrii nva' 'de 'ma -tι' 'vn, δε-nυε' vυ se "ju -dboa' 'vn juo-.

22 -Bo 'vn se ji -wεε 'vn se vυ 'tmvυ 'de ε, -mε vυ se δεsavvsvn nι 'de-, 'kaa kaan ka vυ se -too' -ta 'ble 'de vva' dīsav 'a -tι' 'vn 'bode.

23 NyϷ -nyεa 'mō 'vn ε, -mε Ϸ 'nyε 'vn "Bo 'vn 'ε -ke.

24 Dι nyϷ jrϷ' sea nv due', -bo 'vn sv nv 'de vυvυ "klu 'de ε, -mε vva' dīsav se -srooe -i 'bo vυ "jru 'de-, 'kaa kaan ka vυ 'jee- 'ma nsvdι "jriε- 'mε 'pepe, -wεε vυ 'nyε 'mō ke 'vn "Bo 'vn.

25 'Kaa εε' δε tu nυve' -wεε wlv -crυa' 'de vva' ke' 'di nyni 'o. εε' wlv tu 'naa : Vυ 'nyε 'vn 'ε foo" 'vn.

26 "Ju -jea aopv -tι' -kwlv' i -tu", ϷϷ muε jia', εmε -ne Kea 'a -Suu -εε -tmva tϷ' -tι, -ε -wlvva 'de 'vn "Bo o ε. 'Ma muε ε aopv- -jei" pooa' 'de 'vn "Bo 'a 'nynι 'vn, -wεε -bo ε ji ε, 'de ε 'je 'ma -pvn" -tι 'tmv.

27 'De aopv mō ε, ao 'je 'ma -po' bla -o -ke, δε-nυε' 'nō ao ke 'ma -a -sa naa' 'bo ten'.

16

¹ 'In 'tmv ia' dt tu 'mε 'de ao -pee, -wεε ao je 'ma -kwli" -tea' o 'bo.

² Uva' mue aopv i nva' 'de "jrui 'kvn-gbi 'dii. Nv" jre' -εε mu 'o nyhia' -mε -wεε -bo vva sea aopv 'dba a, vυ 'je -mε Kea 'a -kwlvti nva' 'daa-

³ 'Kamv vva mu nva', δε-νεε' vυ se 'vn ke 'vn "Bo juo-.

⁴ 'In 'tmv ia' wlv tu 'mε 'de ao -pee -wεε -bo ia' nv" nyhi ε, 'de ka 'vn sia nv" nya -wεε 'vn -saa aopv fen' ε, ao 'je ε -kwlv o po. 'In se "i-saa' 'vn sv 'tmv, δε-νεε' εmε -nv ao ke 'ma -a -tee i.

⁵ 'Kaa kaan ka la 'ma mue 'o "ju -dboa' 'vn -pvn", 'de aoa' due' kovn -gbai' ka se 'mi i -tee' v se 'na : -Ta -ma mu ε- ?

⁶ 'Kaa δε 'vn 'tmva 'de ao -pee ε, -mε "kaεε aoa' pεε "jrui.

⁷ 'De -mε 'kamv δε 'ma 'tmva aopv nve tv' -ti, 'ma mua' "paa' 'de aoa' -ti' 'vn, ε je 'ma i -tea' -sii, δε-νεε' -bo 'vn se mu 'ja a, -mε aoa' -ti' kwli' i -tu" i se jii. 'Kaa -bo 'vn mu -wεε 'vn 'je v ao -jei" poo-.

Kea 'a -Suu 'a di'kwla-sadbo

⁸ 'De -bo -ti' kwli' i -tu" i ji ε, vε mue kmv -νε 'ε "jri -gbaia' 'de δεsavv o, -ti' "i -kleεa' o, 'pee 'a -ti' 'vn.

⁹ Vε mue 'kmv -νε 'ε "jri -gbaia' 'de δεsavv 'a -ti' 'vn ε, δε-νεε' 'kmv "kpei nyv 'a 'je 'ma -ti' tv' 'vn.

¹⁰ Vε mue 'kmv -νε 'ε "jri -gbaia' 'de "i -kleε -ti' 'vn ε, δε-νεε' 'ma mue 'vn "Bo o, 'de ao se 'vn "jriε- 'jeei 'bode.

¹¹ Vε mue 'kmv -νε 'ε "jri -gbaia' 'de 'pee 'a -ti' 'vn, δε-νεε' 'blva -νε 'ε keεma' 'a 'pee 'jeeε -wε.

12 'In 'blee di -tuu"-tuu ke'wle 'in 'je ao 'tmuu-,
'kaa ao si "wɔɔn 'bɛɛi kaan ka ke.

13 -Bo aoa' -ti' -kwli' i -tu" i ji ε, -wɛε ε 'je aopu
to' -ti -wee' toɔ-, de-nuɛ' omo -ni to' -Suu. Di ε
'wɔɔn 'de "Bo 'wɔn umi -εε mu 'tmua', ε se -ti' 'bo
εε' -ce" -kwli" -sai 'su ε si 'tmui. -Wɛε di -ia mua
nuua' 'de nya a, ε 'je -mi 'kwla -sa -ke 'de ao -pee.

14 Εε muε 'ma 'nyɔi "i 'bɛε-, de-nuɛ' di -nia 'de
'un ε, umi ε 'je 'un "duo- -wɛε ε 'je wɔ -sa 'de ao
-pee.

15 Di "klein 'in "Bo 'blea i niε 'ma de -o -ke, εme
-ti 'in 'na di -nia 'de 'un ε, umi ε 'je 'un "duo- -wɛε
ε 'je wɔ -sa 'de ao -pee,

Nyu -ti' -kwli' i -tu" wlu

16 'Su Sesi 'na : Ao se 'un "jriε- "kpei poi 'de 'wɔ
pla 'di, -wɛε -bo no" jre' -sii 'o 'de ao 'je 'un "jriε-
'jee- ke'wle.

17 'Bo wlu -nia 'mua- "kpei 'su oɔ' klai" nyɔuu
jru' -tee wlua' -puɔn" 'bo uua' 'su 'nyɔi, uɔ 'na : De
oɔ 'tmua 'de -a -pee -ta 'ee, -me 'de 'a 'nyɔi wɛ-
? -je -ni ao se 'un "jriε- "kpei poi 'de 'wɔ pla 'di
-wɛε -bo no" jre' -sii 'o 'de ao 'je 'un "jriε- 'jee ε- ?
'De -je -ni 'ma muε 'de 'in "Bo o ε- ?

18 No" -εε -ti' oɔ 'tmua 'mua- -me 'de 'a 'nyɔi
wɛ- ? De o niɔi" o 'jea 'tmu, -a se ε juo-.

19 Ka uua -poan Sesi 'a i -tee' -ko i o 'jea kan' 'su,
o wlu 'de uɔ -pee o 'na : De 'in 'na ao se 'un "jriε-
"kpei poi 'de no" jre' 'di, -wɛε -bo no" jre' -si' 'de
ao 'je 'un "jriε- 'jee ε, εme -εε ba aoa -tee' ii ?

20 To' -ti 'a to' -ti 'ma 'tmuu aopu, aoa muε -fin"
'a, aoa muε kpleea', 'kaa 'blua 'dinyu a muε 'mua-
nuua'. Aoa muε 'jrii "kaea', 'kaa aoa' 'jrii "kaea' a
muε 'mua- 'un -sɛɛa'.

21 -Bo 'nynɔkpao' a sea -gbaan va "kaeε 'jrɪi 'kɪkɪ, dɛ-nvɛ' va' -nɛ 'kle 'je nɔ" mɛ -nynɪ' 'o. 'Kaa -bo va' 'ju 'wlv 'sv v "mae va' 'kle o -wɛɛ v nɪ 'e 'mva- 'vɪn 'de nyɔɔju -jɪa' 'kmv 'a -tɪ' 'vɪn.

22 Aomɔ -ke 'ja a, ao nɪɛ 'e "jrɪi "kaea' 'vɪn kaan, 'kaa ao ke 'ma muɛ 'jɛɛa' -wɛɛ aoa' pɛɛ 'je 'e 'mva- 'vɪn nɪ- 'de nyɔ jɪɔ' se ɛɛ' 'mva- tu 'de aopv 'vɪn -sai.

23 'De ɛɛ' nɔ" tu 'di ɛ, ao se 'mi i -tee' i 'bode 'de dɛ jɪɛ'ɛ -tɪ' 'vɪn. tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ 'ma 'tmvɔv aopv, dɛ 'o dɛ aoa mua 'vɪn "Bo i -teea' 'de 'ma 'nynɪ 'vɪn ɛ, ɛɛ mu ɛ aopv "nyɪa'.

24 Dɛ "nana -nɪa 'de ɛ, ao se dɛ jɪɛ' i -tee' ke 'de 'ma 'nynɪ 'vɪn. Ao -tee' dɛ i aoa mu ɛ 'jea', -wɛɛ aoa' 'mva- 'je 'pɛpɛ nɪ-.

Sesi kpa tv 'a 'jru 'mɛ 'bo 'blva 'dinyv "kpei

25 'Kaa nɔ" jɪɛ' -ɛɛ mu nynɪa' -wɛɛ 'vɪn se aopv -pɛɛ wlui 'de -tɪ' 'ɪpooa' 'vɪn, 'ma muɛ wɔn' iwaa' 'vɪn 'je 'vɪn "Bo 'a -tɪ' 'tmv 'de ao -pɛɛ.

26 -Bo ɛɛ' nɔ" tu nynɪ 'o ɛ, aoa' -cɛ" 'kpa a muɛ dɛ i -teea' 'de 'ma 'nynɪ 'vɪn. 'vɪn se 'na 'ma muɛ 'vɪn "Bo baea' 'de aoa' -tɪ' 'vɪn.

27 'vɪn "Bo 'a -cɛ" 'kpa -kma aoa' -tɪ', dɛ-nvɛ' ao kma 'ma -tɪ' -wɛɛ ka 'vɪn 'wlvɔ 'e Kea 'vɪn ao 'je ɛ tɔ' 'vɪn.

28 'vɪn 'wlvɛ 'de "Bo 'vɪn -wɛɛ 'vɪn jɪ 'nɔ 'kmv "kpei. Kaan ka a, 'ma 'wlv 'nɔ 'kmv "kpei 'mɛ la -wɛɛ 'ma mu 'o 'vɪn "Bo -pɪn" de.

29 'Sv ɔɔ' klai" nynuu 'na : kaan ka -ma wa wɔn' i -ma jea -a -tmvɔv', ɛ se 'e -tɪ' 'ɪpooa' 'vɪn nɪ-.

30 Ka -vɪn -jua dɪ -wee' "kleɪn -wɛɛ dɪ nyɔ 'jea -mi i -tee' -vɪn -jua -mɪ -ke ɛ, -a -je kan' -wɛ- la. ɛmɛ -tɪ ka -vɪn -wlvɔ 'e Kea 'vɪn -a -je ɛ tɔ' 'vɪn.

31 'Sv Sesi 'na : Aopv 'je ɛ tɔ' 'vɪn -wɛ- laa ?

³² Ao -gbun 'nɔ, nɔ" jɾɛ' -εε mu nɯɲia', 'de ε nɯɲi 'o -wε- mɔ'ɔ -cɛ', 'de εɛ' nɔ" tu 'dɪ ε, aoa muε ja -gbaa', jɾɔ' 'je ɔɔ' -nε ka 'kpaɑ', jɾɔ' 'je ɔɔ' -nε ka 'kpaɑ', -wεε ao 'je 'ma 'sɔ sie-, 'kaa 'ɪn se due' nɪ-, 'ɪn "Bo ke 'ma -a -na'.

³³ 'ɪn 'tmɔ ɪɑ' dɪ tu 'mε 'de ao -pεε -wεε aoa' pɾε 'je blu 'de ao ke 'ma "i "siia 'ɪn. Aoa muε 'kle 'jea' 'de 'kmɔ "kpei, 'kaa ao kuu dɪ i, 'ɪn du 'kmɔ 'a tɔ 'mε.

17

Sesi baε ɔɔ' klai" nɯɲuu 'a baεa'

¹ Sesi -koa' wlua' kan' 'sɔ, ɔ kpa "jɾi "jei 'de ɔ -gbun 'e jaun-kwɔ, 'de ɔ 'na : 'ɪn "Bo, nɔ" nɯɲi' -wε-, ε 'bεε εɛ' "ju "i -wεε εɛ' "ju 'je ε "i 'bεε- 'ke, ² 'De ɔ 'je nɯɔ "klein ε -tea' ɔ kwa 'kmɔɲia' -sea' -kwε -ta 'ble "nɲɪ, dε-nɔε' ε -nɲɪ" 'ɪn "ikmaa' 'bo nɯɔ -wee' "jɾu kɾɔ'.

³ 'Kɲɔɲia' -sea' -kwε -ta ble -nε, εɛ' 'jea' mε -nɪ εmε Kea -cεɛn'- εɛ' juua', ε ke Sesi Klisɪ ε dɔoa 'a juua' ke-.

⁴ 'ɪn 'bεε- εɛ' 'nɲɪ "i 'mε 'de 'blɔa- "kpei, dɔo ε -nɲɪa" 'ɪn 'ɪn -kɔ' εɛ' nɔa' -wε-.

⁵ Kaan la 'ja a, 'ɪn "Bo, 'ma tɔ"bodε 'ɪn nɪɑ 'ɪn 'bo ε -pɯn" 'de ε, -mε 'kmɔ sea nɔɔε ke ε, ε -nɲɪε" 'ɪn.

⁶ Nɯɔ ε -sa 'e 'blɔa 'dɪnɯɔ "klu -wεε ε -nɲɪa" 'ɪn ε, 'ɪn tɔɔ ɔpɔ εɛ' 'nɲɪ -wε-, ɔɔ nɪε εɛ' nɯɔ -o 'de-, -wεε ε -te' ɔpɔ 'ɪn kwa, 'de ɔɔ 'jeε εɛ' wlu wɔn.

⁷ Ka dɪ "klein ε -nɲɪa" 'ɪn ɪ 'wɔa 'de ε 'ɪn ε, ɔɔ 'je kan' -wε- la,

⁸ δε-νυε' wlu ε -tua" 'υν ε, υμυ 'ιν 'tmυυ υυρυ, υυ kpyh ι syn 'σων. Ka 'ιν 'wba 'de ε 'υν ε, υυ 'je kan' 'με -cεεν', -wεε ka ε -dboa' 'υν υυ 'je ε τω' 'υν.

⁹ Υυρυ a baea' 'ma bae, 'ιν se ε -bae 'de 'kmυ "kpei nyυ 'a -ti' 'υν, 'kaa nyυ ε -tea' 'υν kwa υυρυ a baea' 'ma bae, δε-νυε' υυ nυε εε' nyυ -o.

¹⁰ 'De δε "klein 'ιν 'blea ε nυε εε' δε -o, 'de δε "klein ε -blea ε nυε 'ma δε -o -wεε 'ma 'nyυ 'βεε "i 'de υυρυ 'υν.

¹¹ 'Mο se 'e 'blυa- "kpei nυ 'bode, 'kaa υυμυ sιε 'no 'blυa- "kpei, 'de 'ma jιε 'de ε ο. 'In "Bo -nυa 'pepe nyυ ε -nyυa" 'υν, ε -tu" υa' -ti', -wεε υυ 'je due' nυ ka ε -ke 'ma -a -nυa 'due ε.

¹² -Ta υυ ke 'ma -a -nυa 'de 'blυa- "kpei 'de ε, 'ma -tυε" υυρυ 'a -ti' 'de εε' 'nyυ 'υν. Nyυ ε -tea' 'υν kwa υυa' due' koun -gbai' ka se "ma, -bo ε se -jο -jea "ma see nυ ε, -με 'ε δε tu nυυε' -wεε wlu -crua' ε je 'o nyυi.

¹³ 'Kaa kaan ka la, 'ma jιε 'de ε ο, -wεε 'ma 'tmυ wlu -nυ 'no 'blυa- "kpei 'de 'mυa- -cεεν' -nυa 'de 'ιν 'υν ε, ε 'je 'e υυρυ 'υν nυ -ke.

¹⁴ 'In "nyυ υυρυ εε' wlu 'με -wεε 'blυa dinyυ 'nyε υυρυ 'υν, δε-νυε' υυ se 'blυa 'di nyυ nυ- ka 'mο sea 'blυa 'dinyο nυ -ke ε.

¹⁵ 'In se ε -bae -wεε ε -je υυρυ 'de 'blυa- "kpei -sa, 'kaa 'ma bae ε -wεε ε 'je υυρυ 'a -ti' -tu" 'de nyοsaυh 'a -ti' 'υν.

¹⁶ Υυ se 'blυa 'dinyυ nυ-, ka 'mο sea 'blυa 'dinyο nυ -ke ε.

¹⁷ Ε nυ εε' wlu ε 'je υυρυ kpyi" -tee, εε' wlu nυε τω' -ti ο.

18 Ka ε dboa 'un 'de 'kmu "kpei ε, 'kamo 'un dbo
 uupu 'de 'blva 'dinyu "klu -ke.

19 'In "nyu ε 'ma -ce" 'me 'de uupu 'a -ti' 'un, -wee
 uumu -ke ε, uu 'je ee' -tea' -te -ceen' -cen -ceen'.

20 'In se ε -bae 'de uupu 'a 'su 'a -ti' 'un, 'kaa nyu
 -uva mua 'ma -ti' tō' 'un 'jea' 'de nya 'bo uva' wlu
 'i ε, 'ma bae 'ε -ke 'de -wi" -mu 'a -ti' 'un,

21 -wee uu 'je due' nu- ka emε -nia 'un "Bo ε nia
 'de 'mō 'un 'de 'mō nia 'e emε 'un ε. 'De uumu 'je
 due' nu 'de -a 'un, -wee ka ε dboa 'un 'blva 'dinyu
 'je ε tō' 'un 'je.

22 Tu "bode ε -nyia" 'un ε, 'un "nyu ε uupu 'me,
 -wee uu 'je due' nu- ka ε ke 'ma -a -nia due' ε :

23 'Mō nu 'e uupu 'un -wee emε -nu 'e 'mō 'un,
 'de uupu 'je due' nu 'pepe, -wee 'blva 'dinyu 'je ε
 juo- ka emε -dboa' 'un ε, ε kma uva' -ti 'ka ε kma
 'ma -ti' ε.

24 'In "Bo, 'ma -pon -ta 'un nia, nyu ε nyia" 'un
 'je 'o nu -ke, -wee uu 'je 'ma tu "bode "jriε- 'jee-
 tu "bode ε nyia" 'un 'de 'ma -ti' kmaa' 'un -me 'kmu
 sea nuuε ke ε.

25 'In "Bo ε -srei", 'blva 'dinyu se ε juo-, 'kaa 'mō
 juo ε, 'de ka ε dboa 'un ε, nyu -ju -nu -wi" -mu juu'.

26 'In tōu uupu ee' 'nyu 'me, 'de 'un 'je ee' 'nyu
 uupu tōu -o ke'wle, -wee 'ma -ti' kmaa' -ε -nia 'de
 ε 'un ε, ε 'je 'e uupu 'un nu-, 'de 'mō 'je 'e uupu 'un
 nu-.

18

Suida 'a Sesi ple-ti

(*Matie 26.47-56 ; Maki 14.43-50 ; Luiki 22.47-53*)

¹ Sesi -kɔa' wlua' kan' 'sɔ ε, ɔ ke ɔɔ' klai" nynuu muε 'e "niju -εε 'nynɪ nɪa Sedrɔn 'de. 'Bomɔ -kle' jrε' nɪ -wεε ɔ ke ɔɔ' klai" nynuu paa 'bo ε 'di.

² Suida -jɔɔ to ɔ 'e ε, -mɔ juo 'bo 'a -ta -tu 'mε see, dε-nvε' Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu -kwle "jrui 'kuan' 'mε 'bomu.

³ Suida -nɔ kɔn 'e "soa-wi" o, 'sraa -saʋn 'a klae" ke Fariseɛn dboa 'mla -wεε vɔ 'ble -tai ke -dam'ba ke poodɪ ke 'de ɔ ke vɔ mu 'o -kle' -nε 'di.

⁴ Sesi jua dɪ -ta ji ɔ "jrui nɔva' 'sɔ ε, ɔ 'jaa nyɔ -vɔa ji ɔ kpɔan' "i, 'de ɔ 'na : Nyɔ aoa -pɔn i ε- ?

⁵ Vɔ 'na : -Aa -pɔn Sesi -wlvɔ Nasaretɪ i. 'Sv ɔ 'na : 'In ka. 'De Suida -ɔɔ to ɔ 'e ε, -mɔ ke vɔ -wee' nɪ 'mva- 'mε.

⁶ -Ta Sesi wlvua 'de vɔ -pee -wεε ɔ 'na 'in ka 'sɔ, vɔ -saa kɪn -wεε vɔ -wee' 'wla 'blaε 'bo 'blvɔ.

⁷ Sesi -teε' vɔvɔ i ke'wlvε, ɔ 'na : Nyɔ aoa -pɔn' i ε- ? 'Sv vɔ 'na : Sesi -wlvɔ Nasaretɪ ε, ɔmɔ -aa -pɔn i.

⁸ 'De Sesi 'na : 'In wlu ao -pee 'mε 'teɔ sese 'in 'naa : 'In ka. -Bo ε nɪ 'mɔ aoa -pɔn i ε, -mε ao "tai- 'ma 'cε -jɔ -mɔ "i, vɔ 'je mu.

⁹ ɔ 'da kan' 'mε -wεε wlu -crɪa' 'je 'o nynɪ, εε' wlu tu 'naa : Nyɔ ε "nyɪa 'vɔn 'in se vɔa' due' "maa.

¹⁰ 'Sv Simɔ Pɪεi -sa -cnε kpla' ɔ pɔε' 'sɔ ɔ cɛn 'o 'sraa -sai klaa" 'a dbonvɪ 'a dian o doun" 'mε. ɔɔ' dbonvɪ tu 'a 'nynɪ -nɪ Malɪkɪsɪ.

¹¹ 'Sv Sesi wlu' 'de Pɪεi -pee, ɔ 'na : -In -tu" -ma -cnε 'e kpla 'di de. -Kaʋn"- "Bo tba 'vɔn wɔn 'in see 'na i 'dee- ?

Vɔ kpa Sesi 'de Anɪ "juɔi

¹² 'Sv "soa-wi" ke vɔa' klaa" ke nyɔ Suifv 'a klae" dboa kpɔn Sesi 'mε -wεε vɔ sɔn.

13 'De υυ κρo 'e Anı "juoi ke tein", Kaifu -nıa 'sraa -sai klaa" 'de εε' -son -tu 'di, Anı nıe oı "bia-
-o.

14 'De Kaifu mo -tu" Suifu-wi" 'a klae" 'snı ka 'de-, -o -na : ε "paa" -wee nyo due' kouñ -gbai' 'je nyu -wee' 'a 'mea' 'me.

Piei -sa Sesi wın

(Matie 26.69-70 ; Makı 14.66-68 ; Luıkı 22.55-57)

15 Simo Piei ke klai" ju jro' bla Sesi bu -ko o i. oı klai" ju tu ε, 'sraa -sai klaa" juuo' see, 'su o ke Sesi pa 'o 'sraa -sai klaa" o -gbein".

16 'Kaa Piei sie 'e "kpaε" 'bo -gbein" -jei". Klai" ju -jo 'sraa -sai klaa" juua -no jıε de, 'de o 'tmıu 'nynokpao' -a fua -gbein" -je i ε, -wee o paa Piei 'bo -gbein".

17 'Su dbonıynokpao' -a fua -gbein" -je i -tee' Piei i, υ 'na : -Mo -no, -ın -nıε "ju -no 'o klai" ju due' -o -kee ? 'Su o 'na : "ın-, 'ın se oı klai" ju nı- !

18 -Gbein" ifuıon o, 'sraa -sai 'a dbonıun -tba' nε -wee υa 'wooa, de-nıε' dee' -a ji. 'Su Piei jııε 'bo υııı "klu -wee oı 'wooa -ke.

Anı -tee' Sesi i

(Matie 26.59-66 ; Makı 14.55-64 ; Luıkı 22.66-71)

19 'Sraa -sai klaa" Anı -tee' Sesi i 'de oı klai" nınuu ke oı nyu detıosun 'a -tı' 'ın.

20 'Bomı Sesi wıluu 'de o -pee, o 'na : De 'ın 'tmıa, 'ın 'tmıε 'bo nyu -kwea, 'ın tıo nyu Kea 'a -tı' 'me 'de 'jrui 'kıun-gbi ke Kea -gbu klaa" 'di, umı -nı Suifu-wi" 'a 'jrui 'kıun-ta, 'ın se de jre' 'kwla -tu".

21 Δεε-τι -ma -tee' 'mi i ε- ? Nyv -υυ -wɔan 'ma wlu ε, -in -tee' υυυυ i ka-, di 'in 'tmva 'de υυ -pee ε, υυ juu' 'pepe.

22 'Bo εε' wlu tu "kpei 'sv Kea -gbu ifuoi due' -nɪa 'o mu ποε Sesi 'kpa doun", 'de ɔ 'na : 'Kamɔ -ma wlu 'sraa -sai klaa" -pee ?

23 'Sv Sesi wlu ɔ -pee, ɔ 'na : Δε 'in 'tmva -ε -nyniia "jrii -in -si" εε' 'nynɪ, 'de -bo δε 'in 'tmva nmɔ "jrii 'ee, -mε δε -εε blaa" -ma bla 'vn ε- ?

24 Ε 'wlvα 'o mu ε, 'kamɔ Sesi nɪ 'e "dbi 'di 'sv Anɪ kpo 'e 'sraa -sai klaa" Kaifv o.

Piei -sa Sesi wɔn ke'wle

(*Matie 26.71-75 ; Makɪ 14.69-72 ; Luikɪ 22.58-62*)

25 'De nɔ" -nɪa 'mva- 'di -mε Simɔ Piei nɪε nε 'wooa' ke, 'sv υυ -tee' ɔ i, υυ 'na : -Mɔ -nɔ, -in se "ju -nɔ 'ɔ klai" nynuu 'a due' nɪ -taa ? 'Kaa Piei 'na : 'In se ɔɔ' klai" ju 'a due' nɪ- 'de !

26 'Sv 'sraa -sai klaa" 'a dbonvi due', -ɔ -nɪa "ju Piei cɛan doun" "jru 'a de'di ε, ɔmɔ -wlu, ɔ -na : -Mɔ -nɔ, 'in se -vn -ke ɔ 'je 'de -kle' 'di 'teɔɔ ?

27 'Kaa Piei -too' ε 'vn 'ε ke'wle, ɔ 'na : 'In ko- 'Bomɔ ε "si 'sv svn" -sro'.

Uv kpa Sesi 'bo Pilatɪ 'juɔi

(*Matie 27.1-2, 11-14 ; Makɪ 15.1-5 ; Luikɪ 23.1-5*)

28 -Wεε υυ -sa Sesi 'o Kaifv "juɔi 'de υυ kpo 'e Pilatɪ o -gbɛin", -mε -sɔn' -sɪn', υva' -cε" 'kpa 'na υυ se 'o -gbɛin" pai υυ je mla' -pvn" nɪ- -wεε Pakɪ 'a diide di -tɪ je υυυυ kpvn.

29 Εmε -tɪ Pilatɪ "si 'e "kpaε' 'de υυυυ o. 'De ɔ -tee' υυυυ i, ɔ 'na : -Aa 'wɔn 'e, δεε-τι ao ke "ju -nɔ 'ble ε- ?

30 'Sv sv 'na : -Bo o se desavn nvi ni 'de e, -me -a se o 'bo -vn "juoi ja i.

31 'De Pilati 'na : -Me aoa' -ce" 'kpa "duo 'vn -wee ka aoa' ke" "sia 'nynti e, ao 'je oo' 'pee 'je kan' 'ja. 'Sv sva' klae" 'na : -A -mo se e 'bee- -a -je nyo 'dba.

32 'Kamo e ni-, -wee wlu Sesi 'tmva 'de ka oo' 'mesvn 'jea ni 'a -ti' 'vn e, -wee e 'je 'o nynti.

33 'Sv Pilati pa 'o -gbu" de, -wee o 'da Sesi 'de o -tee' o i o 'na : -In -nie Suifv-wi" 'a 'beo -oo ?

34 'Sv Sesi 'na : E 'bo -ma -ce" -kwl" mo wlu -je -me 'wlv -wee -vn -tmv ee, -aee' nyv jrv' -tmv e 'de -vn -pee 'de 'ma -ti' 'vn ?

35 'De Pilati 'na : 'Mo nie Suifvi -oo ? -Ma 'ce-wi" ke -ma 'sraa -savn 'a klae" -to 'e -vn 'de 'vn 'kwa. Ka -vn nv -gbo' e- ?

36 'Sv Sesi 'na : 'Ma tv"bode se 'e 'blva- "kpei ni -ta. -Bo 'ma tv"bode ni 'e 'blva- "kpei 'de e, -me 'ma dbonvvn a mue 'ma tv -foan' 'de-, -wee Suifv-wi" 'a klae" se 'vn 'de toi, 'kaa 'ma tv"bode se 'e 'blva- "kpei ni -ta.

37 'Bomo Pilati wluu o -pee, o 'na : -In -nie 'beo -o 'jaa ? 'Sv Sesi 'na : -In -sa to' -vn je kan' 'da, 'vn nie 'beo -o. 'In 'wlvv -wee 'vn ji 'no 'kmv "kpei 'de 'vn 'je to' -ti 'tmv -wee nyo "o nyo -jea to' -ti 'a "dia a, de 'ma 'tmva o 'je e doin" o po.

38 'Sv Pilati -tee' o i, o 'na : De -ni to' -ti e- ? Pilati -kaa' wlu -ni 'a 'tmva' 'sv e, o 'sie 'e Suifv o "kpa'e' de, 'de o 'na : -Ta 'vn 'jea tba -wee 'vn 'jea "ju -no 'pee kpvvn 'vn se 'o 'je.

*Sesi 'a 'me -ti 'a wlu 'bee'
(Matie 27.15-31 ; Maki 15.6-20 ; Luiki 23.13-25)*

39 'Kaa ka εε nυba see 'de aopυ "klu, -wεε -bo Pakυ 'a -kω'ω 'wυ o 'de 'ma "sia -kaso 'dii due' i ε, ao -nυei" 'mεε 'υn 'je Suifu-wi" 'a 'beo i "sii- ?

40 'Sυ υυ -wee' -saa -cruen", υυ 'na : "Iυn-, ε 'bo ωmω nυε, 'kaa Barabasi mω -υn -je i "sii-. 'De Barabasi nυε "ku 'dbai -o.

19

1 'Sυ Pilati 'tmυυε "soa-wi" -wεε υυ kpa Sesi klae 'υn -kpa -kpa.

2 "Soa-wi" dba "wifan-, 'de υυ -tuε" Sesi "jru, -wεε υυ pωω 'beo flae' -saan 'υn 'de υba wλωω.

3 -Wεε -bo υυ 'kυυn- 'bo ω -pυn", 'de υba -gblee' ω, υba nυ : -A 'sνε, Suifu 'a 'beo ! -Wεε υba pωω 'kpi doin" i.

4 -Wεε Pilati "si "kpaε' 'de Suifu-wi" 'a klae" o de ke'wλε, 'de ω 'na : Ao -gbυn 'nω, 'ma ji ω 'nω aopυ o "kpaε' jaa' -wεε ao 'je ε juo ka 'υn sea desavn jre' 'je 'de ω 'υn ε.

5 'Sυ "wifan nυε 'o Sesi "jru, 'beo "bai -saan nυε 'de ω 'υn, 'sυ ω je "kpaε' "si, -wεε Pilati wlu 'de υυ -pee, ω 'na : "Ju aoa -pωan, ω ka !

6 -Ta 'sraa -savn klae" o, Kea -gbυ 'dei -teυn 'jeea Sesi "jrie- 'sυ, υυ -saa -cruen" υυ 'na : -In kωω 'bo tu -kwlt", -υn kωω 'bo tu -kwlt" ! 'De Pilati 'na : Aoa' -ce" 'kpa "duo ω 'υn ao 'jeo 'bo tu -kwlt" kω, δε-nυε' 'mω se desavn jre' 'je 'de ω 'υn.

7 'Sυ Suifu-wi" 'na : -A bleε κε', 'de -bo ε nυ 'de -aa κε' 'di ε, -mε ω 'je 'mε -o, δε-nυε' ωω nυε ωω' -ce" Kea 'a "ju 'υn.

8 Pilati 'wωan wlu -nε 'sυ ωω' faυn 'kpa "kpei.

9 'Sυ ω ke Sesi pa 'o -gbυ" 'di de, -wεε ω -tee' ω i, ω 'na : -Ta -υn -wlv ε- ? 'Kaa Sesi se 'e wlu -sa.

10 'Su Pilatu 'na : 'Mo -oo -tee' -mi i -wæe -maa' wluu- ? -In se ε juo ka 'in 'bææa 'in 'jea -mi i "sii- 'de 'in 'bææa 'in 'jea -un ko 'bo tu -kwli" ε ?

11 'De Sesi 'na : -In se de jre' 'bææ- 'bo 'mo "kpei -bo ε se -je Kea "nyia -un ni ε, emε -ti "ju -tua" 'un 'de -un 'kwa a, o nve desavn klaa", o je -un -sii.

12 ε 'wba 'o mu ε, Pilatu a -pon Sesi 'a i "sii- -ko i, 'kaa Suifu-wi" a "waa-, υυ 'na : -Bo -in -sii" "ju -no i 'ja a, -mε -in se Sesaa 'a dbæε i ni-, de-nve' nyo "o nyo -oo nva oo' -ce" 'beo 'un ε, -mε o nve Sesaa 'a tynyoo -o.

13 Pilatu 'waan wlu -ni 'su o poε Sesi "kpaε', -wæe o jii 'bo oo' nyu 'a 'pee 'je 'in 'de o -te i 'bo "sou "kpei, υba 'daa 'bo 'a -ta -tu Gabata 'de Eble wlu 'di.

14 ε niε koonkwla' 'wba -ko'oo -kwie" -o -mε 'jru a "kuban- -gbao -tea' i. 'Su Pilatu wlu' 'de Suifu-wi" -pee, o 'na : 'In, aoa' 'beo -nao !

15 'Kaa υυ -teε "waa' -pon" ke'wle, υυ 'na : -In -dboo', -in -dboo', -in koo 'bo tu -kwli" ! 'De Pilatu 'na : Aoa' 'beo mo 'in 'je ko 'bo tu -kwli" ? 'Su 'sraa -savn 'a klae" -wi" 'na : -A se 'beo jro' 'ble -bo ε se Sesaa ni ε.

16 'Su Pilatu 'baa- Sesi υυυυ kwa, -wæe υυ 'je o 'o tu -kwli" ko 'su υυ "duo 'un 'ε -wæe υυ kpo.

Sesi kooε' 'bo tu -kwli"

(Matie 27.32-44 ; Maki 15.21-32 ; Luiki 23.26-43)

17 -Ta Sesi a 'wba 'o -kwlo -mε oo' -ce" -ble oo' 'dauntu, -wæe υυ kpo 'o -ta nyu a 'daa- "jru "kpa 'a -ta, emε -ni Gogota 'de Eblewlu 'di.

18 'Bomɔ ʊʊ kɔɔ Sesi ke nyʊ 'soɔn jɾʊ 'bo tu -kwɫɪ", jɾɔ' nɪ 'nɔ, jɾɔ' nɪ 'nɔ, -wɛɛ Sesi nɪ 'o -kwea'-.

19 Pilatɪ 'crɪɛ wlu jɾɛ' ɛmɛ ɔ -tu" 'o Sesi 'a 'daɪntu -kwɫɪ". Wlu ɔ 'crɪa, ɛ ka : Sesi Suɪfʊ 'a 'beɔ -wɫʊa Nasareti ɛ.

20 Dɛ -crɪa' 'mʊa- Suɪfʊ -tuu" a nʊ ɛ 'dii, dɛ-nʊɛ' -ta ʊʊ kɔɔa Sesi ɛ, 'bo nɪɛ 'o -kwɫɔ wɔɪn", 'de dɛ -crɪa' ɛ 'crɪɛ 'de Eblewlu ke Latɛnwlu ke Klɛkɪwlu 'di.

21 'Sʊ Suɪfʊ 'a klae" wluɛ Pilatɪ -pee, ʊʊ 'na : -In -bo Suɪfʊ-wi" 'a 'beɔ 'crɪɛ, 'kaa -ɪn -crɪ, "ju -nɔ 'na ɔ nɪɛ Suɪfʊ-wi" 'a 'beɔ -o.

22 'De Pilatɪ 'na : Dɛ 'mɔ 'crɪa, 'ɪn 'crɪɛ' 'bode.

23 "Soa-wi" -kɔa' Sesi 'a 'bo tu -kwɫɪ" kɔɔa' 'sʊ, ʊʊ -seea' ɔɔ' 'ɪnpaadi 'ɪn 'ɛ kpɛ -nyiiɛ', -wɛɛ "soai due' 'ble ɔɔ' -nɛ, due' 'ble ɔɔ' -nɛ, 'de ʊʊ "duo- ɔɔ' "bai -tɔɔn -ɛ -wɫʊa 'e "jɛi -ɛ tba i -wɛɛ -ɛ sea "pajri 'ble -nɛ 'ɪn,

24 'de ʊʊ 'na : -A -bo ɛ i'faeɛ, 'kaa -a -poɔɛ soa' -wɛɛ nyɔ -je ɛ kpa 'de -a -je ɔ 'je. Ka ɛ nʊa -wɛɛ wlu -crɪa' see, ɛ jea 'o nɪni, 'ka -nao. ɛɛ' wlu tu 'naa :

ʊʊ -gble' 'ma 'ɪnpaadi 'ɪn 'ɛ, -wɛɛ ʊʊ poo 'ma "bai -tɔɔn soa'.

Dɛ "soa-wi" nʊa ɛ -nao.

25 'Bo Sesi 'a 'daɪntu -pʊn" ɛ, 'bomɔ ɔ de ke ʊa' de'dinynɔkpao' nɪ-, 'bomɔ Kɫopa 'a 'nɪnɔ Madi nɪ-, 'bomɔ Madi -wɫʊa Madala nɪ -ke.

26 Sesi 'jea ɔ de 'bo ɔɔ' -tɪ' -kma klai" ju -pʊn" 'sʊ ɛ, ɔ wlu ʊ -pee, ɔ 'na : "ju 'nɪnɔ, aa' "ju -nao.

27 'De ɔ wlu 'e klai" ju -nɔ -pee, ɔ 'na : -In de -nao. Dɛ -tba' 'o ɛ, klai" ju -nɔ "duo Madi 'ɪn 'mɛ 'de ɔ wɔɪn".

Sesi 'a 'mε-ti
(*Matie 27.45-56 ; Makı 15.33-41 ; Luikı 23.44-49*)

²⁸ 'Bo -mε 'de ε, ka dı -wee' "klein -jea o 'jrıi nυυ ι nynia 'o la, Sesi 'je kan' 'mε 'sυ o 'na : "Ni 'naton -a nυ 'bn. O 'da kan' 'mε -wεε dı -crua' 'je 'o nyıi.

²⁹ 'De jae due' -nı 'o -ε -ji" -koonmω, 'sυ "soa-wi" bla ε dε o i -wεε υυ crooε tu "i 'de υυ kpe 'o Sesi "wωin.

³⁰ Sesi -tıen' wωn, 'sυ o 'na : Dı -wee' kωn "jrı -wε-. O bla "jrı -kwlı", 'sυ o 'mεε.

"Soai 'fiε 'bo Sesi -gbın

³¹ 'De 'wı -ε 'di Sesi 'mεa -nε ε nıε -kwlewı 'a -kwie" -o. 'De Suıfı-wı" se ε "i nı "ku 'je 'o tu -kwlı" nı -kwlewı 'e nyıi, dε-nυε' -kwlewı -nε kωn -tı'. Emε -tı υυ mu 'e Pilatı o -wεε υυ 'tmυ o 'de "soa-wı" 'je nyυ -υυ -kωωa 'bo tu -kwlı" 'a bı i-craa- 'a mu, -wεε υυ 'je υυa' "ku 'bo tu -kwlı" -sa.

³² 'Sυ "soa-wı" jia υυ -craa' nyυ -υυ -ke Sesi kωωa 'o tu -kwlı" 'a bı i.

³³ -Ta υυa jeea Sesi -mω ε, -mε o 'mεε sese, emε -tı υυ se o' bı i-craa-.

³⁴ 'Kaa "soai due' nυε "di -wεε o "fiε 'bo Sesi -gbın 'sυ nymω ke "ni mı -a jıi 'bomu.

³⁵ 'Ju -o -jea dı -nı 'a -ta o mω -o o -tmυ ι, dı o 'tmυa ι nıε tō'. O 'je kan' 'mε dı o o 'tmυa ι nıε tō' -tı. -Wεε ao 'ji tō' 'bn 'je -ke.

³⁶ 'Ja' dı tu nυε' -wεε wlı -crua' 'de Kea 'a 'sbε 'di see ε, 'de ε je 'o nyıi. Eε' wlı tu 'naa :

O o 'kpa due' koun -gbai' ka se -crai.

³⁷ -Wεε ε 'cruε ka 'de 'fω jrε' o 'wλε, ε 'naa :

"Ju -o -gbın o υυ "fia υυa mυε o "jrıε- 'jeea'.

Sosev ke Nikodemv nmaes Sesi i
(*Matie 27.57-61 ; Maki 15.42-47 ; Luiki 23.50-56*)

³⁸ -Με 'wlvα 'o -jei" ε, Sosev -wlvα 'o Arimate -teeε' Pilatv Sesi 'a "ku i. ƆƆ' Sosev -tu ε, Ɔ nte Sesi 'a klai" ju -o see, 'kaa Ɔ se ε 'tmv due', δε-νυε' ƆƆ plee Suifv-wi" 'mε. 'Sv δε Ɔ -teea' i Pilatv 'wƆƆn-ε, -wεe Ɔ mu 'de Ɔ "duo- Sesi 'a "ku 'vn.

³⁹ Nikodemv -Ɔ mua 'e Sesi o "mav' 'de ε, -mƆ ji' -ke. Ɔ ja -dai'klɔni 'a kpe 'sƆƆn, mii- o, aloε o, ι 'beεε' ι 'je 'cilo 'a kwla taan ni-.

⁴⁰ -Wεe ka sv nta 'sƆƆn, sv "duo- Sesi 'a "ku 'vn 'de sv po Ɔ -dai'klɔni kui. -Bo Suifv-wi" 'je nyo i -te' ε, 'kamƆ svα nυ see. Vv -piian' Ɔ tae' plu i.

⁴¹ -Ta sv kƆƆa Sesi 'bo tu -kwlv" ε, -kle' jrε' -nι 'o ε -pvn". 'Bo -kle' -ne 'di -gbavn' dee due' -nι 'o -ε 'di nyo jrƆ' se i -teeε due'.

⁴² 'BomƆ sv -te' Sesi 'a "ku i, δε-νυε' -gbavn' -ne -kvbvn"- i, 'de -kwlevι 'a -kwie" -nι.

20

Sesi sƆn "kunyvƆ'

(*Matie 28.1-8 ; Maki 16.1-8 ; Luiki 24.1-12*)

¹ 'DƆƆ "i-saawι 'a -klae" pεεn 'sv Madi -wlvα Madala -cruuen 'de -gbavn' "kpei, -mε -sƆn' kwie nte 'blvɔi ke. -Ta va mua, -mε "soukpo -nια 'o -gbavn' "wɔin 'wlv 'o 'ε.

² 'Sv v kpa plea' 'de SimƆ Piei ke klai" ju jrƆ' -ƆƆ -tι' Sesi kma o, -wεe v 'tmv svsv, v 'na : Vv -sa Tv"bo 'a "ku 'de -gbavn' 'di 'mε, -ta sv -tu" Ɔ -a se 'o juo-.

³ Piei ke klai" ju jrƆ' -nƆ "sie "kpaε' -wεe sv mu 'e -gbavn' "kpei.

4 Kaa υυ nua 'soon υυ -wee' a ple' -tadue. 'Kaa klai" ju -no -mo ple' o sie Piei bi' i, -wee o nyni 'e -gbaun' "woin tein".

5 O bla "jri 'de o -gbuen 'di, -wee o 'jee tae' fo plu -pean 'bluoi 'a 'su "jrie-, 'kaa o se 'e ε 'di pa.

6 Simo Piei -koon 'bo o 'de ε, omo -ji' -wee -o pa 'e -gbaun' 'di. O 'jee tae' fo plu -pean 'bluoi "jrie-.

7 Tae' fo -piian' Sesi 'a "jrui ke tae' -nua o kui se -tadue ni-, ε pooe un -wee -ε -ni -ta -jro.

8 'Su klai" ju -jo -saa "i -o nynia 'e -gbaun' "kpei tein" ε, -mo pa 'e -gbaun' 'di -ke, -wee o 'jee di -nua 'mua- "jrie- 'su ka Sesi soon "kunyio' o 'je ε to' 'un 'ε.

9 De-nue' -me wlu -crua' -wee -ε -tmua Sesi 'a "kunyio' soon-ti ε, oo' klai" nynuu se 'e ε 'dei 'won ke 'de-.

10 Sesi 'a klai" nynuu mue -ta υυ 'wlba de.

*Sesi toε oo' -ce" Madi -wlba Madala "i
(Matie 28.9-10 ; Maki 16.9-11)*

11 'Kaa Madi -mu sie 'o -gbaun' -pun" 'no "kpaē' -wee va -fin". -Ta υ nua -fin" 'a 'su υ jie ja -wee υ -soo' "jru 'de -gbaun' 'di.

12 'Su υ 'jeeε Kea 'a "su 'soon "jrie- -υυ -paa diplu 'un -υυ -te i, -ta Sesi 'a "ku 'pean i 'de ε, due' ni 'e oo' "jru o, due' ni 'e oo' bi o.

13 'Su υυ 'na : 'Nynokpao', deε-ti aa -fin" ε- ? 'Su υ 'na : Uυ "duo- 'ma Tu"bo 'un 'ε, -ta υυ po o 'in se 'o 'je.

14 -Ta υ nua wlu -ne 'ε 'tmua' a, υ "biia i 'su υ 'je Sesi 'me, o nyna i, 'kaa ka ε nua Sesi la υ see juo-.

15 'Su Sesi -teeε' υ i, o 'na : 'Nynokpao', deε-ti aa -fin" ε- ? 'De nyo aa -pon i ε- ? -Bo umu a sea

'je 'de ε, υμυ 'na -με -kle' -νε 'ε ifuoi -ο 'de-, 'su υ 'na : 'Ma -fein', -bo ε nu -mω -duo" ωω' "ku 'un ε, -με -ta -un πο ω -un -τωω 'un 'bomu -wεε 'un 'je ω 'un "duo-.

¹⁶ 'Su Sesi 'na : Madi ! U "biia i 'su υ wlu ω -pee 'de Eblewlu 'di, υ 'na : -Wee' ! Rabuni ! (ε 'de με -nu 'ma δετωω).

¹⁷ 'De Sesi 'na : A 'bo 'mi "iblaa ke, δε-νεε' 'un se 'de 'un "Bo ο de mu ke. 'Kaa a mu a 'je 'ma de'di -wi" 'tmυυ-, ka 'un "Bo -ω -nuα aoa' "Bo -ke ε, 'de ω ο 'demω 'ma mu de, 'ma Kea -ε -nuα aoa' Kea -ke ε, 'de ε ο 'bo 'ma mu de.

¹⁸ 'Su Madi -wλυα Madala mu' -wεε υ 'tmυυ-klai" nynuu, υ 'na : 'In 'jee Tu"bo "jrie 'me ! -Wee di "klein ω 'tmυα 'de υ -pee ε, υ πο ια' "kuan.

Sesi toε ωω' -ce" ωω' klai" nynuu "i

(Matie 28.16-20 ; Maki 16.14-18 ; Luiki 24.36-49)

¹⁹ 'De 'dωω "i-saawι -nuα 'mυα 'a -kwie" ka a, klai" nynuu nuε 'e -gbu" due' 'di -wεε υυ kan 'o -gbein", δε-νεε' υυα pleee Suifu-wi" 'a klae". 'Su Sesi -taan' 'bo υυρυ 'a -kwea-', 'de ω wlu υυ -pee ω 'na : Ao 'je pεe 'a blua' !

²⁰ 'Su ω toε υυρυ ωω' kwa 'sωωn "i ε ke 'bo ω -gbun ke-. 'Su δε klai" nynuu 'jeea Tu"bo "jrie- εε' 'mυα-ny υυρυ 'me.

²¹ -Wee Sesi wlu υυ -pee ke'wλε ω 'na : Ao 'je pεe 'a blua' ! Ka 'un "Bo dboa 'un ε, 'kamω 'ma dbo aopy -ke.

²² Wlu -nu -kwε-a 'de ω 'wωn i 'su ω ποε υυρυ ποω' -wεε ω 'na : Ao 'je Kea 'a -Suu -kwεai ε.

23 Nyv -vva dısaın ao 'wlvā "kpei ε, -mε vva' dısaın a muε -kwea, 'de nyv -vva dısaın ao sea "kpei 'wlv ε, -mε vva' dısaın se -kwei.

Sesi toε 'ponte 'a -kō ke "di 'a -kō Toma "i

24 'De -ta Sesi a jia, -mε Toma nyv a 'daa -gbaju ε, -wεε -ō -nıa klai" nynuu -nıa -puue 'jō 'sōōn 'ō due' se 'e vvpv "klu nı-.

25 Emε -tı klai" nynuu po Toma "kvan, vυ 'na : -A -je Tv"bo 'mε ! 'Kaa Toma 'na : -Bo 'ın se 'ponte 'a -kō "jriε 'jee 'de ō 'kwa, -bo 'ın se 'o 'ma -cıε tba, 'de -bo 'ın se 'o ō -gbın 'ma kwa -te' ε, -mε 'ın se ε tō' 'bn 'jei.

26 'Wı -mε" na -sia' 'sv Sesi 'a klai" nynuu 'kuen "jrui 'de -gbu" 'di ke'wle, -mε Toma nıε 'e vvpv "klu, 'Sv Sesi -taan' 'bo vvpv 'a -kwea'-, 'de 'bo -gbεın" kaan'. 'De ō 'na : Ao 'je pεε 'a blua' !

27 'Sv ō wlv' 'de Toma -pee ō 'na : Toma, -ın -kpaā' -ma -cıε -ta, -ın -gbın 'ma kwa ja, -ın -kpaā' svn -ta -ın -tee 'bo 'bn -gbın. -In -bo pεε "ikmuε -ın -je dε tō' 'bn !

28 'Sv Toma 'na : 'Ma Tv"bo, 'ma Kea !

29 'De Sesi 'na : Dε -ın -jeea' 'bn "jriε-, emε -tı -ın -je 'ma -tı' tō' 'bn ? Nyv -sea' 'bn "jriε- 'jee- 'sv -vυ -jea 'ma -tı' tō' 'bn ε, vυ nv 'mva-.

'Sbe -nε 'ε 'crı bv-

30 Sesi nvε jrıı' -tuu"-tuu jrı' ke'wle 'bo ōō' klai" nynuu "juōı, -wεε -ı se 'crıε 'de 'sbe -nε 'di.

31 'Kaa dı -jı -mı 'crıε -wεε ka Sesi nıa Klısv Kea 'a 'Ju ε, ao 'je ε tō' 'bn 'je -wεε ao 'je 'kmvıta' -sea' -kwe -ta 'ble 'je 'de ōō' 'nyvı 'bn.

21

Sesi toε ɔɔ' -ce" 'de klai" nynuu -mε" 'sɔn -pee

¹ -Mε 'wlvα 'o mu ε, Sesi to ɔɔ' -ce" 'mε ke'wλε 'de ɔɔ' klai" nynuu -pee 'bo Tiberiadu -ni -kwlu".
'De ka ɔ nva ɔɔ' -ce" tosɔn, 'ka ka :

² Simɔ Piei ke, Toma υva 'daa- -gbaju ke, Natanaε -wlvα Kana 'de Galile ke, Sebede 'a "nynuu- ke, klai" nynuu 'sɔɔn jrv' ke, υpυ -nυ -tadue.

³ 'Su Simɔ Piei wlu' 'de υυ -pee ɔ 'na : 'Ma muε 'sai- poa'. 'De υυ -wee' 'na : -A -ke -ma mu -ke. 'Su υυ mu', -wee υυ 'ja 'e -kwεε" 'di 'de υυ -te 'sai- poa' -pυn", 'kaa υυ se de jre' -sa 'de εε' "mau'wυ tu 'di.

⁴ -Ta -sɔɔn' -suan' 'sυ ε, Sesi -taan' 'de 'kpυυ "kpei, 'kaa ke nva ɔmɔ ε, klai" nynuu se ε juo-.

⁵ 'Su Sesi 'da υpυ 'mε ɔ 'na : "Nynuu-, ao 'je de 'mεε ? 'Su υυ 'na : "Itn-.

⁶ 'De ɔ 'na : Ao po 'sai- 'bo -kwεε" 'ε dianfɔ o kea', aoa muε de 'jea'. Uυ poa 'sai- kan' -ceen'- 'sυ, 'kaa υυ se εε' -cria' 'bεε- de'boɔ- nɔ" 'de -smii' 'a "i -tietu 'bn.

⁷ 'Su Sesi 'a -tu' -kma klai" ju wluε Piei -pee ɔ 'na : ε Tu"bo -o ! Simɔ Piei 'wɔan ε Tu"bo -o 'sυ ɔmɔ -cean' kui 'de ε, ɔ paa ɔɔ' dɪ 'υn 'ε, 'sυ ɔ 'kpa "nio- -pluu-.

⁸ Klai" nynuu -jυ -sia 'o -mυ nυε 'e -kwεε" 'di -wee υva mu ɔ kɪn, ka υva mua, 'kamɔ υva -cri' 'sai- -smii' "jia 'di ε. De-nυε' -ta υυ pooa 'sai- ε, 'bo ke 'kpυυ 'nynυ 'a tɛnsɔn 'beε ε 'e dɪ" 'a kmε' 'sɔɔn nɪ-.

⁹ Uva 'wlvα 'de -kwεε" 'di υva "sia i ε, -mε υυ jεε nε -ε -tbaa' -wee -smii' nυ 'o "jri, 'de -di'pen nυ 'o.

10 -Wεε Sesi wlu υυ -pee ο 'na : Ao ja -smii' ao -sa 'a jri'.

11 'Sυ Simo Piei 'ja 'e -kwεε" 'di de -wεε οο -cri' 'sai- 'no 'kpuυ "kpei. -Smii' klae" 'a kmε' 'due kwla -mm" 'jo taan (153) -ni 'e ε 'di. 'Kaa -smii' -jia" 'e 'sai- -ne 'di ε, ι se εε' 'jo cen.

12 'Sυ Sesi wlu' 'de υυ -pee ο 'na : Ao ji δε di ! Nyο -je ο i -tee' 'de klai" nynuu "klu ο -jea nu : -Ma 'nynι wε- ? Ο se ni-, δε-nyε' ka ε niα Ty"bo ε, υυ -wee' 'je kan' 'mε.

13 Sesi 'kuan 'o 'sυ ο "duo -di'pen 'yn 'ε, -wεε ο "nyι ε υυpu, 'de ο "nyι υυpu -smii' -ke.

14 Sesi soan "kunyιο ε, ο ke οο' klai" nynuu 'a 'jeea 'a kpe taan -ne -nao.

Sesi sie Piei wlu o

15 Υυ -koa' δε dia' 'sυ, Sesi -tee' ε Simo Piei ο 'na : Sonasι 'a "ju Simo, -in -kma 'ma -ti' 'mε -ta, ε je nyυ -ny -sii ? 'Sυ Piei 'na : Kun Ty"bo, ka 'in kma -ma -ti', -in -juε'. 'De Sesi 'na : -In -tu" 'ma 'blae nyuu 'a -ti'.

16 Ο -tee' ο i kpe 'soon -ne ke'wλε, ο 'na : Sonasι 'a "ju Simo, -in -kma 'ma -ti' 'mε -taa ? 'Sυ ο 'na : Kun, Ty"bo, ka 'in kma -ma -ti' ε, -in -juε' 'pepe. 'De Sesi 'na : -In -tu" 'ma 'blae nyuu 'a -ti'.

17 -Wεε Sesi -sa wlu de kpe taan ke'wλε, ο -tee' ο i 'de ο 'na : Sonasι 'a "ju Simo, -in kma 'ma -ti' 'mε -cεen'- ? 'Sυ δε Sesi -tee' ο i kpe taan -wεε ο 'na -in kma 'ma -ti' 'mε -cεen'-, -ε kpuυ ο -kwly 'sυ ε "kaεε ο 'jrii, 'de ο 'na : Ty"bo, -in -juo dt -wee' "klein 'mε, ka 'in kma 'ma -ti', -in -juε'. 'De Sesi 'na : -In -tu" 'ma 'blae nyuu 'a -ti'.

18 Tɔ' -tɪ 'a tɔ' -tɪ 'ma 'tmʊʊ- -ʊn, -ta -ɪn -nɪʊa -kooai" -saan" a, -mɛ -ma -cɛ" -ɛ paa -ma dɪ 'ʊn, -wɛɛ -ta -ɪn -nɪai" -ma mu 'o, 'kaa -sɔntɪ -ma mua -kea" 'kpa'a a, -ma muɛ sɪn sroa', -wɛɛ nyɔ jrɔ' 'je -ʊn dɛ 'ʊn paa- 'de -ta -ɪn sea "ɪnɪ ɛ, ɔ 'je -ʊn 'bo kpa.

19 Ka Piɛi 'a 'mɛsʊn 'jea Kea 'a 'nɪnɪ "i 'bɛɛ- 'de nya a, ɛmɛ ɔ 'tmʊa 'o 'mʊa- 'de wlu -nɛ 'ʊn. Sesi -kɔa' ɪa' 'tmʊa' kan' 'sʊ ɔ 'na : -ɪn bla 'bo 'ʊn 'de.

Sesi ke ɔɔ' -tɪ' -kmaklai" ju ke

20 Piɛi "biia de 'sʊ ɔ 'je Sesi 'a -tɪ' kmaklai" ju 'mɛ, -mɛ ɔ jɪɛ ʊpʊʊ kɪn ɔmɔ -pɛn Sesi jai dɛdɪ nɔ", -wɛɛ -ɔ -tee' ɔ i ka : Tʊ"bo, nyɔ wɛ- -je -ʊn 'de to ɛ- ?

21 Piɛi 'je ɔ i 'sʊ ɔ -tee' ɛ Sesi i ɔ 'na : 'De -jɔ -mɔ 'e ? Dɛ -je ɔ "jrii nʊʊɛ- ?

22 'Bomɔ Sesi wluu ɔ 'na : -Bo 'ɪn nɪɛ "i ɔ 'e 'kmʊ nɪ mamav 'sʊ 'ɪn 'je de jɪ 'ee, -ma -tɪ' wɛ- -sie 'o -mɔ ɛ- ? -Mɔ bla 'bo 'ʊn 'de 'sʊ.

23 'Bo wlu -nɛ "kpei la, ʊʊ 'jrɛɛ- ɛɛ' kɛ' i 'de ɔɔ' "dɛi-wi" "klu, ʊʊ 'na klai "ju -nɔ se 'mɛi. 'De Sesi se kan' -mɔ 'da, 'kaa ɔ 'naa : -Bo 'ɪn nɪɛ "i ɔ 'e 'kmʊ nɪ- mamav 'sʊ 'ɪn 'je de jɪ 'ee, -ma -tɪ' wɛ- -sie 'o -mɔ ɛ- ?

24 Klai" ju -nɔ, ɔmɔ -ɔɔ po dɪ -nɪ 'a "kuan -wɛɛ -ɔ -cɪɪ'. 'De -a -je kan' 'mɛ dɪ ɔ 'tmʊa ɪ nɪɛ tɔ' -tɪ -o -cɛɛn'-.

Wlu "jru -cra'ɪn

25 Sesi nʊɛ dɪ -tuu"-tuu jrɪ' ke'wɛɛ. -Bo nyʊ 'cɪɪ -wee' dodo- 'de ɛ, 'ma naa tɔ' i, 'sbɪ nyʊ a mua 'cɪɪa' se 'nɔ 'kmʊ -nɛ "kpei 'bɛɛi.

lxxxv

Wè Northern

Wè Northern: DBÈÈÈ DEE- New Testament+

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wè Northern

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 10 Jul 2025

420bcc8e-229d-5a3a-91bf-a91cc86b40db